

Osnovna šola Frana Roša
Celje

BOŽIČEK

Kako otroci poznamo dobrega moža Božička

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Anja Ezgeta, 9. a

Ilona Petecin, 9. a

Katarina Slapnik, 9. a

Mentorica:

Lucija Hajnšek,

prof. slov., spec.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2010

IZJAVA

Mentorica LUCIJA HAJNŠEK v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi naslovom

BOŽIČEK (podnaslov: **Kako otroci poznamo dobrega moža Božička**),
katere avtorice so **Anja Ezgeta, Ilona Petecin** in **Katarina Slapnik**:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno;
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature;
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo(-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu;
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje;
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju;
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 5. marca 2010

žig šole

OŠ Frana Roša, Celje

Podpis mentorice:

Podpis odgovorne osebe:

ZAHVALA

Za izdelavo naše raziskovalne naloge je bilo potrebno vložiti veliko truda in dela. Za pomoč pri delu bi se rade zahvalile vsem, ki so nam tako in drugače pomagali.

Najprej iskrena zahvala naši mentorici Luciji Hajnšek za vso pomoč in potrpežljivost pri delu, iskanju gradiva, lektoriranju, idejah za izboljšane posameznih stvari ... Skratka za vse dneve in ure, ki jih je prebila z nami, da smo lahko ustvarile našo nalogo.

Posebna zahvala za pomoč pri anketiranju otrok gre tudi vzgojiteljicama Renati Slapnik in Magdi Klokočovnik ter varuhinji Mojci Vrečko za izvedbo ankete v vrtcu Šmarje pri Jelšah in v Celju. Za pomoč pri izvedbi ankete med učenci Osnovne šole Prebold bi se zahvalile tudi razredničarki Maji Grenko.

Za pomoč pri računalniški obdelavi se zahvaljujemo se tudi učiteljema Marjetki Rovšnik in Franju Roškarju.

Prav na koncu pa se zahvaljujemo še učencem Osnovne šole v Preboldu in Osnovne šole Frana Roša v Celju, ki so reševali anketne vprašalnike.

KAZALO

POVZETEK	6
1 UVOD.....	7
2 TEORETIČNA IZHODIŠČA.....	8
2.1 DRUŽINSKI PRAZNIK – BOŽIČ.....	8
2.1.1 BOŽIČNO OBDAROVANJE NA SLOVENSKEM	9
2.1.2 ZA BOŽIČ OBDARUJE TUDI KRISTKINDL ALI JEZUŠČEK.....	10
2.1.3 BOŽIČNO OBDAROVANJE PO SVETU.....	10
2.2 DOBRI MOŽ BOŽIČEK	11
2.2.1 PRAZNIČNI DECEMBER – MESEC OBDAROVANJA.....	11
2.2.2 BOŽIČEK SE RAZLIKUJE OD MIKLAVŽA IN DEDKA MRAZA	12
2.2.3 MIKLAVŽ.....	12
2.2.4 DEDEK MRAZ.....	13
2.3 ZGODOVINA BOŽIČKA	14
2.4 BOŽIČEK OBDARUJE	16
2.5 BOŽIČKI PO SVETU.....	17
2.6 BOŽIČKOV DOM	17
2.7 BOŽIČKOVA POŠTA	18
2.8 BOŽIČEK POTUJE S SEVERNIMI JELENI	18
2.9 POPULARNOST BOŽIČKA	19
2.10 SVETOVNI KONGRES BOŽIČKOV.....	20
3 OPREDELITEV PODROČJA RAZISKAVE	21
3.1 HIPOTEZE	22
3.2 RAZISKOVALNE METODE	23
4 ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV	24
4.1 ANALIZA 1. VPRAŠANJA V kaj je oblečen Božiček?	25
4.2 ANALIZA 2. VPRAŠANJA Kaj ima Božiček na glavi?	26
4.3 ANALIZA 3. VPRAŠANJA Kaj ima Božiček v roki?	28
4.4 ANALIZA 4. VPRAŠANJA Kje živi Božiček?	29
4.5 ANALIZA 5. VPRAŠANJA Kako pride k nam Božiček?.....	31
4.6 ANALIZA 6. VPRAŠANJA Kdo spremlja Božička?.....	32
4.7 ANALIZA 7. VPRAŠANJA Koga vse obdaruje Božiček?	34
4.8 ANALIZA 8. VPRAŠANJA Kakšne otroke obdaruje Božiček?.....	36

4.9	ANALIZA 9. VPRAŠANJA Ali se veseliš Božička?	37
4.10	ANALIZA 10. VPRAŠANJA Zakaj se veseliš Božička?	39
4.11	ANALIZA 11. VPRAŠANJA Ali ti Božiček prinese darilo?	41
4.12	ANALIZA 12. VPRAŠANJA Kam Božiček postavi darilo?	43
4.13	ANALIZA 13. VPRAŠANJA Kdaj ti Božiček prinese darilo?	45
4.14	ANALIZA 14. VPRAŠANJA Kaj ti prinese Božiček za darilo?	47
4.15	ANALIZA 15. VPRAŠANJA Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril? ...	50
4.16	ANALIZA 16. VPRAŠANJA Kdo je Božiček?	52
4.17	ANALIZA 17. VPRAŠANJA Kdaj si ugotovil, kdo je Božiček?	56
4.18	ANALIZA 18. VPRAŠANJA Kako si se počutil ob tej ugotovitvi?	57
4.19	ANALIZA 19. VPRAŠANJA Kdo ti je izdal 'skrivnost'?	58
4.20	ANALIZA 20. VPRAŠANJA Kdaj dobiš večje darilo?	59
4.21	ANALIZA 21. VPRAŠANJA Na spodnji sliki so trije dobri možje. Zapiši, kdo so!	60
5	INTERPRETACIJA REZULTATOV	62
6	ZAKLJUČEK.....	68
7	UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI	69
8	PRILOGE	71
	Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK (vrtec)	72
	Priloga 2: ANKETNI VPRAŠALNIK (3. razred).....	74
	Priloga 3: ANKETNI VPRAŠALNIK (6. in 9. razred)	76

POVZETEK

V nalogi smo želele raziskati, kako otroci sploh poznamo dobrega moža Božička. K delu nas je pritegnil praznični mesec december, še posebej pa to, da dobri mož prinaša pridnim otrokom največja darila in da je med otroki zelo priljubljen. Vprašale pa smo se tudi, ali sploh obstaja.

Pregledale smo literaturo, poiskale vire informacij, nato pa sestavile anketne vprašalnike za otroke v vrtcu in učence 3., 6. in 9. razreda. Ugotovile smo, da večina otrok ve, kako je Božiček oblečen, s čim se pripelje, kdo vleče njegove sani, kje živi ipd. Večina otrok izve za 'resnico' o Božičku nekje med 2. in 4. razredom osnovne šole. Otroci ga poznajo kot dobrega in radodarnega moža. Skoraj vse otroke tudi obdaruje in tega so zelo veseli. Večina naših pričakovanj se je uresničila. Pričakovale smo tudi, da se bodo starejši otroci malo šalili in neresno odgovarjali na anketna vprašanja, a je bilo takih odgovorov zelo malo. Presenečene pa smo bile, ker 'skrivnosti' o Božičku otrokom večinoma ne razkrijejo starši. S pomočjo raziskovalne naloge smo ugotovile, da otroci dobro poznajo dobrega moža Božička.

1 UVOD

Otroci se veselimo hladnega decembra ... Veselimo se praznikov in obdarovanja ... Ko smo bili mlajši, so nam starši govorili: „*Bodi priden. Božiček vse vidi. Če ne boš priden, ne boš dobil darila.*“ Prestrašeni smo jim verjeli in zato bolj ubogali. Kmalu smo bili dovolj stari in izvedeli smo resnico ...

Zgodba o dobrem možu, ki je oblečen v rdeča oblačila, se vozi s sanmi, ki jih vlečejo severni jeleni, prinaša darila in skače skozi dimnike, se je razširila po vsej Ameriki in nato še po celi Evropi. Polovica ljudi verjame, da Božiček živi na severnem otoku Grenlandiji, druga polovica pa trdi, da prebiva na visokem hribu na laponskem delu Finske.

Toda Božiček obstaja ... Sicer nima letečih jelenov, ne more obiskati sveta v eni noči in ne gleda, ali smo bili pridni ... Ali pač ... Enostavno je to nekdo, ki opravlja svoje delo. Odgovarja na pisma. Ima tudi zaposlene pomočnike, ki so oblečeni v škratja oblačila. Pa vendar niso pravi škratje. Živi na Finskem in prav nekje sredi gozda ima svojo hišico ... Vsako leto dobi na tisoče pisem od otrok z vsega sveta. Vsi otroci pa ga imajo radi in ga zelo težko pričakujejo.

Ker nihče dobro ne ve, kdaj in kako je Božiček sploh nastal in ker za ta vprašanja obstaja veliko različnih zgodb in razlag, smo se odločile, da bomo raziskale 'zgodbo' o Božičku. Vse, čisto vse do zadnje skrivnosti.

2 TEORETIČNA IZHODIŠČA

»Prazniki so prelep skrivnostni čas, ki nam prinese sprostitev, dela proste dni, razvedrilo in druženje. /.../ Toda decembrski prazniki so bili vedno nekaj posebnega. S seboj so nosili skrivnostni nemir, občutek pripadnosti, sprejetosti in naklonjenosti v družini, čudenje nad zmožnostmi dobrega moža, da je vedno prepoznal naše želje ... Vse to je praznik in lahko je še mnogo več!« (Rehne, 2003, str. 6)

2.1 DRUŽINSKI PRAZNIK – BOŽIČ

Čeprav je največji in najstarejši krščanski praznik velika noč, je božič kot spomin na Kristusovo rojstvo med ljudmi po svetu veliko bolj razširjen in priljubljen. Skozi stoletja je odkrival najrazličnejše kulturne prvine šege in običaje, ki so se ohranili še do danes. Veliko jih je predkrščanskega izvora (Ovsec, 1992, str. 42).

Naši davni slovenski poganski predniki so verovali v boga sonca Svaroga. 21. decembra je bil dan najkrajši in verjeli so, da bi na ta dan prišel sin starega Svaroga, Svarožic, ki pa se je v krščanski dobi preimenoval v Božič (Pavlin, 1993, str. 122).

»Ime praznika, "božič", je staroslovensko. Ivan Navratil je opozoril že l. 1948, da je božič – mali bog.« (Kuret, 1989, str. 312) Božič se imenuje v različnih jezikih drugače kot pri nas. Pri nas in južnih Slovanih pomeni beseda božič "malega boga", drugod pa nekaj drugega. Vendar velja, da so se vse besede razvile iz krščanstva, kjer Božič pomeni malega Jezusa (otroka) in so si vsi prevodi zato podobni (Ovsec, 1992, str. 46).

Štiritedenski čas pred božičem imenujemo advent in pomeni prihod ali pričakovanje nečesa (Hillier, 1993, str. 34). Z adventom se začne tako imenovano cerkveno leto. To pa naj bi bil čas duhovne priprave na božič, praznik Kristusovega rojstva, in traja štiri tedne. Spominjal naj bi na štiri tisočletja od Adama do Kristusa (Ovsec, 2002, str. 16).

Božič praznujejo vsi, pa naj verujejo v Jezusa Kristusa ali pa ga praznujejo kot družinski praznik. V 3. stoletju je bil uveden božič na Zahodu, na Vzhodu pa šele v 4. stoletju. Od takrat ga praznujemo 25. decembra (Ovsec, 2002, str. 21).

»V božičnem času naše ljudstvo pozna tri svete večere, ki so dobili kratko ime trije božiči: prvi božič (24. december) je na predvečer božiča, drugi božič ali staro leto (31. december) je večer pred novim letom, tretji božič (5. januar) pa je večer pred praznikom svetih treh kraljev.« (Kunaver, Lipovšek, 2005, str. 13)

»Vsi čutimo, mnogi celo vedo, da so prazniki simbolični, ker utelešajo verske, mitološke in psihološke razsežnosti, torej globoka občutja ljudi, zato jih je treba tako tudi obravnavati.« (Ovsec, 2000, str. 5) Božič je velik družinski praznik in se zato tudi temu primerno praznuje. S svojimi navadami in šegami je povezan s predkrščanskimi običaji, ko so morali pred novim letom zaščititi ljudi in živali pred vsem hudim. (Praznična razvajanja, 2006, str. 4)

2.1.1 BOŽIČNO OBDAROVANJE NA SLOVENSKEM

Na sveti večer so na Slovenskem že pred mrakom pripravili božično mizo. Vse, kar je bilo na njej, je bilo posvečeno, prinašalo je zdravje in srečo. Po blagoslovu je družina sedla k večerji, ki je na ta večer morala biti skromna, saj sta bila tudi Jožef in Marija med iskanjem kraja, kamor bi lahko položila novorojeno dete, lačna (Kunaver, Lipovšek, 2005, str. 13).

V preteklosti in v sedanosti tudi pri nas v Sloveniji postavljamo darilo pod božično smrečico ali novoletno jelko. V preteklosti so meščanski otroci morali pred njo na sveti večer v družinskem krogu zapeti pesmico ali kaj recitirati. Pod drevesce so poleg daril postavljali tudi jaslice ali pa so jih v leseni škatli obesili na zid. Šega o obdarovanju na sveti večer je znana okoli dvesto let (Ovsec, 1992, str. 66).

V slovenskih vaseh je bila navada, da so na božič vaščani obdarjali berače. Obdarili so seveda tudi svoje otroke. Otroci pa so bili najbolj veseli orehov in lešnikov. Tudi živino so obdarili, in sicer z najboljško krmo. Skrbeli so, da je imela živina polne jasli in ji dali tudi sol (Kunaver, Lipovšek, 2005, str. 14).

V nemških deželah, ko je na sveti večer že vse pripravljeno, zazvoni zvonec po vseh domovih. Takrat najmlajši član družine odpre vrata v sobo, kjer stoji božična smreka. Vsa soba je temna, le svečke gorijo in žarijo na drevescu. Ta šega je bila znana tudi

pri nas. Včasih so predvsem otroci stali okoli dreveščka in zapeli kakšno božično pesem. Potem so otroci in odrasli odvili darila, sledila je svečana božična večerja (Ovsec, 1992, str. 71).

2.1.2 ZA BOŽIČ OBDARUJE TUDI KRISTKINDL ALI JEZUŠČEK

»Na podeželju se ljudje za božič in novo leto skoraj niso obdarovali. V mestih pa je otroke za božič obdaroval tudi Jezušček.« (Ovsec, 2009, str. 38)

Pod vplivom mesta se je šega obdarovanja prijela tudi na slovenskem podeželju. Jezušček ima med prinašalci dobrot najkrajšo tradicijo. Nemški otroci so Jezuščka poimenovali Christkindl, kar v dobesednem prevodu pomeni 'Kristus otrok'. Predvsem v protestantskih deželah je v času reformacije ali pa celo pozneje začel nositi darila pod božično smrečico Jezušček. Meščanski svet pa je tudi v katoliških deželah za božičnega obdarovalca sprejel Jezuščka. Tudi na Slovenskem je božična darila prinašal Jezušček (Ovsec, 2009, str. 38).

Pri nas Jezušček le še redko nosi darila, medtem ko se je v Avstriji, nekaterih nemških deželah in na Češkem ta tradicija ohranila (Ovsec, 2009, str. 39).

2.1.3 BOŽIČNO OBDAROVANJE PO SVETU

Povsod po svetu ljudje okoli božiča z darili presenečajo drug drugega:

- na *Nizozemskem*: Otroke obdaruje Sinterklaas. Pred ognjišče otroci nastavijo čevlje za darila, vodo in seno pa za konje. Sicer pa zavijejo v papir zelnato glavo z navodili, kje tiči pravo darilo.
- v *Italiji*: Otroci nastavijo na božični večer koruzo za kamelo, s katero naj bi prišel Jezušček, za njega pa pustijo še piškote in kozarec mleka.
- v *Skandinaviji*: Na božični se večer skozi hišna vrata prikotajo veliki paketi, v katerih so še manjši in manjši.
- v *Veliki Britaniji*: Otroci zaupajo želje očetu Božiču, pismo vržejo v kamin in tako pridejo do očeta Božiča želje v obliki dima.
- na *Švedskem*: Na se božični večer iz svojega domovanja pod tlemi hiše prikaže božični škrat 'Tamte', ki ima vrečo z darili.

- na *Japonskem*: Obdarovalec je Santa Kurohsu, ki ima oči na zadnji strani glave.
- na *Kitajskem*: Otroci na smreko obesijo nogavice, da bi jim Dun Che Lao Ren, ki je kitajski Božiček, kaj prinesel.
- Eskimi na *Grenlandiji* pa si izmenjajo svetlo zavita darila, ki so po navadi modelčki sani, zloščeni mroževi čekani ali rokavice iz tjulnje kože (Čokl, 2005, str. 24).
- na *ameriškem jugu* so tudi črnci razvili za božič posebno šego, ki se imenuje Christmas Gif (božično darilo). Ta šega se je najprej razvila med sužnji, kasneje pa med vse. Ko sta se na božični dan srečala dva človeka, sta zaklicala: 'Christmas Gif!' Tisti, ki je s klicem prehitel drugega, je dobil majhno darilo (Ovsec, 1992, str. 65).

2.2 DOBRI MOŽ BOŽIČEK

Božiček je drugi dobri mož, ki nas obiskuje 25. decembra, na dan Jezusovega rojstva.

Božiček pride k nam s sanmi, ki jih vleče osem jelenov. Polovica ljudi verjame, da živi na severnem otoku Grenlandiji, druga polovica pa trdi, da prebiva na visokem hribu na laponskem delu Finske. Decembra dobi zelo veliko pisem z željami otrok po celem svetu (Ovsec, 2009, str. 72).

Božiček ali njegovo spremstvo so oblečeni v rdečo (belo) in zeleno. Rdeča in zelena sta tudi sicer značilni božični barvi (Ovsec, 2000, str. 91).

2.2.1 PRAZNIČNI DECEMBER – MESEC OBDAROVANJA

Kot vemo, mesec december in delno januar slovita po obdarovanju. Prvi dober mož, ki se imenuje Miklavž, nosi darila zvečer 5. ali v noči iz 5. na 6. december. V večini katoliških in protestantskih dežel nosi Božiček darila na sveti večer 24. decembra, pri pravoslavcih pa na večer pred božičem, 5. januarja. V nekdanji socialistični deželi je otroke obdaroval dedek Mraz. Družine, ki niso poznale božiča, so se obdarovale na Silvestrovo (31. december). To počnejo še danes. Nekateri otroci so sedaj na boljšem, saj jih decembra obišejo kar trije dobri možje: Sv. Miklavž, Božiček in

dedek Mraz (Ovsec, 1992, str. 65). Le-ti prihajajo drug za drugim na domove slovenskih otrok (Ovsec, 2000, str. 5).

2.2.2 BOŽIČEK SE RAZLIKUJE OD MIKLAVŽA IN DEDKA MRAZA

Trije dobri možje so resnično dobri možje, saj obdarujejo pridne otroke. Pa vendar se razlikujejo po času obdarovanja, domovanju, oblačilih, spremstvu in prevozu.

Čas obdarovanja: Medtem ko obdaruje Božiček zvečer 24. decembra, obdaruje Miklavž otroke v noči iz 5. na 6. december, dedek Mraz pa 31. decembra.

Domovanje: Božiček živi na severnem tečaju ali na skrajnem severu Skandinavije, Miklavž je svetnik, ki stanuje v nebesih, dedek Mraz pa živi pod Triglavom.

Oblačila: Božiček ima rdečo obleko in rdečo kapo z belim cofkom, Miklavž ima oblečena škofovska oblačila in škofovsko palico, saj je bil škof, dedek Mraz ima pa povsem druga oblačila, saj nosi plašč iz ovčjega krzna s slovenskimi vzorci. V roki nosi sprehajalno palico, na glavi ima pa polhovko.

Spremstvo: Božička spremljajo škratje, Miklavža spremljajo angelčki in parklji, dedka Mraza spremljajo gozdne živali ali pa nima spremljevalcev oz. ga lahko spremljajo palčki.

Prevoz: Božiček se pripelje s sanmi, ki jih po zraku vlečejo severni jeleni in prvi v vpregi je jelenček Rudolf. Miklavž pride peš (včasih se pripelje s kočijo s konjsko vprego). Dedek Mraz se prav tako pripelje s sanmi s konjsko vprego (<http://sl.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%BEi%C4%8Dek>, 3. 12. 2009).

2.2.3 MIKLAVŽ

Sveti Miklavž je bil nekoč škof Nikolaj v današnji Turčiji. Kasneje so ga ljudje v Evropi začeli častiti kot svetnika. Miklavž obdaruje vse pridne otroke. Darila postavi na okenske police, v kmečke veže, v košarice ... (Ovsec, 2009, str. 72).

Miklavž ima čez dolgo belo haljo oblečen mašni plašč. Na glavi nosi pokrivalo mitro (šilasto pokrivalo; nosi jo lahko papež, kardinal, škof); na zadnji strani le-te sta pritrjena dva trakova, ki padata čez rame. V roki drži škofovsko palico, ki je zgoraj zavita in okrašena. V drugi roki lahko ima knjigo, v kateri piše, kaj so počeli pridni in

kaj poredni otroci (Ovsec, 2000, str. 30). Po izročilu mora imeti Miklavž dolgo belo brado. Roke ima po navadi v belih rokavicah (Ovsec, 2000, str. 31).

»Miklavžev spremljevalec je večinoma angel ali dva, več jih je zelo redko.« (Ovsec, 2000, str. 31) Tretji v skupini Miklavževega spremstva je peklenšček ali hudobec ali parkelj (Ovsec, 2000, str. 32).

Miklavž je priljubljen zlasti zato, ker zlasti otrokom prinaša darila. Večinoma gre za simpatična majhna darila, kot so bila nekoč npr. jabolka in orehi, kasneje pa igrače in podobno. Za poredne otroke pa šiba. 'Meče' jih v noči iz 5. na 6. december (Ovsec, 1992, str. 31).

2.2.4 DEDEK MRAZ

31. december se imenuje Silvestrovo, ker ima na ta dan sveti Silvester god. Na Silvestrovo pridne otroke obišče še tretji dobri mož, ki mu pravimo dedek Mraz.

Dedek Mraz je k nam prišel po drugi svetovni vojni z ruskega severa, iz ledene Sibirije. Rusi menijo, da dedek Mraz izvira na Norveškem, tam pa ga niti ne poznajo. Tako prihaja do različnih zapletov in nerazrešenih vprašanj. Podobno kot Božiček ima tudi on sani in v njih vprežene jelene. Darila postavi pod jelko. (Ovsec, 2009, str. 73).

Čeprav je lik dedka Mraza prišel iz Rusije, ga je slikar Maksim Gaspari upodobil kot dedka z dolgimi sivobelimi lasmi in košato brado. Pokrit je s slovensko polhovko, kučmo. Oblečen je v ovčji kožuh, ki je ob robovih okrašen s slovenskimi ornamentami. Obut je v rjave ali črne, kasneje bele škornje. Na hrbtu ima velik slovenski koš, poln daril. Prihajal naj bi izpod Triglava. Spremljajo ga gozdne živali (Ovsec, 2000, str. 161). »Sprevod se je z leti nekoliko spreminjal in obnavljal, dobival je različne dodatke.« (Ovsec, 2000, str. 163) V spremstvu so bili tudi snežinke, vile, palčki, škrti (Ovsec, 2000, str. 162).

Njegova podoba je tudi drugačna od drugih dobrih mož. V roki ima sprehajalno palico. Rad ima otroke in ne dela razlike med njimi.

(<http://sl.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%BEi%C4%8Dek>, 3. 12. 2009)

«V ameriških mestih imajo znamenite božične sprevode (Santa Claus parades), ki smo jih pri nas po drugi vojni prevzeli kot sprevode dedka Mraza.» (Ovsec, 1992, str. 70).

2.3 ZGODOVINA BOŽIČKA

Današnji Božiček se je na zapleten način 'rodil' iz raznovrstnih bitij (Ovsec, 1992, str. 54).

Kristus se je rodil v Betlehemu in od takrat naprej so ljudje na evropskem severu molili Očetu vseh (Odinu). Najmočnejši in največji bog je bil Odin, ki so ga častil prav tako tudi v Angliji, le da se je tam imenoval Woden, v nemških deželah so ga imenovali Wotan (Vodan). Njegova žena je bila Frigga, njegov sin je bil pa Thor, ki je bil prav tako kot Jupiter, Zeus ali Perun bog groma. Črnobradi oče Odin je dirjal po nebu severne Evrope. Prevažala sta ga dva konja, on je pa sedel v zlati kočiji. Odin je Kristjane včasih spominjal na hudiča, saj sta ga povsod spremljala dva krokarja (Hugin in Mugin). Kadar je potoval na Zemljo, je jahal na ogromnem osmeronogem belcu, ki mu je bilo ime Sleipir. Vsi so verjeli, da enooki Odin živi v Valhali, to so germanska nebesa, in sicer bivališča mrtvih vojakov. Njegova podoba je bila zelo nenavadna: imel je moder plašč, kopje in zlato čelado s krili. Ponavadi, kadar je bil na poti, se je preoblekel, da ga ne bi spoznali (Ovsec, 1992, str. 53).

V Sibiriji, severni Kanadi, na Grenlandu in med severnoameriški Indijanci se je pojavljal neznan sredozimski obiskovalec. Ta naj bi se spuščal z neba, da bi ljudi nagradil ali kaznoval, glede na njihova dejanja. To je bil in še je šaman, mešanica duhovnika in vrača (indijanski medicinman). Severni jeleni so življenjsko pomembne živali za preživetje plemen, zato imajo v njihovem življenju važno vlogo. Šaman lahko potuje po nebesih, zemlji in peklu. Sposoben je tudi govoriti z bogovi in demoni (Ovsec, 1992, str. 53).

Germanski, predvsem pa anglosaški svet včasih razlikuje med dvema Božičkoma: eden je Oče Božič (Father Christmas), ki nosi darila v Anglijo (na deželi jih delno še), drugi pa je splošno znani Santa Claus ali krajše Santa. »Ime je okrajšano iz St. Nicholas in je uvožen iz Holandije.« (Ovsec, 1992, str. 54). Oče Božič je bolj suh in

resen, skoraj strog, drugi Santa je pa nadvse dobrodušen. Preden se je razvila podoba Sante, so Američani poznali še Ru Nikolasa in Santinega predhodnika, ki so mu pravili Sint Nick (Ovsec, 1992, str. 54). Stari angleški Oče Božič se je ohranil. Sprva je bil Oče Božič (Father Christmas) suh in betežen siv mož. Navada je bila, da se je nekdo preoblekel vanj in na ceremonijah odigral njegovo vlogo (Ovsec, 2000, str. 106-107).

Prvi opis Božička je izšel leta 1809 v knjigi o zgodovini New Yorka Washingtona Irvinga z naslovom Knickerbocker's History of New York. Drugi, bolj znan, opis Božička pa je nastal v znani pesmi Clementa C. Moora Sveta (Božična) noč, ki je bila prvič objavljena anonimno decembra leta 1823 v časniku v New Yorku. V njej je Saint Nick, predhodnik Santa Clausa. V tej pesmi ima že širok in dobrodušen obraz in celo rdeč nos (Ovsec, 1992, str. 56).

Tako v Evropi kot v Ameriki so imeli težave z Božičkovimi oblačili. Ameriški Božiček je bil umetno ustvarjen. Bil je v zelenih, modrih in črnih oblačilih. Že leta 1866 je dobil Božiček rdečkasto rjavo obleko, obrobljeno z belim hermelinom; takrat pa smo izvedeli tudi, da živi na severnem tečaju. V resnici je torej Nast 'lansiral' rdečega Božička in ne podjetje Coca Cola, kot nekateri mislijo (Ovsec, 2000, str. 130-131).

Santa Claus oz. Božiček je osvojil ves svet, njegovo podobo lahko opazujemo v ilustracijah ali na božičnih voščilnicah (že pred prvo vojno in med obema vojnama, pa tudi sedaj). Božiček je majhen mož z dolgo belo brado in rdečo kapo ali kapuco ter rdečim plaščem. Na hrbtu nosi koš ali vrečo z zavitimi darili, okrog sveta pa potuje s sanmi, ki jih vozi navadno osem severnih jelenov (Ovsec, 1992, str. 54-56).

Pri Coca Coli so sicer priznali, da je nekakšen Božiček že obstajal, vendar so 'ustvarili' Božička po človeški podobi. Božiček nosi rdeč plašč, obrobljen z belim, okrog pasu ima debel usnjen pas. Ima rdečo z belim obrobljeno kapo, ki ima bel cof. V rokah ima zvonec. Ima belo brado, velik telesni obseg in rdeča lica (Ovsec, 2000, str. 136).

2.4 BOŽIČEK OBDARUJE ...

V času pred božičem so na oblakih nebeške poljane zbrana vsa darila. Tu so najrazličnejše plišaste igrače, družabne igre, celo knjižnico knjig, kocke in vlakce ter vse, kar si otroci za praznike želijo. Daril je veliko in vsak bi zagotovo med njimi našel nekaj zase. Kadar so želje otrok prevelike, morajo biti otroci zadovoljni tudi z manjšimi darili. Božiček in sveti Miklavž se morata vsako leto odločati, katere želje bosta izpolnila in katera darila so najbolj primerna za posameznega otroka. Vsa darila morata natančno pregledati in razvrstiti. Da bi bila vsa darila pravočasno na svojih mestih, na pomoč pokličeta angelčke. Ti jih odnesejo na Zemljo in razdelijo, kakor jim naročita Božiček in sveti Miklavž (Božič prihaja, 2006, str. 31).

Nekateri raziskovalci menijo, da Božiček svoj prihod oznanja z značilnim smehom ho, ho, ho. To naj bi bila posledica uživanja rdeče mušnice (Ovsec, 2000, str. 89).

Božiček darilo vrže skozi dimnik, darila polaga pod smrečico (Ovsec, 2009, str. 73). Božiček polaga darila v čevlje ali nogavice, ki jih otroci nastavijo k ognjišču (Ovsec, 2000, str. 89).

»Po legendi naj bi svetnik nekoč vrgel v neki dimnik nekaj zlatnikov. Padli so v nogavico, ki je visela ob ognjišču, da bi se posušila. To je bil začetek znamenite 'Božičkove nogavice', v katero so dajali in še dajejo otrokom darila.« (Ovsec, 1992, str. 54-56).

»Ko sem bil še otrok, je bilo pričakovanje daril v nogavici na božični večer skoraj neznosno. Nemirno sem spal in se na božični dan navadno zbudil utrujen in zlovoljen. Moja najljubša nogavica – seveda največja – je bila dovolj velika, da je lahko sprejela tudi zajetnejša darila in še dosti 'mašil'. Iz vrha nogavice je vedno štrlelo vsaj eno nezavito darilo, ki je dajalo slutiti, kaj je v notranjosti.« (Hillier, 1993, str. 92)

Kot je znano, je Božiček hodil z darili skozi dimnik ali pa jih metal v ognjišče. Prihajal je ponoči. Včasih je imel s sabo jelene in sani, včasih pa je bil sam. V dolini pri Trstu so bile navade takšne, da so se starši zmenili s sosedi, da so v imenu Božička metal darila po dimniku navzdol. Ko so otroci zaslišali na strehi korake, so glasno molili in

kričali: »Božič, vrzi, vrzi, kaj! Smo pridni, pridni!« (Ovsec, 2000, str. 87).

2.5 BOŽIČKI PO SVETU

Dom finskega Božička je Laponska. Natančneje živi na vrhu gore Korvantunturi, ki meri v višino 483 metrov. Ime Joulupukki prevajajo kot 'oče Božič'. Po hišah hodi okrog pravi oče, ki je seveda našemljen. Včasih pa se dogovorijo s sosedi. Finci iz tega, da vsi verjamejo v Božička in njegovo bivališče na Laponski, delajo dober posel. Božičku lahko pišejo na njegov naslov in ko pismo prispe, odpišejo ljudje, ki so tam zaposleni. Leta 1979 so prejeli 40 000 pisem (Ovsec, 2000, str. 99-100).

V Islandiji je Božiček Jula Sveinar, ki mu pravijo tudi *Tisti, ki liže lonce* in *Tisti, ki kuka skozi okno* (Ovsec, 1992, str. 54).

Italijani božičku rečejo Babbo Natale, Francozi pere Noel, Portugalci Pai Natal in Španci papa Noel (Ovsec, 1992, str. 54).

Vpliv ameriškega Božička je tako močan, da so ga vzporedno sprejeli Kitajci. Pri njih se imenuje Lang Khoong (Prijazni starec) ali Dunche Lao (Božični stari mož) (Ovsec, 1992, str. 58).

»V Estoniji za božič prinaša darila, podobno kot na Finskem, stari mož Božič, v Latviji Kaleda Senis, kar pomeni isto; oblečen je v bel ovčji kožuh, na glavi pa nosi visoko pokrivalo iz ovčje volne.« (Ovsec, 2000, str. 106)

2.6 BOŽIČKOV DOM

Anglosaškim otrokom je tudi dobro znan Božičkov jelen z imenom Rdečenosi Rudolf (Rudolph the Rednose). Jeleni so Božička vlekli na saneh. Vse otroke zanima, od kod prihaja Božiček in kje živi. Menijo, da živi na severnem tečaju, na Laponskem (finski del), na Grenlandiji, na Aljaski, na 'vrhu sveta', v Snežni deželi, Božični deželi, na nebu, pri Eskimih v igluju in podobno. Za Američane je zelo pomembno oz. značilno, da imajo kraj, ki se imenuje Santa Claus, kjer stoji na glavni ulici Božičkov kip, blizu olimpijskega Laka Placida (država New York). Te kraje otroci v času božiča zasipajo s pismi (Ovsec, 1992, str. 58).

Anja Leskovar v reviji Moj planet (2006, str. 40–43) opisuje Božička v okolici mesta Rovaniemi na Finskem, kjer ima svojo pisarno (Po slikah sodeč gre za 'muzej', ki si ga lahko ogledajo obiskovalci.). Le-ta je globoko v gozdu, med visokimi smrekami in kupi snega. V tej pisarni ga lahko obišče vsak, a na njegov skrivni dom na Ušesni gori ne sme nihče, razen nekaj sto pomočnikov in severnih jelenov. V intervjuju za revijo Moj planet je izjavil: »Spim najmanj osem ur in vsako jutro spijem pol litra jelenovega mleka in prav to me ohranja mladega.« Ima tovarno igrač, kjer njegovi palčki in pridni delavci vse leto izdelujejo igrače in druga darila za vse otroke sveta. Material zanje dobijo v gozdovih in okolici. Božiček je vedno dobre volje in se rad pošali z vsemi, tudi če sta to mamica ali očka. Vsako leto okoli božiča zapreže svoje severne jelene in se odpelje na dolgo pot okoli sveta. Vsako leto dobi tudi na tisoče pisem. Božičkove palčice skrbijo za odpiranje množice pisem, na katere tudi odgovori.

2.7 BOŽIČKOVA POŠTA

Na Grenlandiji so ustanovili uradno Božičkovo pošto, kjer odgovarjajo na pisma otrok iz vsega sveta. »Pošta v Grenlandski prestolnici Nuuku je del Božičkovega centra, ki je stal dva milijona dolarjev.« (Ovsec, 1992, str. 58). Pisma ne prihajajo samo pozimi temveč tudi poleti. Leta 1991 jih je prišlo okoli osemdeset tisoč. »Naslov pa je: Božiček – Santa Claus, Nuuk (Godhaab), Gronland, Denmark.« (Ovsec, 1992, str. 58).

2.8 BOŽIČEK POTUJE S SEVERNIMI JELENI

Severni jeleni so zelo pomembni za ljudi v subarktičnem predelu. Uporabljajo jih za prevoz. To zadostuje za razvoj mita, da Božiček prileti s svojimi sanmi, ki jih vlečejo severni jeleni. Raziskovalci opozarjajo, da te živali rade pijejo človeški urin, ki vsebuje kemične ostanke muskimola. Ti so posledica uživanja posebej pripravljenih rdečih mušnic. Z njimi se jeleni dobesedno 'zadevajo'. Muskimol ne razpade hitro, ampak ohranja v urinu svojo moč. V urinu je halucinogena snov varnejša za uživanje, ker je v njej manj strupov. Letenje naj bi bila posledica uživanja muskimola (Ovsec, 2000, str. 89).

Severni jeleni nastopajo v zgodbi o Božičku. Američani so jim dali izmišljena, mitološka imena. To so Tresko (Dasher), Plesko (Dancer), Skočko (Prancer), Hudko (Vixen), Kometko (Comet), Kupidko (Cupid), Plamenko (Donder) in Blisko (Blitzen) (Ovsec, 2000, str. 90).

Ti jeleni so se prvič pojavili leta 1822 v pesmici Clementa C. Moora Božična noč v lokalnem častniku Troy Sentinel v mestecu Troy (država New York). Sprva se je avtor pesmi sramoval, a jo je leta 1838, ko je videl, da je postala med ljudmi zelo priljubljena, avtorsko priznal (Ovsec, 2008, str. 46).

Kasneje se je pojavil najznamenitejši jelen z značilnim rdečim noskom in z imenom Rdečenosi Rudolf (Rudolph the Red Nose). Prvič, leta 1939, ga lahko srečamo v ilustrirani knjižici Roberta Maya. Čez deset let je na podlagi te zgodbe nastala pesem Rudolph the Red-Nosed Reindeer (severni jelen). Rdeč nos naj bi imel zaradi prehlada ali pa prekomernega pitja šerija. Dokazano je, da lahko imajo severni jeleni res rdeče nosove zaradi vnetja dihalnih poti. Med resničnimi in izmišljenimi severnimi jeleni je še veliko podobnosti, ki so zelo zanimive (Ovsec, 2008, str. 46).

Nekateri otroci v Angliji še danes nastavljajo Božičkovim jelenom pite iz mletega mesa (Ovsec, 1992, str. 53).

2.9 POPULARNOST BOŽIČKA

K popularnosti Božička je veliko prispeval Charles Dickens, ki je leta 1837 izdal Pikvikovce (Pickwick papers). V knjigi je zgodba o božiču v Dingley Dellu, sledila pa ji je knjiga Božični duh, ki vsebuje svetovno uspešnico božično pesem (A Christmas Carol) (Ovsec, 2000, str. 127).

Američani so ugotovili, da bi se dalo z Božičkom veliko zaslužiti. Zato so ga 'uporabili' v trgovini. Leta 1841 so v ZDA začeli ustanavljati Božičkove centrale. Eden prvih je bil J. W. Parkinson v Philadelphii. Lastnik trgovine je najel nekega človeka, da bi se spuščal po dimniku navzdol, ravno pred očmi presenečenih otrok. Seveda je veliko zaslužil. Sledili so mu še drugi (Ovsec, 2000, str. 131).

»Coca Cola in njen propagandni stroj sta nedvomno dodala Božičku nove poteze, vendar je bil ta rdeče-bel že prej. Tudi zdaj, ko so videti Božički – v tem primeru res po 'zaslugi' omenjenega podjetja – povsem uniformirani, so povsod po svetu ali celo v Ameriki tudi razlike, ki izvirajo iz individualnih posebnosti.« (Ovsec, 2000, str. 136-137)

2.10 SVETOVNI KONGRES BOŽIČKOV

V Københavnu je julija svetovni kongres Božičkov, na katerem se zberejo vsi Božički sveta ne glede na raso in starost. Leta 2009 je bil kongres že 50. po vrsti in udeležilo se ga je 120 Božičkov. Da pa postaneš Božiček, moraš prestati izpit, na katerem sprašujejo vse mogoče. Na primer, če ima Božiček ženo, kje živi Božiček. Božički kramljajo o povsem vsakdanjih rečeh. Ob okroglih mizah se resno pogovarjajo o težavah pristajanja na strehah, lezenju skozi dimnike, o kakovosti hrane za jelene (Krek, 2009, str. 46).

3 OPREDELITEV PODROČJA RAZISKAVE

Smo učenke 9. razreda osnovne šole. Že leta in leta nam vsem Božiček nosi darila. Kdo nam v resnici kupuje darila, res že vemo, vendar nas je začelo zanimati, kdaj 'otroci odkrijemo resnico' in koliko otroci 'poznamo' Božička.

Želele smo izvedeti čim več o Božičku, zanimal pa nas je tudi njegov izvor, kako je prišel v naše kraje, od kod sploh prihaja, zakaj obdaruje, kako izgleda in podobno. Zaradi našega vse večjega zanimanja smo začele raziskovati.

Zavedamo se občutljivosti teme in 'nevarnosti', da bi s svojim raziskovanjem same povzročile, da bi se otrokom, ki še niso 'odkrili Božičkove čarovnije', prehitro razblinile sanje o dobrem možu. Kljub vsemu pa smo se odločile, da bomo anketirale otroke v vrtcu in učence 3., 6. in 9. razreda, in sicer mestne in okoliške otroke. Pri sestavi anketnih vprašalnikov in izvedbi smo bile zato še posebej pozorne. Mlajši kot so bili anketiranci, bolj smo pazile na vprašanja, pri starejših pa smo si dovolile vprašati več.

3.1 HIPOTEZE

Pri raziskovanju smo si postavile naslednje domneve:

1. Večina anketirancev bo vedela, da je Božiček oblečen v oblačila rdeče barve z belo krzveno obrobo, da ima Božiček na glavi rdečo kapo z belo obrobo in da v roki nima ničesar. Na sliki bodo med tremi dobrimi možmi prepoznali Božička.
2. Večina otrok bo vedela, da Božiček živi na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije, da se pripelje s sanmi, ki jih po zraku vlečejo jeleni, in da Božiček nima spremljevalcev.
3. Večina otrok bo odgovorila, da Božiček obdaruje otroke, in sicer pridne otroke.
4. Večina otrok se zelo veseli Božička, ker prinese darila.
5. Večini otrok Božiček vedno prinese darilo, ga postavi pod smreko ali jelko, in sicer zvečer 24. decembra.
6. Božiček prinese mlajšim otrokom več igrač, starejšim večkrat knjige.
7. Pričakovali smo, da se bodo otroci odločali, da Božičku pri izbiri daril pomagajo škrtati in palčki.
8. Mlajši otroci bodo rekli, da je Božiček star in prijazen mož, ki obdaruje ljudi; starejši otroci bodo za Božička rekli, da so to starši.
9. Večina otrok izve za to, kdo je v resnici Božiček v šoli, nekje med 2. in 4. razredom; ob tem jim je bilo vseeno; najpogosteje jim za skrivnost povedo starši.
10. Otroci dobijo večje darilo za Božička.

3.2 RAZISKOVALNE METODE

DELO Z LITERATURO

Obiskale smo Osrednjo knjižnico Celje, oddelek za študij, in našo šolsko knjižnico ter se pozanimale o knjigah z vsebino o Božičku. Dobile smo nekaj knjig in izpisale potrebne informacije.

DELO S PERIODIKO

Doma in v šolski knjižnici smo poiskale revije, ki opisujejo Božička in kar je povezano z njim. Ko smo jih našle, smo si z njimi pomagale pri delu in vključevale pomembne podatke v našo nalogo.

DELO S SPLETNIMI VIRI

V brskalnik smo vtipkale besede povezane z Božičkom in dobile nekaj zelo uporabnih spletnih strani. Prav tako smo si ogledale raziskovalne naloge, ki so bile narejene na to ali sorodne teme.

ANKETIRANJE

Anketirale smo otroke dveh vrtcev (v Celju in Šmarju pri Jelšah), in sicer smo vsakemu otroku postavile vprašanje, nato pa zapisale oz. označile odgovor. Prav tako smo izvedle anketo med učenci 3., 6. in 9. razreda dveh šol, in sicer ene celjske in ene okoliške šole (Prebold). Učenci so anketo reševali pisno; otrokom iz vrtca smo prebrale vprašanje in nato same napisale odgovor, ki so ga povedali. Večina anketnih vprašanj je bilo izbirnega tipa, le nekaj jih je bilo tipa prostih odgovorov.

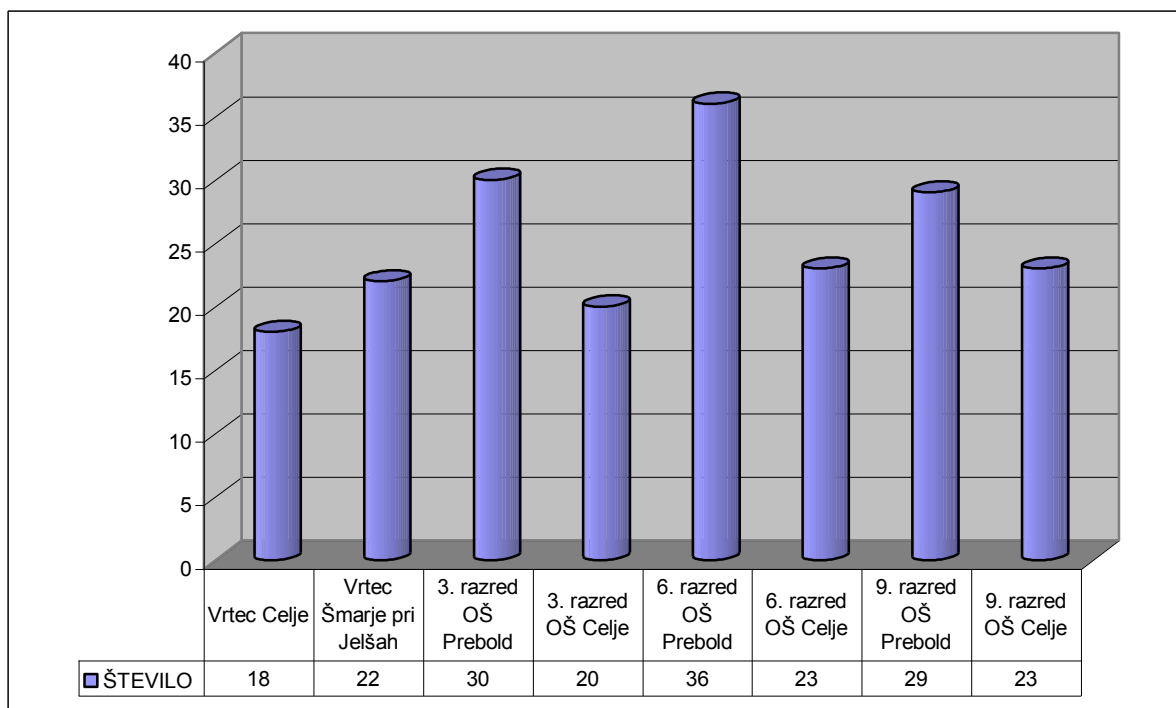
OBDELAVA PODATKOV

Izpolnjene anketne vprašalnike smo pregledale in analizirale. Pridobljene podatke smo uredile v grafe in jih uporabile v naši nalogi. Število odgovorov smo zapisale v odstotkih.

PRIPRAVA PLAKATA

Pripravile smo tudi plakat s slikami in podatki o Božičku. Morale smo paziti, kako smo ga naredile, saj nekateri še vedno verjamejo v Božička. Plakat smo nato nalepile na oglasno desko pri dežurnem učencu, kjer so si vsi lahko ogledali naše delo.

4 ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV

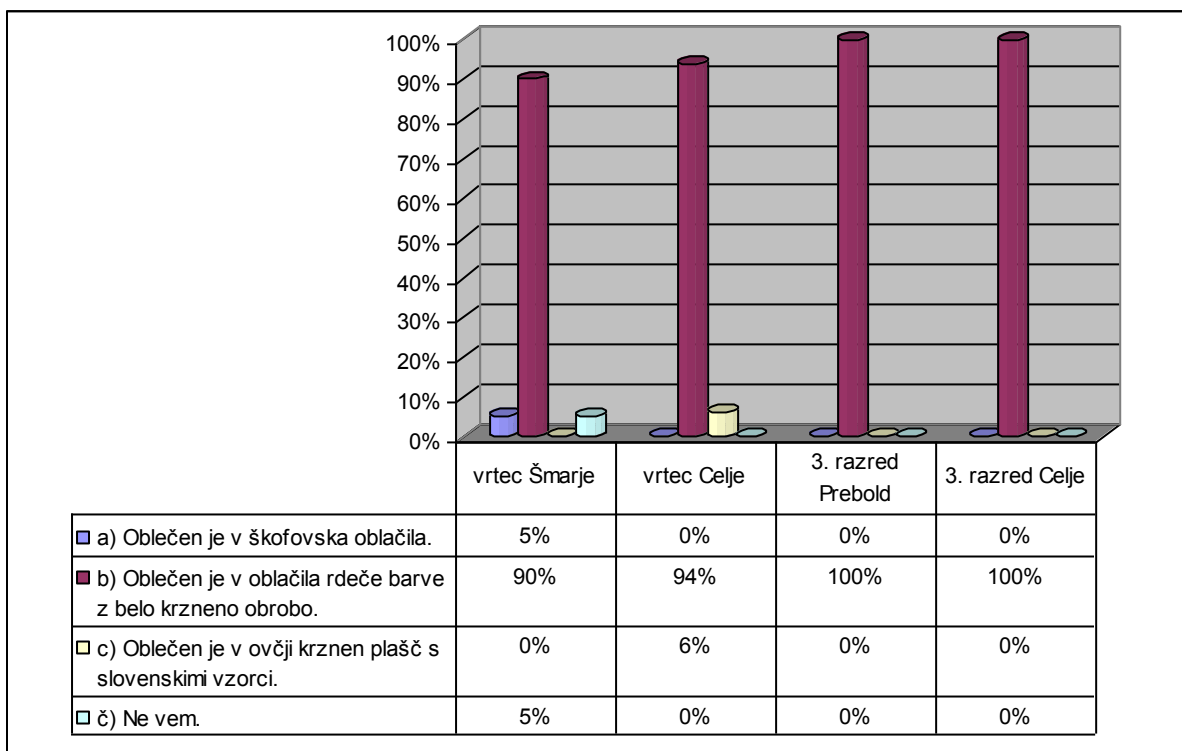

Graf 1: Število anketirancev

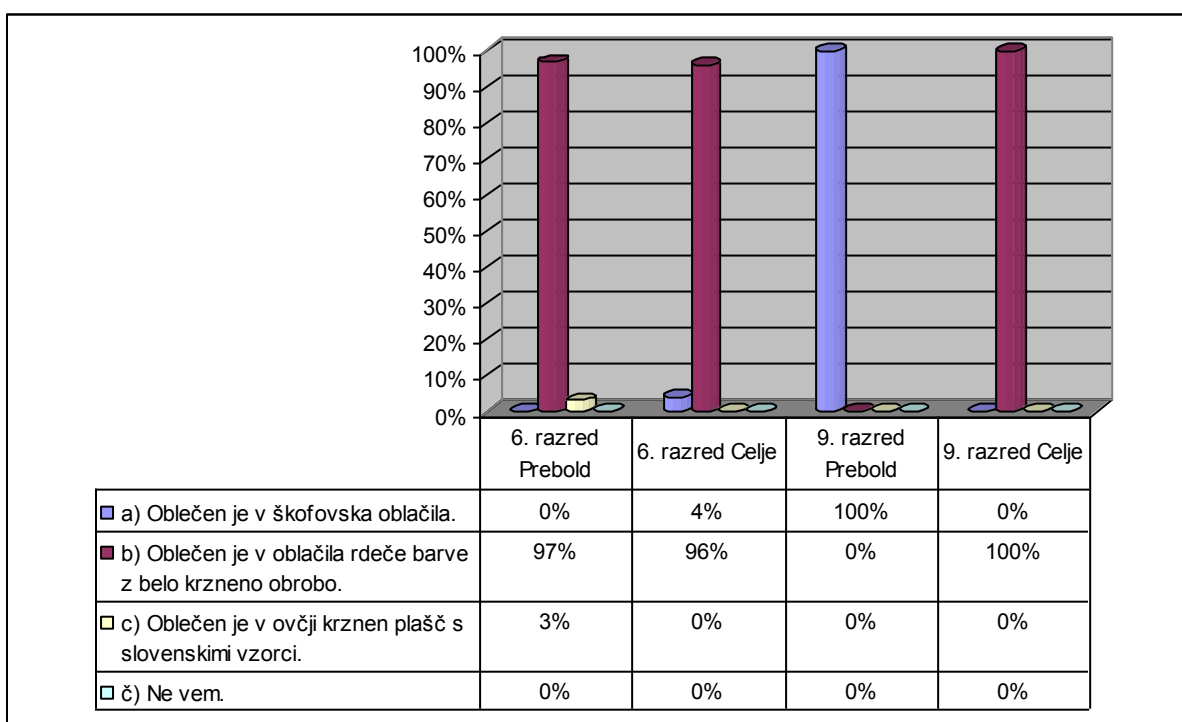
Na anketne vprašalnike je odgovarjalo 201 otrok oz. učencev, in sicer:

- 40 otrok, starih 5 let, in sicer 22 iz vrtca v Šmarju pri Jelšah in 18 iz vrtca v Celju;
- 50 učencev 3. razreda, in sicer 30 iz osnovne šole v Preboldu in 20 iz osnovne šole v Celju;
- 59 učencev 6. razreda, in sicer 36 iz osnovne šole v Preboldu in 23 iz osnovne šole v Celju;
- 52 učencev 9. razreda, in sicer 29 iz osnovne šole v Preboldu in 23 iz osnovne šole v Celju.

4.1 ANALIZA 1. VPRAŠANJA V kaj je oblečen Božiček?

Graf 2: V kaj je oblečen Božiček, 1. del

Graf 3: V kaj je oblečen Božiček, 2.del

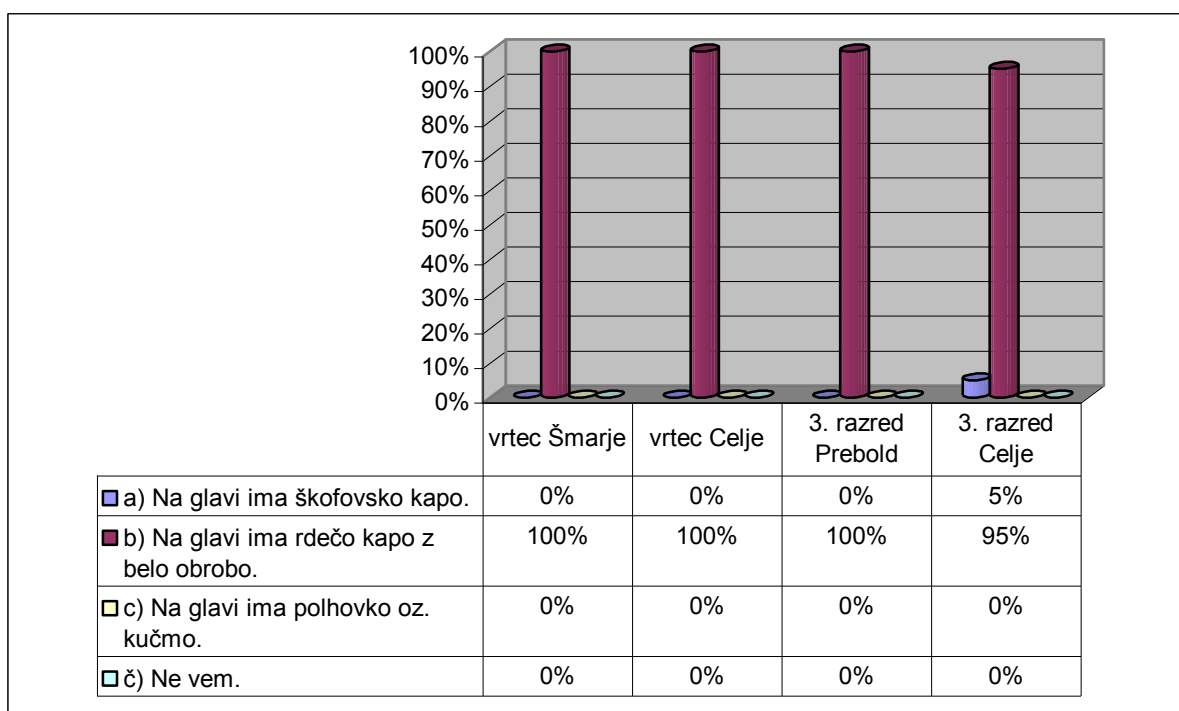
Da je Božiček oblečen v oblačila rdeče barve z belo krzveno obrobo, je ugotovilo 90 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah pri Jelšah, 94 % otrok vrtca v Celju, 100 % učencev 3. razreda v Celju in Preboldu, 97 % učencev 6. razreda v Preboldu in 96 % učencev 6. razreda v Celju, 100 % učencev 9. razreda v Celju.

100 % učencev 9. razreda v Preboldu meni, da je oblečen v škofovska oblačila, prav tako meni 4 % učencev 6. razreda v Celju in 5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah.

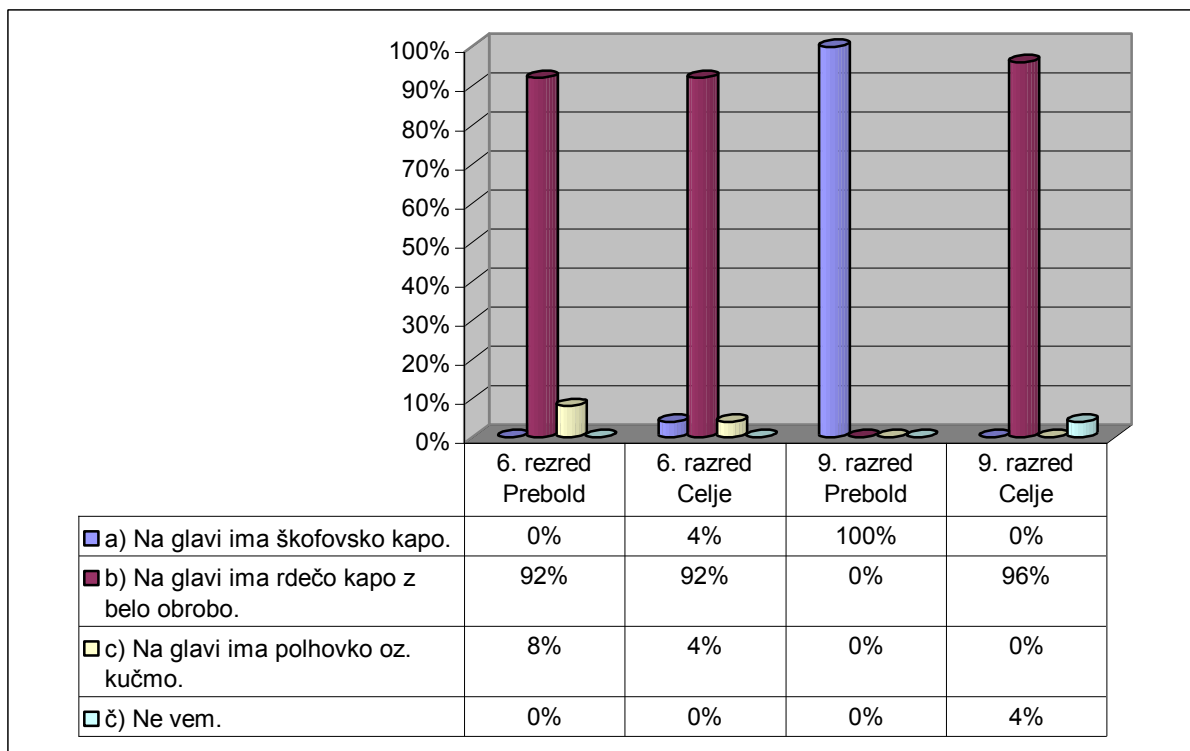
Da je Božiček oblečen v ovčji krznen plašč s slovenskimi vzorci, meni 6 % otrok vrtca v Celju in 3 % učencev 6. razreda v Preboldu.

Le 5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah ne ve, kako je Božiček oblečen.

4.2 ANALIZA 2. VPRAŠANJA Kaj ima Božiček na glavi?

Graf 4: Kaj ima Božiček na glavi, 1. del

Graf 5: Kaj ima Božiček na glavi, 2. del

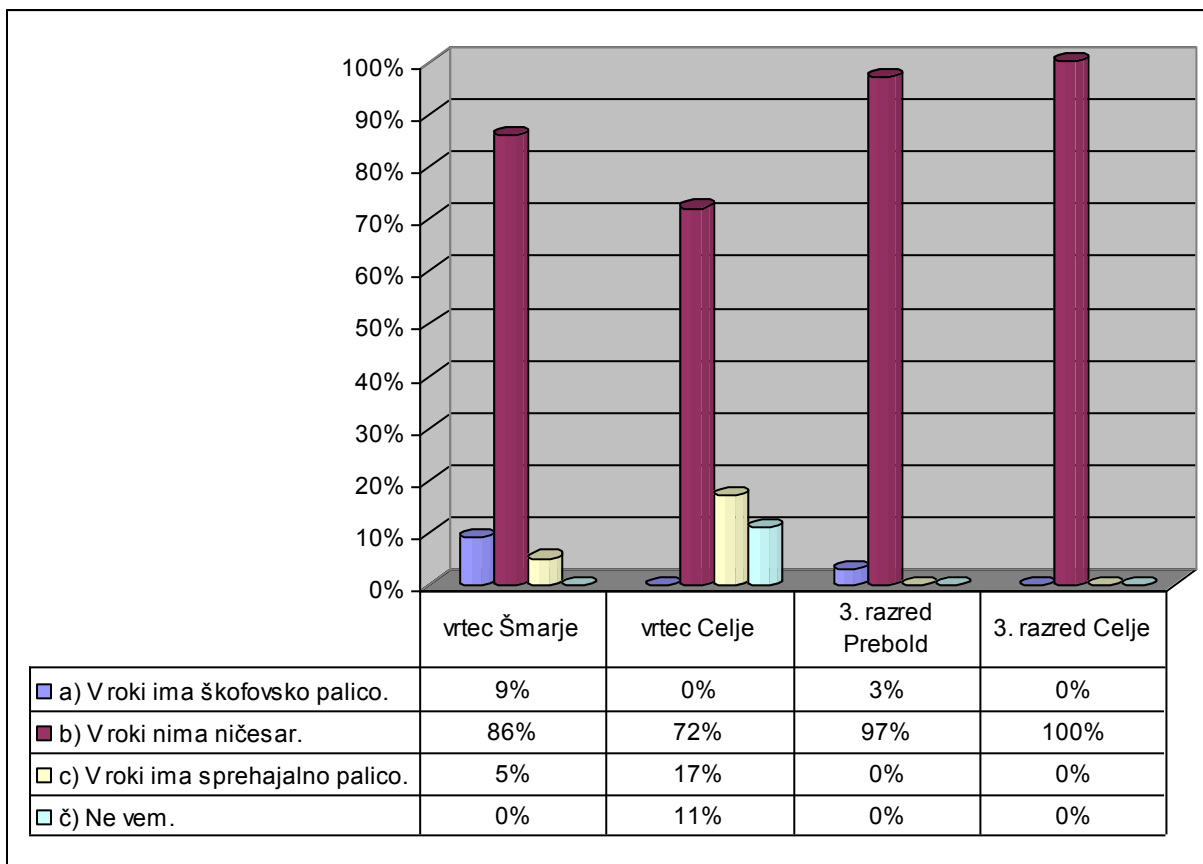
Da ima Božiček na glavi rdečo kapo z belo obrobo, je ugotovilo 100 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, vrtca v Celju in 3. razreda v Preboldu, 95 % učencev 3. razreda v Celju, 92 % učencev 6. razreda v Preboldu in 6. razreda v Celju, in 96 % učencev 9. razreda v Celju.

5 % učencev 3. razreda v Celju meni, da ima Božiček na glavi škofovsko kapo, prav tako to meni 4 % učencev 6. razreda v Celju in 100 % učencev 9. razreda v Preboldu.

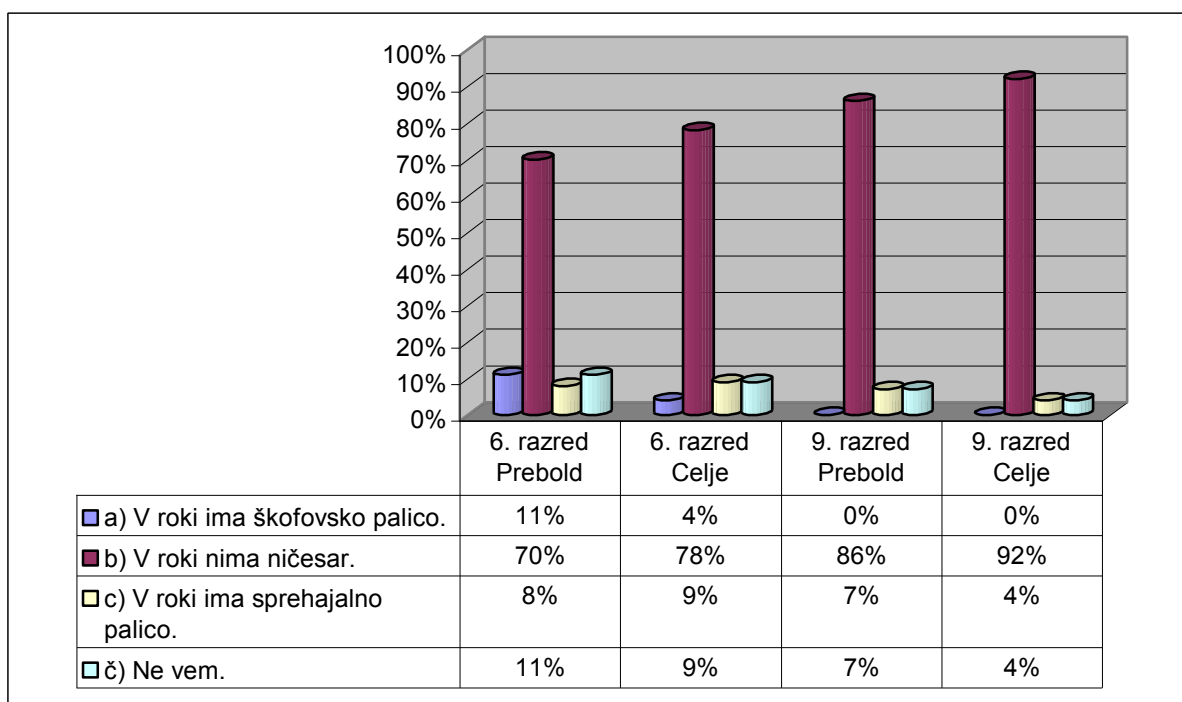
Da ima Božiček na glavi polhovko oz. kučmo meni 8 % učencev 6. razreda v Preboldu in 4 % učencev 6. razreda v Celju.

Le 4 % učencev 9. razreda v Celju ne ve, kaj ima Božiček na glavi.

4.3 ANALIZA 3. VPRAŠANJA Kaj ima Božiček v roki?

Graf 6: Kaj ima Božiček v roki, 1. del

Graf 7: Kaj ima Božiček v roki, 2. del

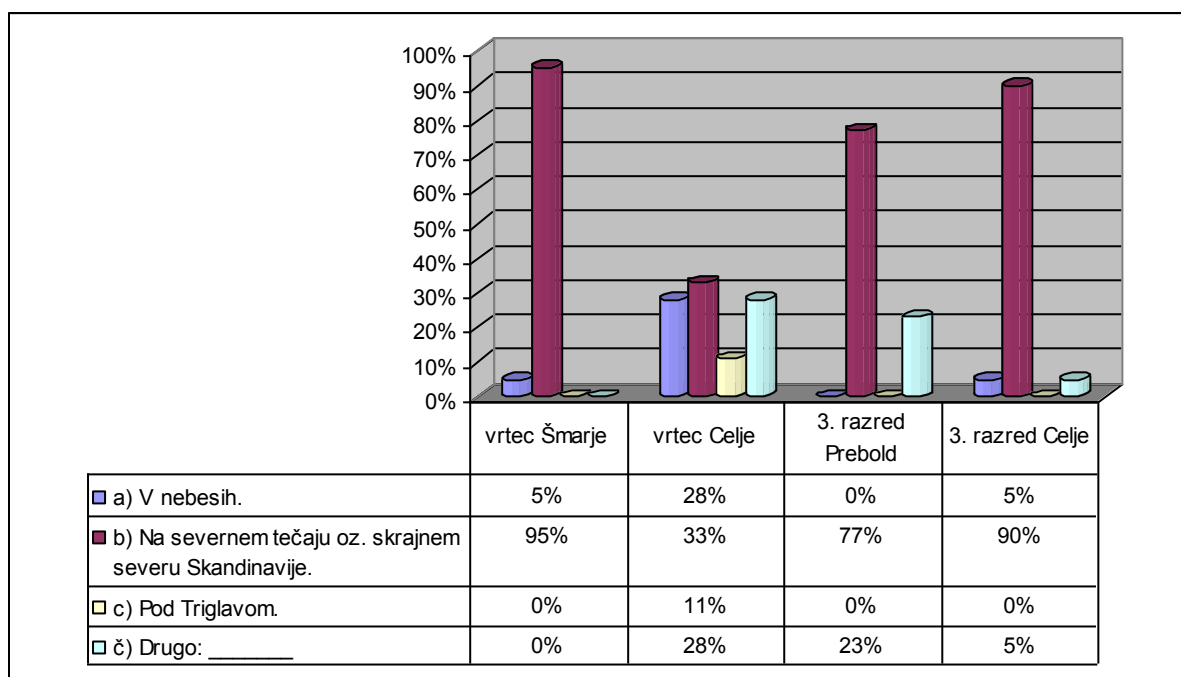
Da Božiček v roki nima ničesar, je ugotovilo 86 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 72 % otrok vrtca v Celju, 97 % učencev 3. razreda v Preboldu, 100 % učencev v Celju, 70 % učencev 6. razreda v Preboldu, 78 % učencev 6. razreda v Celju, 86 % učencev 9. razreda v Preboldu in 92 % učencev 9. razreda v Celju.

9 % otrok iz vrtca v Šmarju pri Jelšah meni, da ima Božiček v roki škofovsko palico. To meni tudi 3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 11 % učencev 6. razreda v Preboldu in 4 % učencev 6. razreda v Celju.

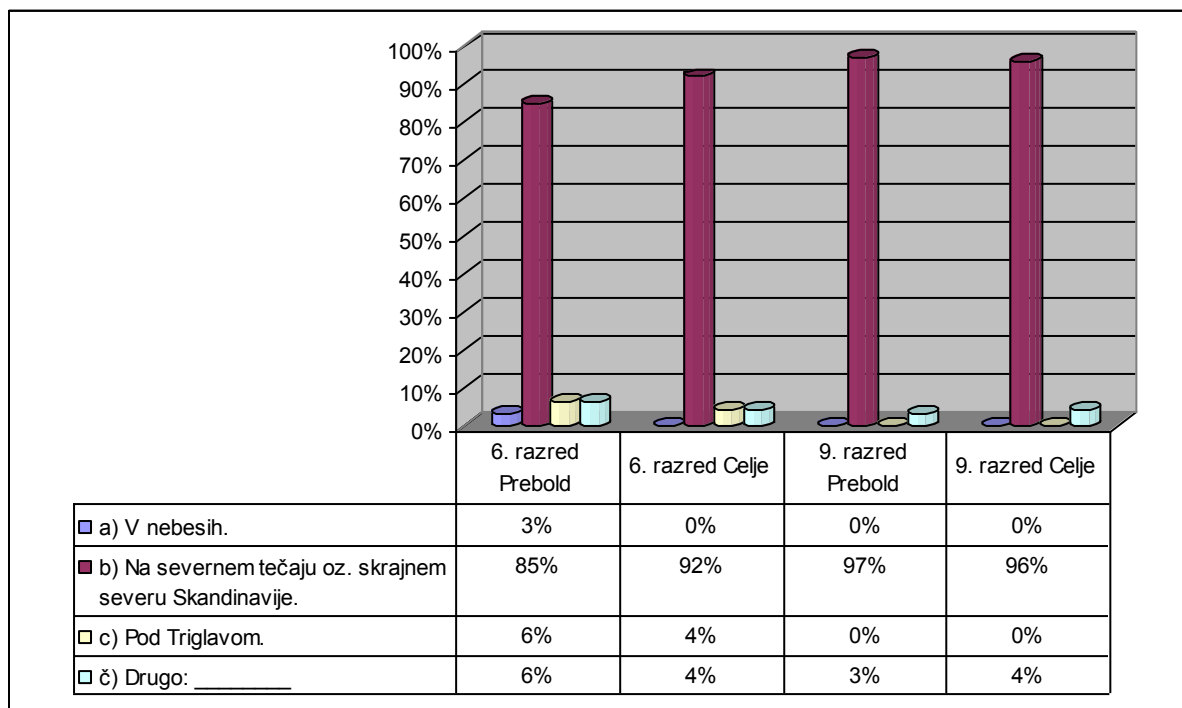
Da ima Božiček v roki sprehajalno palico, meni 5 % otrok iz vrtca v Šmarju pri Jelšah, 17 % otrok iz vrtca v Celju, 8 % učencev 6. razreda v Preboldu, 9 % učencev 6. razreda v Celju, 7 % učencev 9. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

11 % otrok iz vrtca v Celju, 11 % učencev 6. razreda v Preboldu, 9 % učencev 6. razreda v Celju, 7 % učencev 9. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju ni vedelo, kaj ima Božiček v roki.

4.4 ANALIZA 4. VPRAŠANJA Kje živi Božiček?

Graf 8: Kje živi Božiček, 1. del

Graf 9: Kje živi Božiček, 2. del

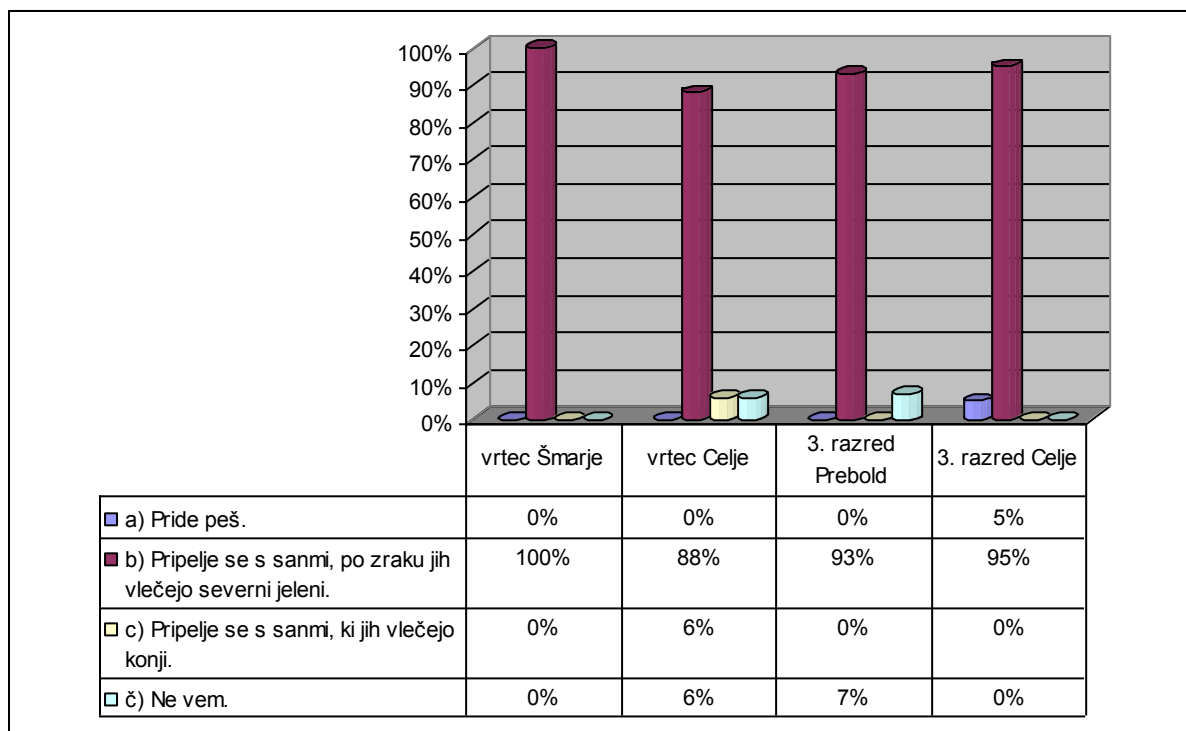
Da živi Božiček v nebesih je ugotovilo 5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 28 % otrok vrtca v Celju, 5 % učencev 3. razreda v Celju in 3 % učencev 6. razreda v Preboldu.

95 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah meni, da živi na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije, prav tako pa tudi 33 % otrok vrtca v Celju, 77 % učencev 3. razreda v Preboldu, 90 % učencev 3. razreda v Celju, 85 % učencev 6. razreda v Preboldu, 92 % učencev 6. razreda v Celju, 97 % učencev 9. razreda v Preboldu in 96 % učencev 9. razreda v Celju.

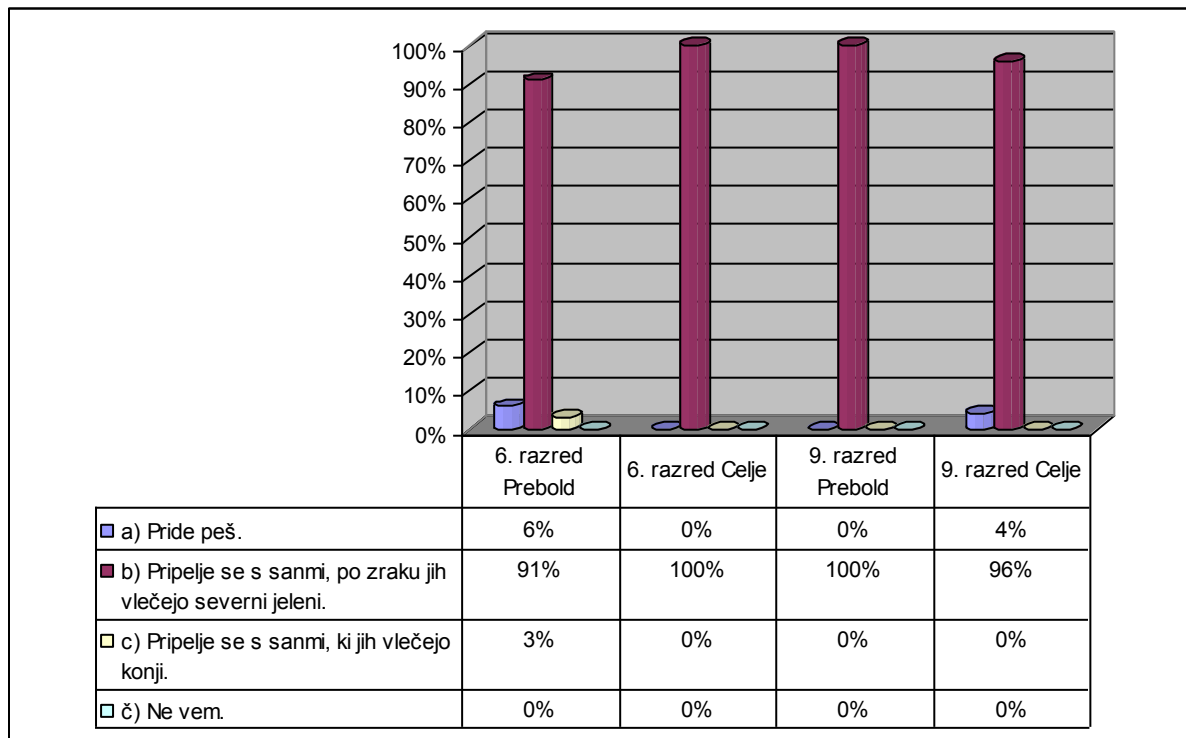
Da Božiček živi pod Triglavom, meni 11 % otrok vrtca v Celju, 6 % učencev 6. razreda v Preboldu in 4 % učencev 6. razreda v Celju.

Pod drugo je odgovorilo 28 % otrok vrtca v Celju (na oblakih 11 %, na drevesu 6 %, 6 % ne ve, 6 % daleč), 23 % učencev 3. razreda v Preboldu (na severnem polu), 5 % učencev 3. razreda v Celju (na Finskem), 6 % učencev 6. razreda v Preboldu (na Laponskem 3 %, 3% pri meni doma), 4 % učencev 6. razreda v Celju (na Finskem), 4 % učencev 9. razreda v Celju in 3 % učencev 9. razreda v Preboldu je zapisalo odgovor pri meni doma.

4.5 ANALIZA 5. VPRAŠANJA Kako pride k nam Božiček?

Graf 10: Kako pride k nam Božiček, 1. del

Graf 11: Kako pride k nam Božiček, 2. del

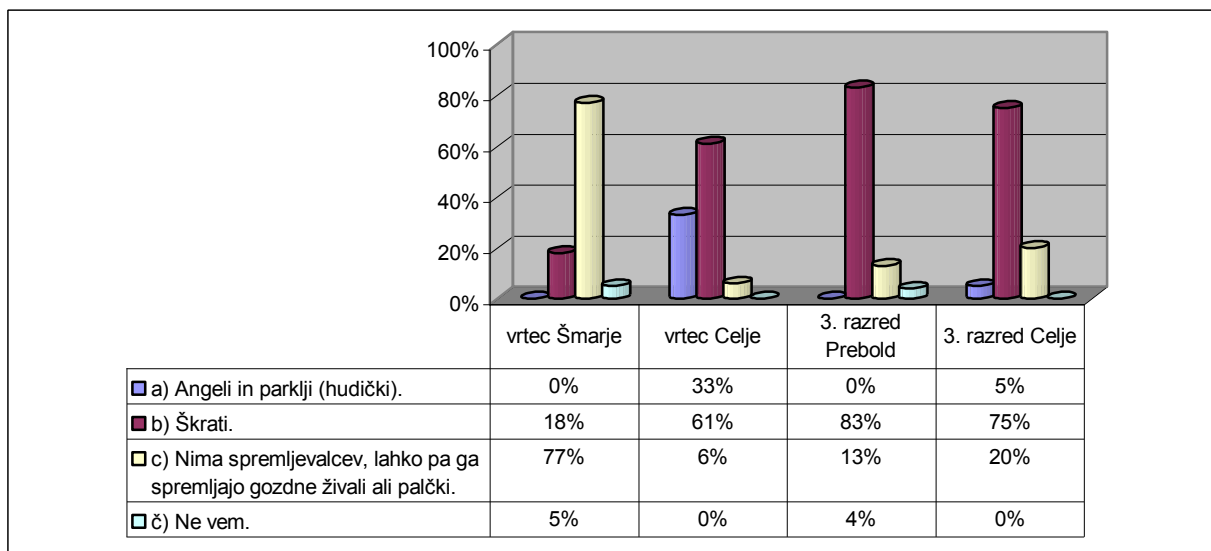
Da se Božiček k nam pripelje s sanmi, ki jih po zraku vlečejo severni jeleni, je ugotovilo 100 % otrok v vrtcu Šmarje pri Jelšah, 88 % otrok vrtca v Celju, 93 % učencev 3. razreda v Preboldu, 95 % učencev 3. razreda v Celju, 91 % učencev 6. razreda v Preboldu, 100 % učencev 6. razreda v Celju in 9. razreda v Preboldu ter 96 % učencev 9. razreda v Celju.

5 % učencev 3. razreda v Celju meni, da Božiček k nam pride peš, prav tako meni 6 % učencev 6. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

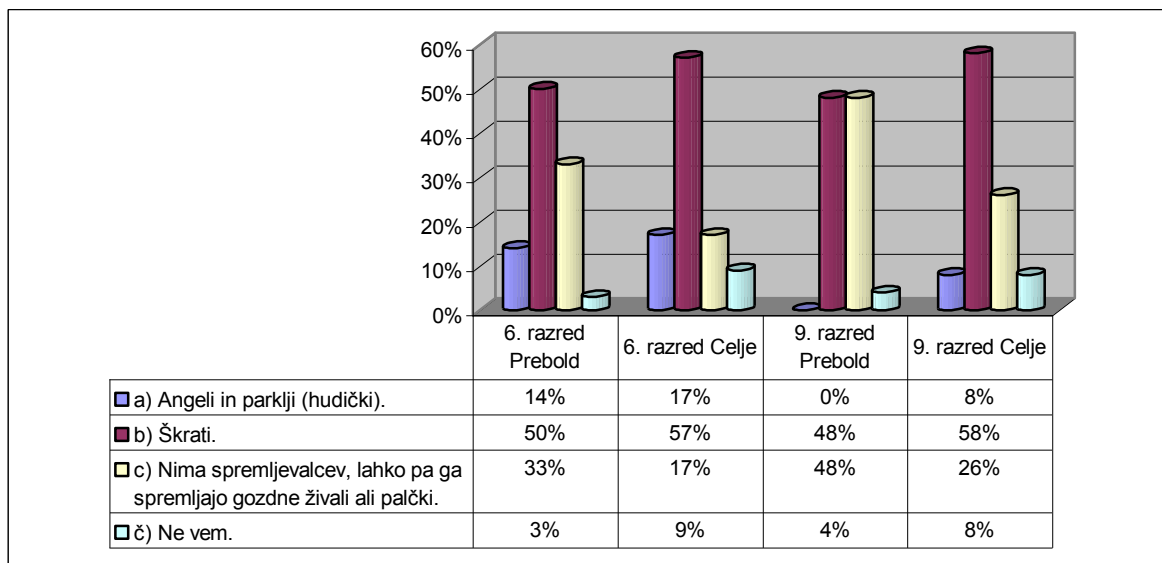
Da se Božiček k nam pripelje s sanmi, ki jih vlečejo konji, meni 6 % otrok vrtca v Celju in 3 % učencev 6. razreda v Preboldu.

Le 6 % otrok vrtca v Celju in 7 % učencev 3. razreda v Preboldu, ne ve, kako pride k nam Božiček.

4.6 ANALIZA 6. VPRAŠANJA Kdo spremlja Božička?

Graf 12: Kdo spremlja Božička, 1. del

Graf 13: Kdo spremlja Božička, 2. del

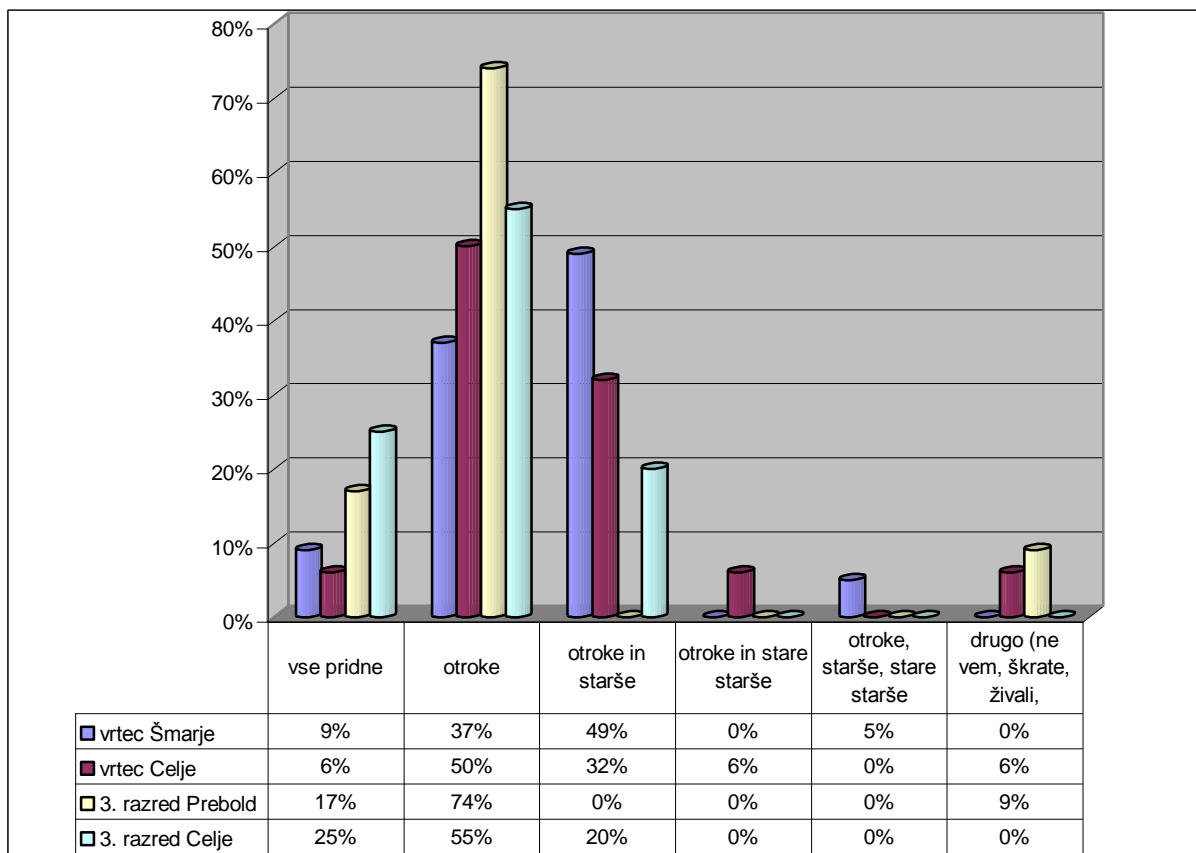
Da Božiček nima spremljevalcev, lahko pa ga spremljajo gozdne živali ali palčki, je ugotovilo 77 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 6 % otrok vrtca v Celju, 13 % učencev 3. razreda v Preboldu, 20 % učencev 3. razreda v Celju, 33 % učencev 6. razreda v Preboldu, 17 % učencev 6. razreda v Celju, 48 % učencev 9. razreda v Preboldu in 26 % učencev 9. razreda v Celju.

Da Božička spremljajo angeli in parklji (hudički), meni 33 % otrok vrtca v Celju, 5 % učencev 3. razreda v Celju, 14 % učencev 6. razreda v Preboldu, 17 % učencev 6. razreda v Celju in 8 % učencev 9. razreda v Celju.

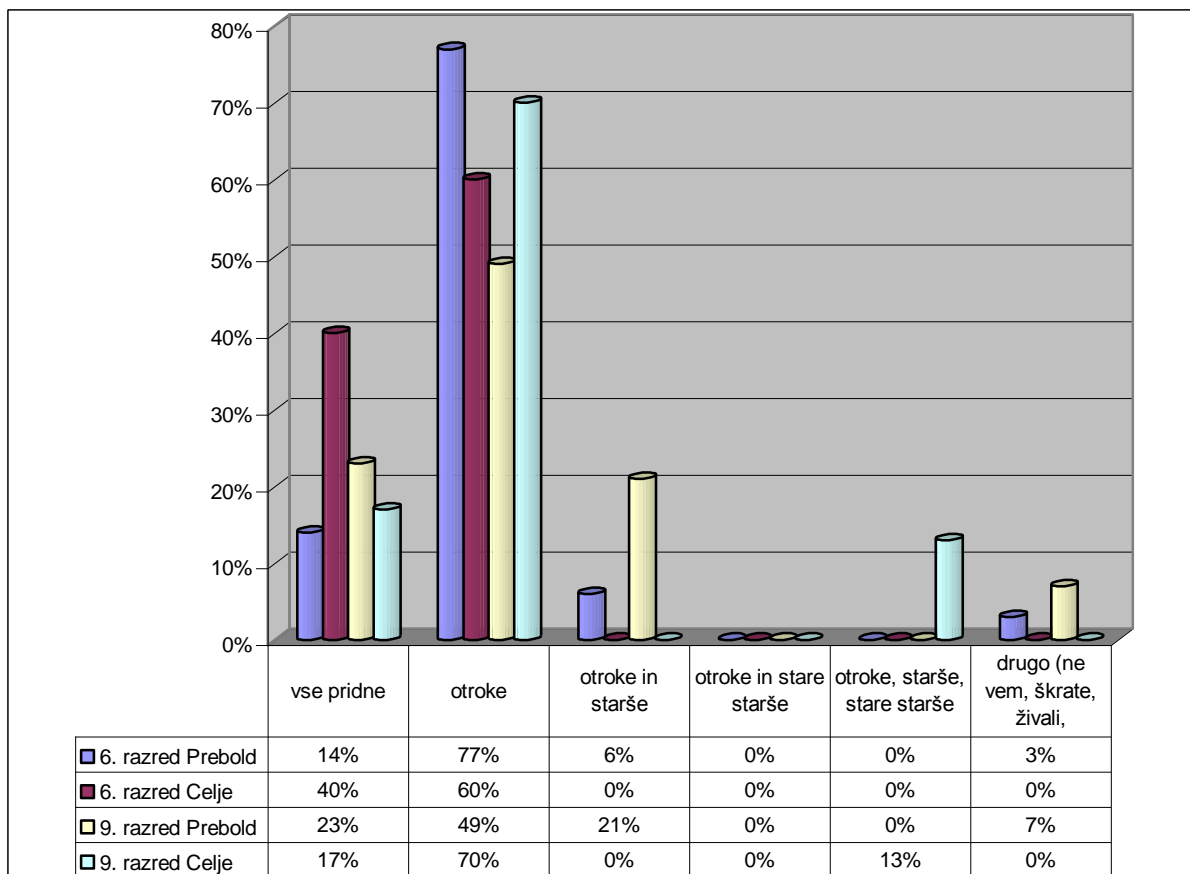
Da Božička spremljajo škrati, meni 18 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 61 % otrok vrtca v Celju, 83 % učencev 3. razreda v Preboldu, 75 % učencev 3. razreda v Celju, 50 % učencev 6. razreda v Preboldu, 57 % učencev v Celju, 48 % učencev 9. razreda v Preboldu in 58 % učencev 9. razreda v Celju.

5 % otrok iz vrtca v Šmarju pri Jelšah, 4 % učencev 3. razreda v Preboldu, 3 % učencev 6. razreda v Preboldu, 9 % učencev 6. razreda v Celju, 4 % učencev 9. razreda v Preboldu in 8 % učencev 9. razreda v Celju je odgovorilo, da ne ve, kdo spremlja Božička.

4.7 ANALIZA 7. VPRAŠANJA Koga vse obdaruje Božiček?

Graf 14: Koga vse obdaruje Božiček, 1. del

Graf 15: Koga vse obdaruje Božiček, 2. del

Da Božiček obdaruje vse pridne, meni 9 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 6 % otrok vrtca v Celju, 17 % učencev 3. razreda v Preboldu, 25 % učencev 3. razreda v Celju, 14 % učencev 6. razreda v Preboldu, 40 % učencev 6. razreda v Celju, 23 % učencev 9. razreda v Preboldu in 17 % učencev 9. razreda v Celju.

Da Božiček obdaruje otroke, meni 37 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 50 % otrok vrtca v Celju, 74 % učencev 3. razreda v Preboldu, 55 % učencev 3. razreda v Celju, 77 % učencev 6. razreda v Preboldu, 60 % učencev 6. razreda v Celju, 49 % učencev 9. razreda v Preboldu in 70 % učencev 9. razreda v Celju.

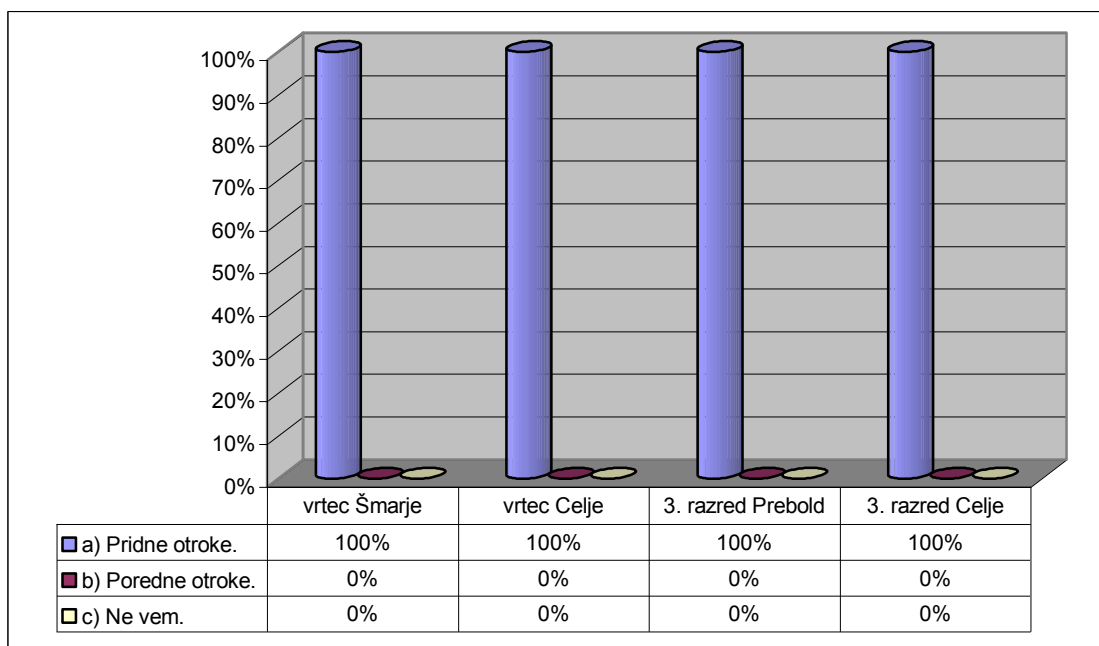
Da Božiček obdaruje otroke in starše, meni 49 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 32 % otrok vrtca v Celju, 20 % učencev 3. razreda v Celju, 6 % učencev 6. razreda v Preboldu in 21 % učencev 9. razreda v Preboldu.

Da Božiček obdaruje otroke in stare starše, meni 6 % otrok vrtca v Celju.

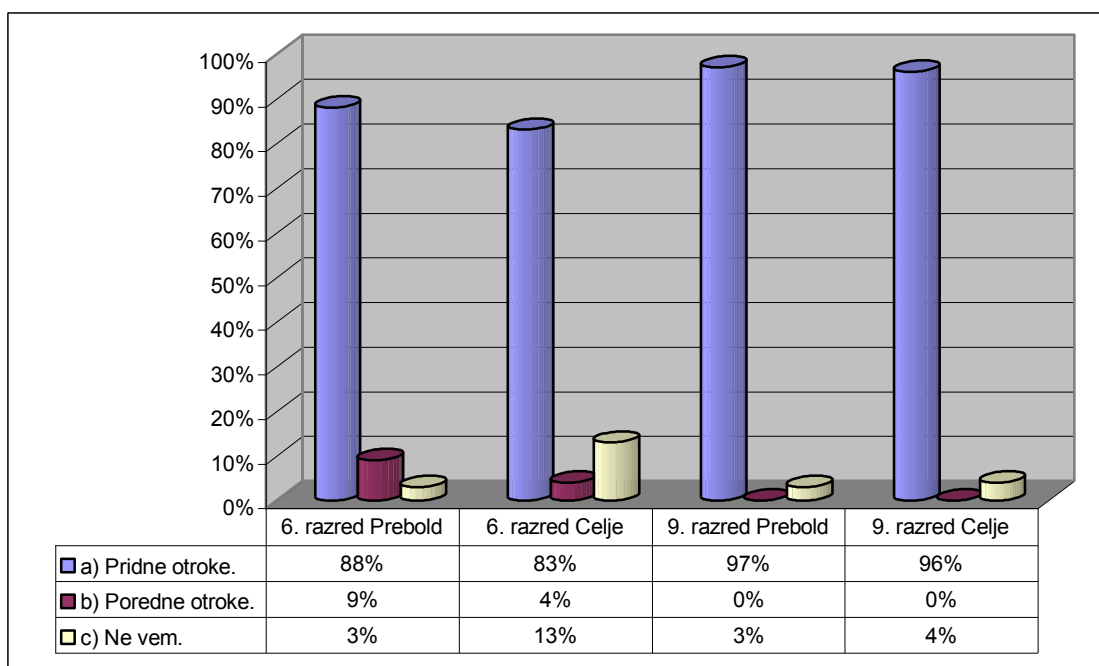
Da Božiček obdaruje otroke, starše in stare starše, meni 5 % učencev vrtca v Šmarju pri Jelšah in 13 % učencev 9. razreda v Celju.

Drugo (ne vem, škrate, živali ...) je obkrožilo 6 % otrok vrtca v Celju, 9 % učencev 3. razreda v Preboldu, 3 % učencev 6. razreda v Preboldu in 7 % učencev 9. razreda v Preboldu.

4.8 ANALIZA 8. VPRAŠANJA Kakšne otroke obdaruje Božiček?

Graf 16: Kakšne otroke obdaruje Božiček, 1. del

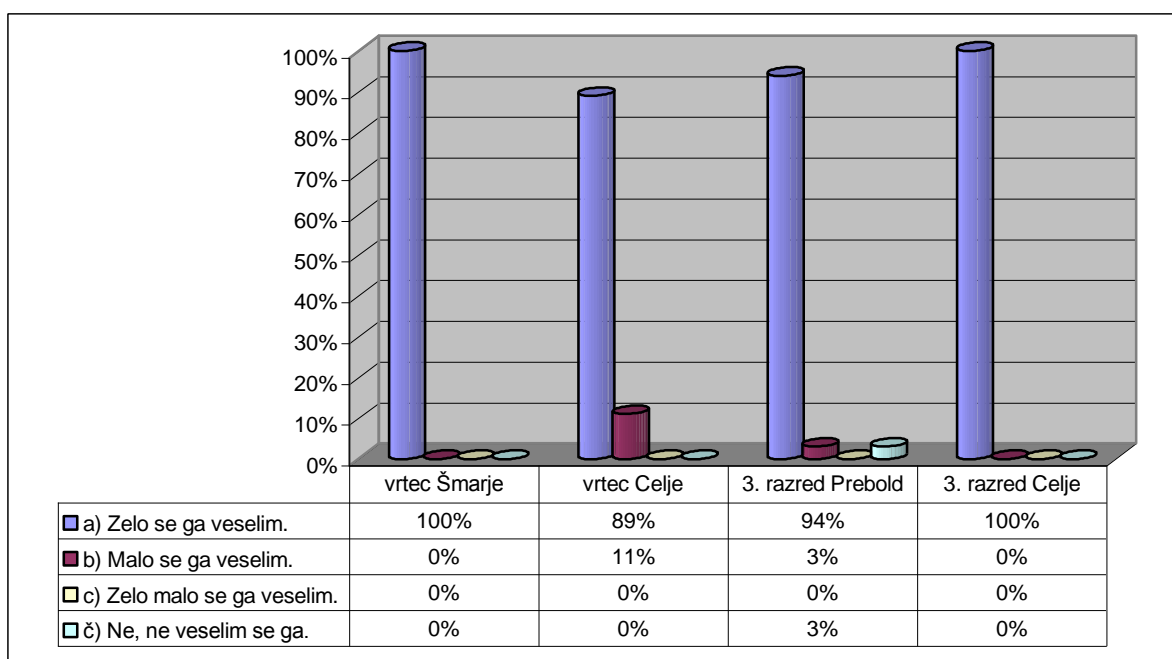
Graf 17: Kakšne otroke obdaruje Božiček, 2. del

Da Božiček obdaruje pridne otroke, meni 100 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah in 100 % otrok vrtca v Celju, 100 % učencev 3. razreda v Preboldu in 100 % učencev 3. razreda v Celju, 88 % učencev 6. razreda v Preboldu, 83 % učencev 6. razreda v Celju, 97 % učencev 9. razreda v Preboldu in 96 % učencev 9. razreda v Celju.

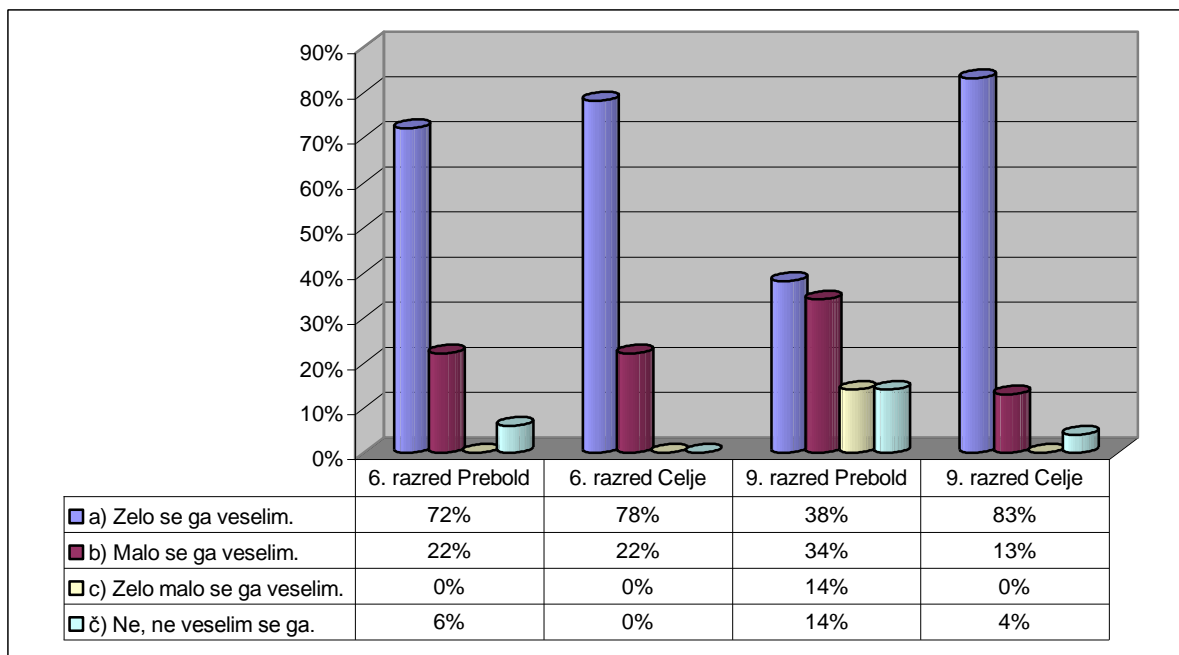
9 % učencev 6. razreda v Preboldu in 4 % učencev 6. razreda v Celju meni, da Božiček obdaruje poredne otroke.

Da ne vedo, je odgovorilo 3 % učencev 6. razreda v Preboldu, 13 % učencev 6. razreda v Celju, 3 % učencev 9. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

4.9 ANALIZA 9. VPRAŠANJA Ali se veseliš Božička?

Graf 18: Ali se veseliš Božička, 1. del

Graf 19: Ali se veseliš Božička, 2. del

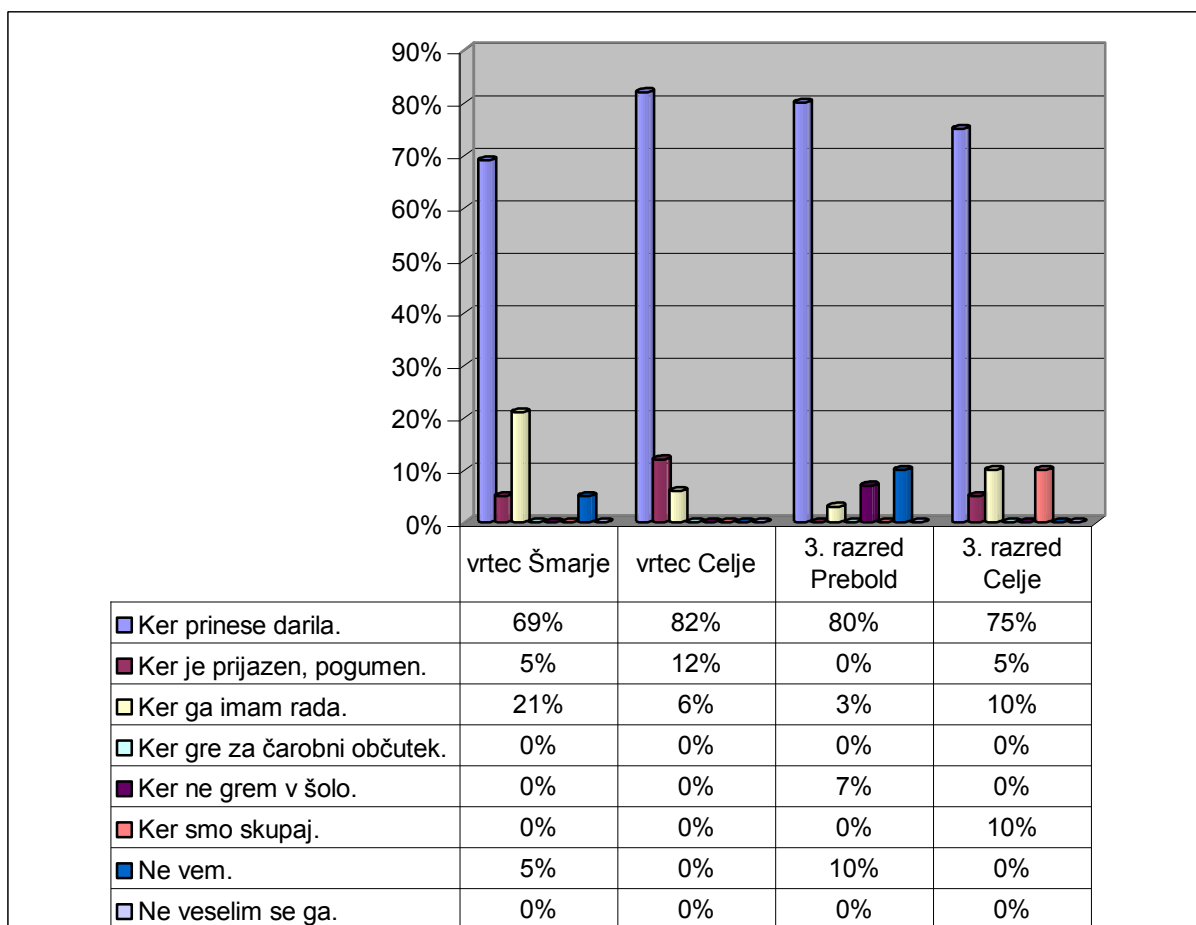
Božička se zelo veseli 100 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 89 % otrok vrtca v Celju, 94 % učencev 3. razreda v Preboldu, 100 % učencev 3. razreda v Celju, 72 % učencev 6. razreda v Preboldu, 78 % učencev 6. razreda v Celju, 38 % učencev 9. razreda v Preboldu in 83 % učencev 9. razreda v Celju.

Božička se malo veseli 11 % otrok vrtca v Celju, 3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 22 % učencev 6. razreda v Preboldu in 22 % učencev 6. razreda v Celju, 34 % učencev 9. razreda v Preboldu in 13 % učencev 9. razreda v Celju.

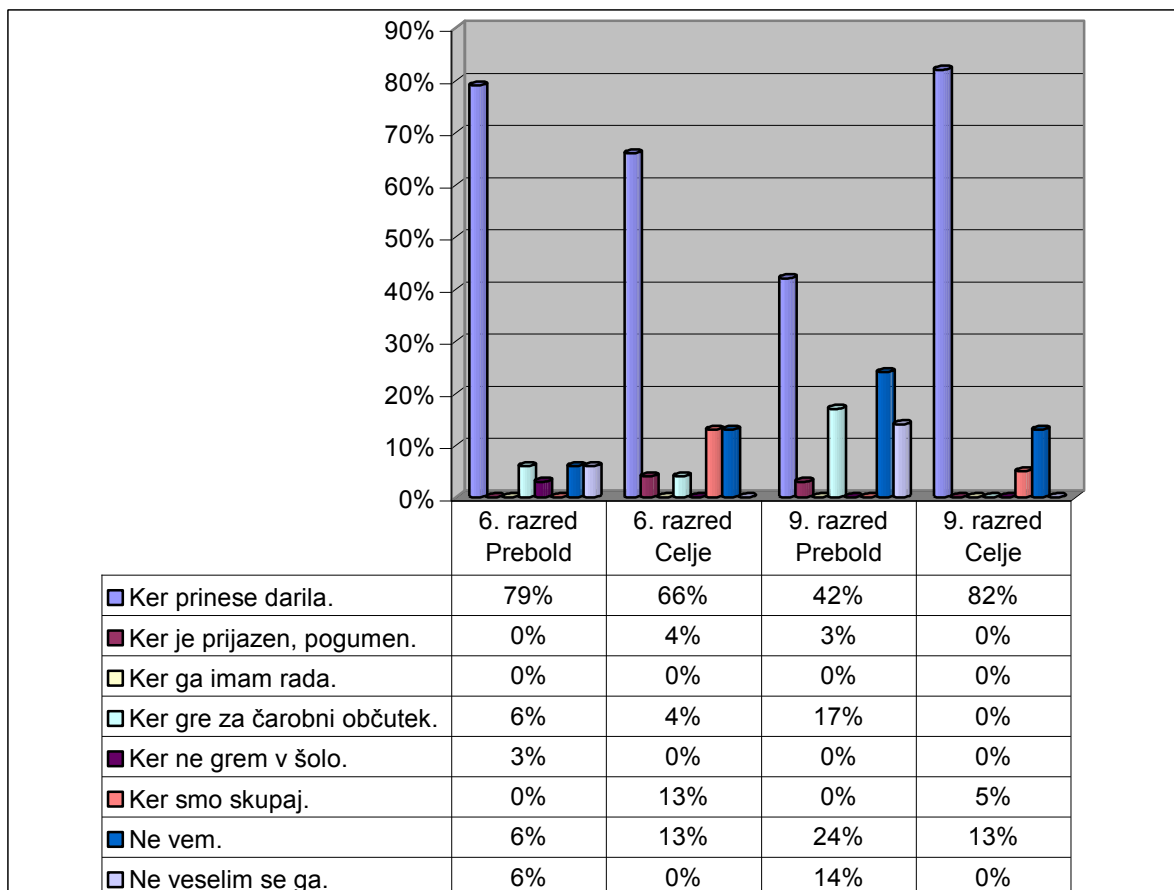
Le 14 % učencev 9. razreda v Preboldu se zelo malo veseli Božička.

Božička se ne veseli 3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 6 % učencev 6. razreda v Preboldu, 14 % učencev 9. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

4.10 ANALIZA 10. VPRAŠANJA Zakaj se veseliš Božička?

Graf 20: Zakaj se veseliš Božička, 1. del

Graf 21: Zakaj se veseliš Božička, 2. del

69 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah se veseli Božička, ker prinese darila, prav tako 82 % otrok vrtca v Celju, 80 % učencev 3. razreda v Preboldu, 75 % učencev 3. razreda v Celju, 79 % učencev 6. razreda v Preboldu, 66 % učencev 6. razreda v Celju, 42 % učencev 9. razreda v Preboldu in 82 % učencev 9. razreda v Celju.

5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah se veseli Božička, ker je prijazen oz. pogumen, prav tako 12 % otrok vrtca v Celju, 5 % učencev 3. razreda v Celju, 4 % učencev 6. razreda v Celju in 3 % učencev 9. razreda v Preboldu.

21 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah se Božička veseli, ker ga imajo radi, prav tako 6 % otrok vrtca v Celju, 3 % učencev 3. razreda v Preboldu in 10 % učencev 3. razreda v Celju.

6 % učencev 6. razreda v Preboldu se veseli Božička, ker gre za čarobni občutek, prav tako 4 % učencev 6. razreda v Celju in 17 % učencev 9. razreda v Preboldu.

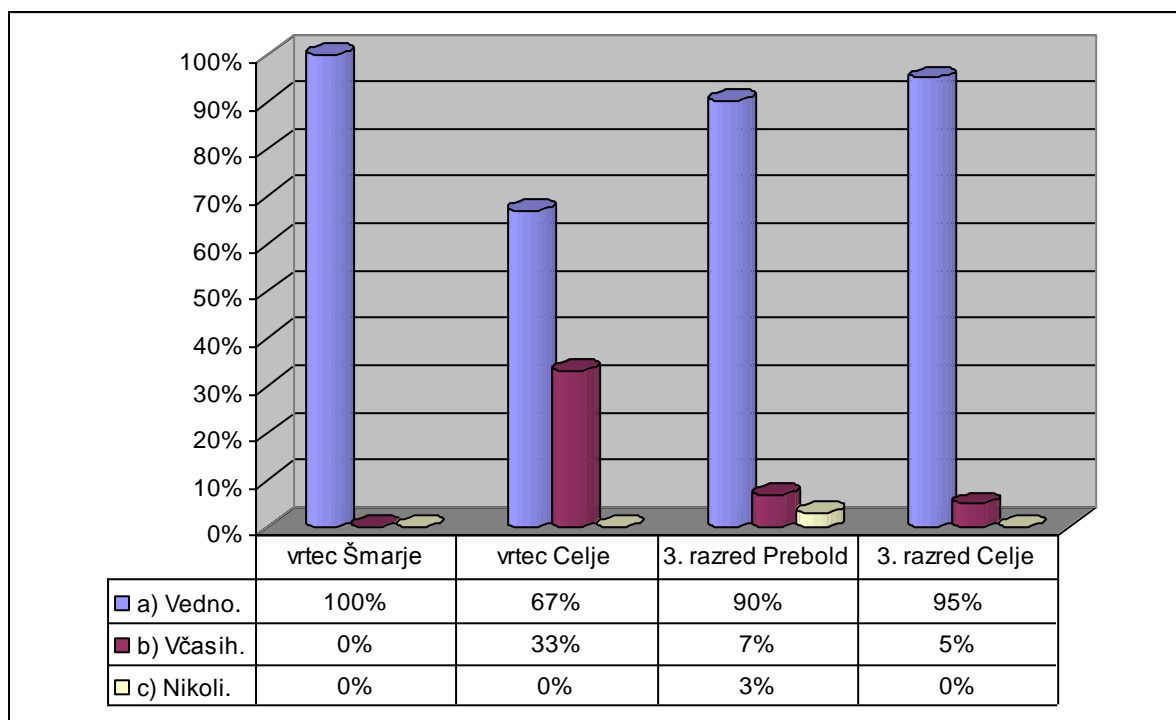
7 % učencev 3. razreda v Preboldu in 3 % učencev 6. razreda v Preboldu se veseli Božička, ker ne gredo v šolo.

10 % učencev 3. razreda v Celju se veseli Božička, ker so skupaj, prav tako 13 % učencev 6. razreda v Celju in 5 % učencev 9. razreda v Celju.

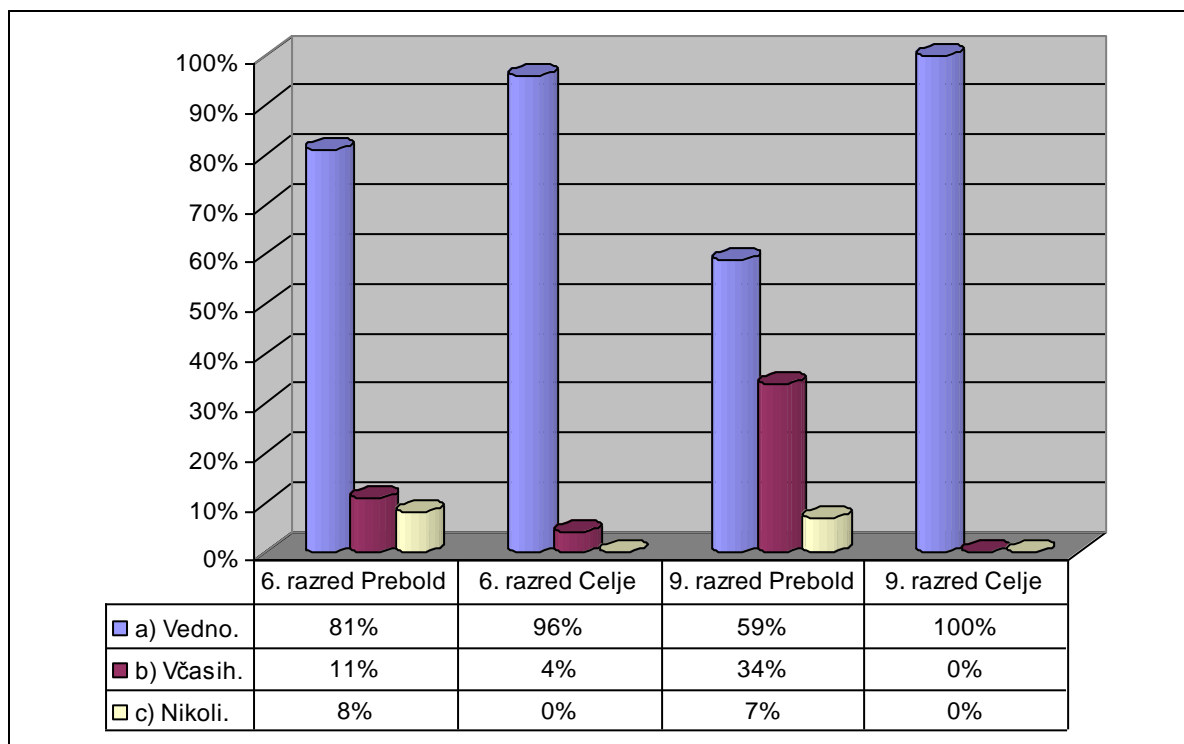
5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah ne ve, zakaj se veseli Božička, prav tako 10 % učencev 3. razreda v Preboldu, 6 % učencev 6. razreda v Preboldu, 13 % učencev 6. in 9. razreda v Celju in 24 % učencev 9. razreda v Preboldu.

6 % učencev 6. razreda v Preboldu in 14 % učencev 9. razreda v Preboldu se Božička ne veseli.

4.11 ANALIZA 11. VPRAŠANJA Ali ti Božiček prinese darilo?

Graf 22: Ali ti Božiček prinese darilo, 1. del

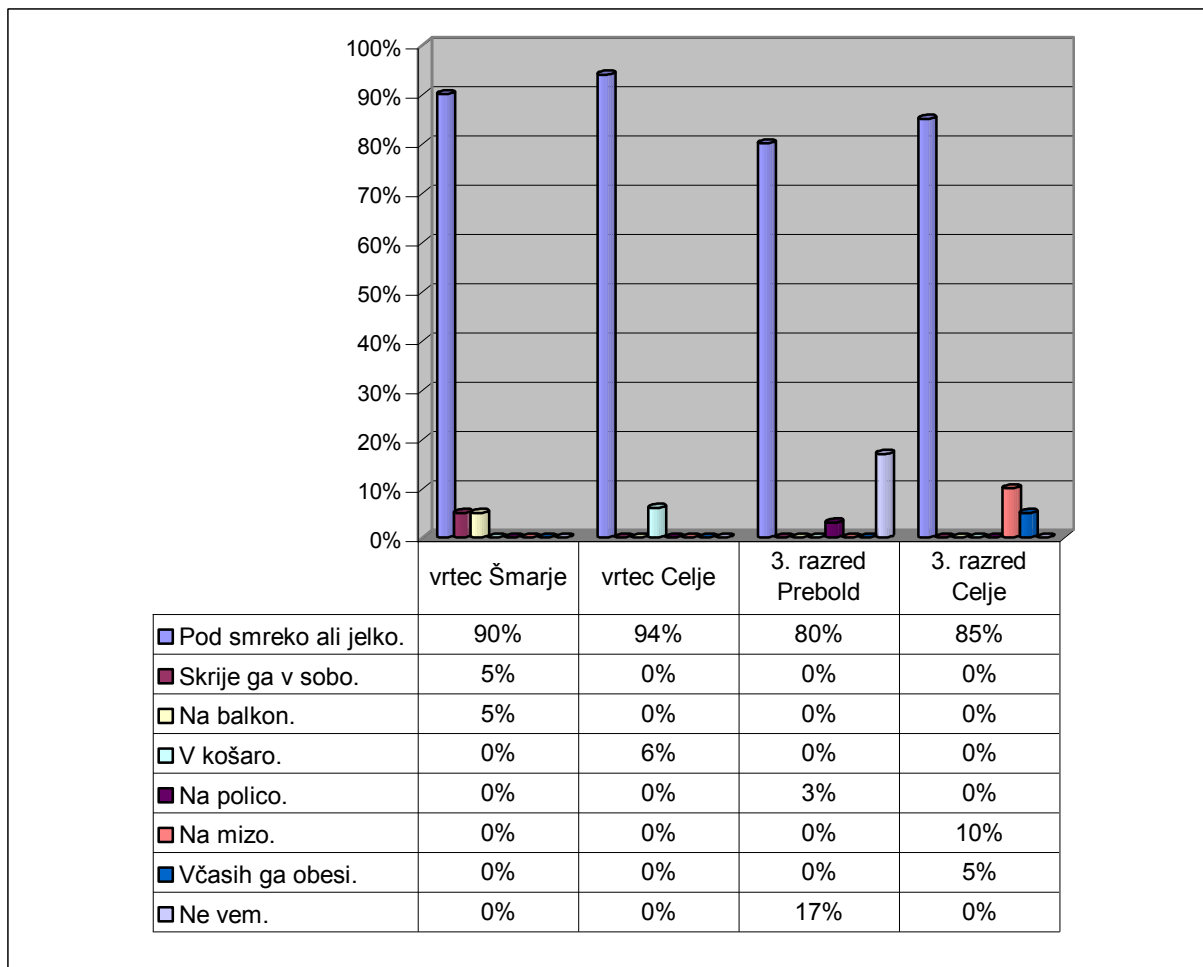
Graf 23: Ali ti Božiček prinese darilo, 2. del

100 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 67 % otrok vrtca v Celju, 90 % učencev 3. razreda v Preboldu, 95 % učencev 3. razreda v Celju, 81 % učencev 6. razreda v Preboldu, 96 % učencev 6. razreda v Celju, 59 % učencev 9. razreda v Preboldu in 100 % učencev 9. razreda v Celju vedno dobi darilo.

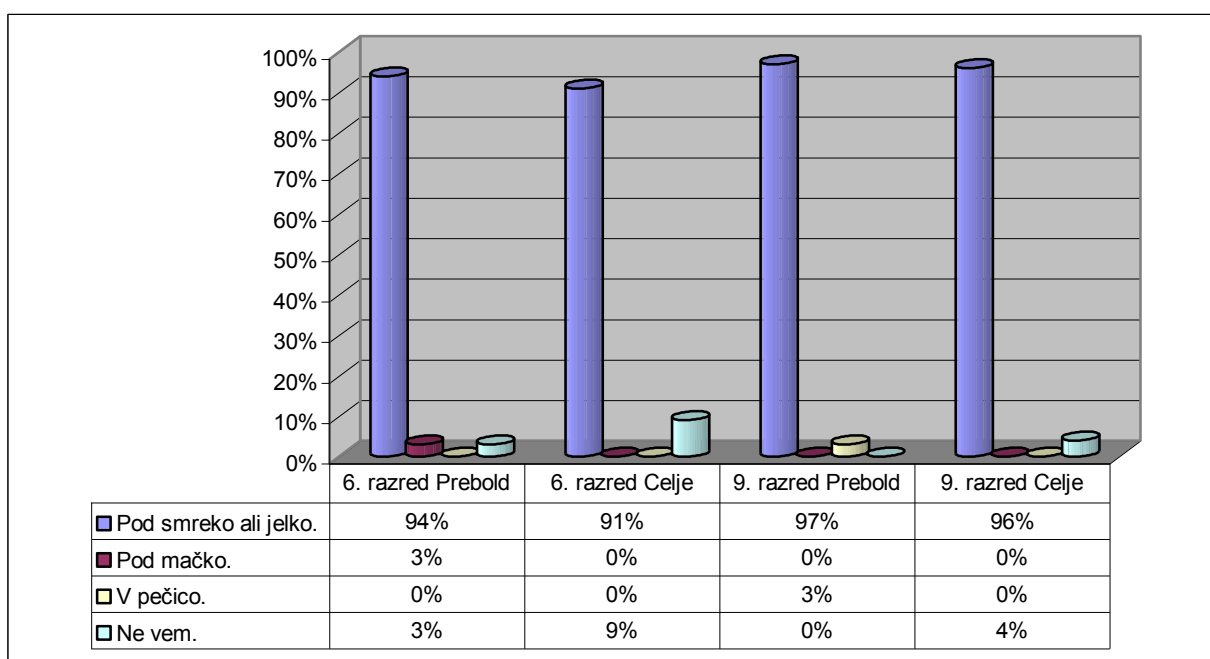
33 % otrok vrtca v Celju, 7 % učencev 3. razreda v Preboldu, 5 % učencev 3. razreda v Celju, 11 % učencev 6. razreda v Preboldu, 4 % učencev 6. razreda v Celju in 34 % učencev 9. razreda v Preboldu včasih dobi darilo.

3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 8 % učencev 6. razreda v Preboldu in 7 % učencev 9. razreda v Preboldu nikoli ne dobi darila.

4.12 ANALIZA 12. VPRAŠANJA Kam Božiček postavi darilo?

Graf 24: Kam ti Božiček postavi darilo, 1. del

Graf 25: Kam ti Božiček postavi darilo, 2. del

Da Božiček postavi darilo pod smreko ali jelko, je reklo 90 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 94 % otrok vrtca v Celju, 80 % učencev 3. razreda v Preboldu, 85 % učencev 3. razreda v Celju, 94 % učencev 6. razreda v Preboldu, 91 % učencev 6. razreda v Celju, 97 % učencev 9. razreda v Preboldu in 96 % učencev 9. razreda v Celju.

5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah je odgovorilo, da Božiček skrije darilo v sobo in 5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah Božiček skrije darilo na balkon.

6 % otrok vrtca v Celju je odgovorilo, da Božiček postavi darilo v košaro.

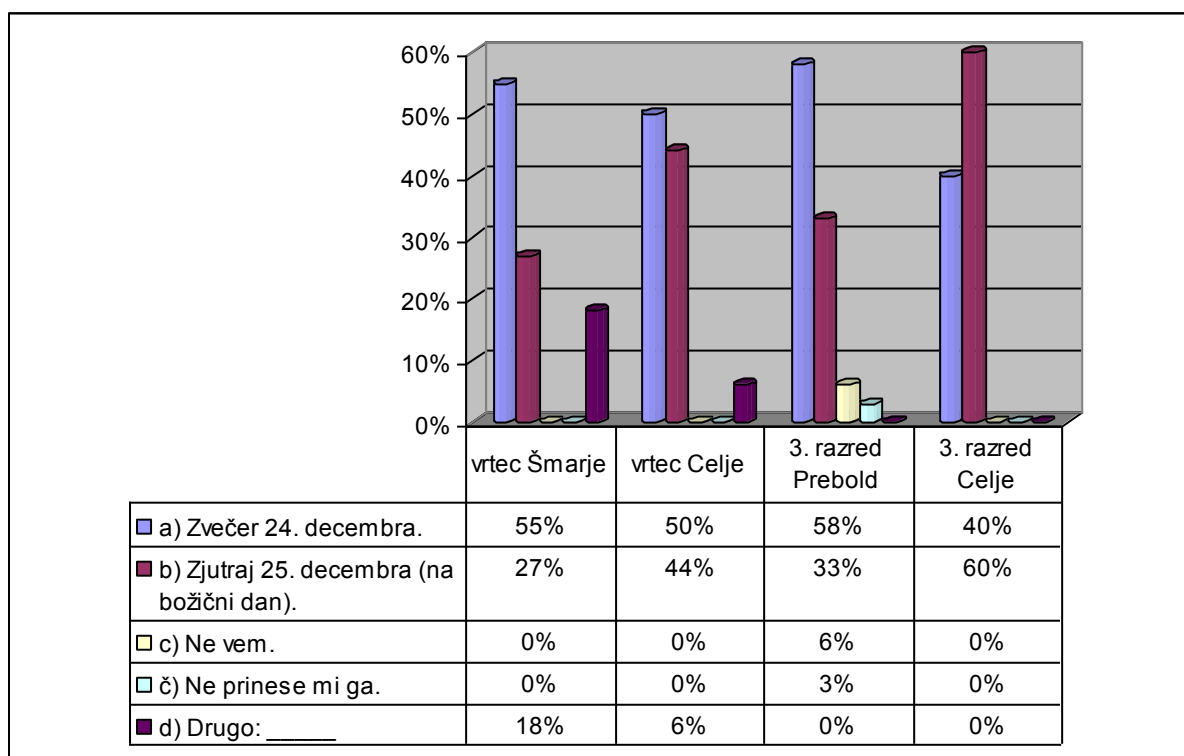
3 % učencev 3. razreda v Preboldu je odgovorilo, da Božiček postavi darilo na polico, 17 % pa jih ne ve, kam postavi Božiček darila.

Da Božiček postavi darilo na mizo, jih je menilo 10 % učencev 3. razreda v Celju in 5 % učencev je menilo, da darilo obesi.

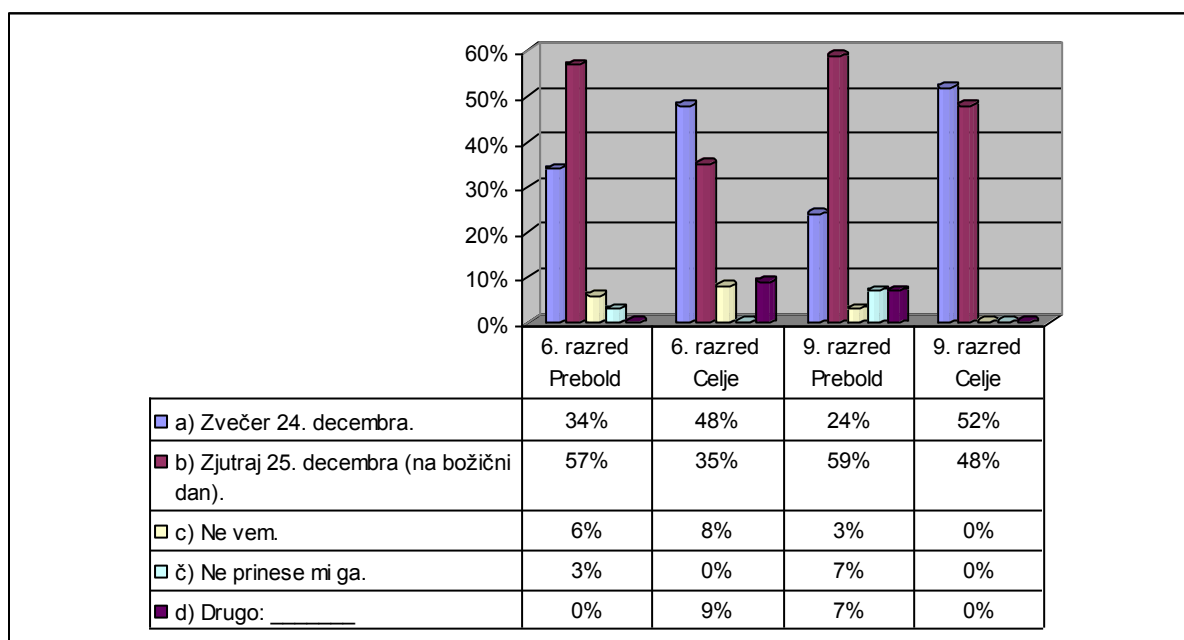
3 % učencev 6. razreda v Preboldu je odgovorilo, da postavi darilo pod mačko. 3 % učencev iz 9. razreda v Preboldu je pa odgovorilo, da Božiček postavi darilo v pečico.

Kam postavi Božiček darila, ni vedelo 3 % učencev 6. razreda v Preboldu, 9 % učencev 6. razreda v Celju in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

4.13 ANALIZA 13. VPRAŠANJA Kdaj ti Božiček prinese darilo?

Graf 26: Kdaj ti Božiček prinese darilo, 1. del

Graf 27: Kdaj ti Božiček prinese darilo, 2. del

Zvečer 24. decembra dobi darilo 55 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 50 % otrok vrtca v Celju, 58 % učencev 3. razreda v Preboldu, 40 % učencev 3. razreda v Celju, 34 % učencev 6. razreda v Preboldu, 48 % učencev 6. razreda v Celju, 24 % učencev 9. razreda v Preboldu in 52 % učencev 9. razreda v Celju.

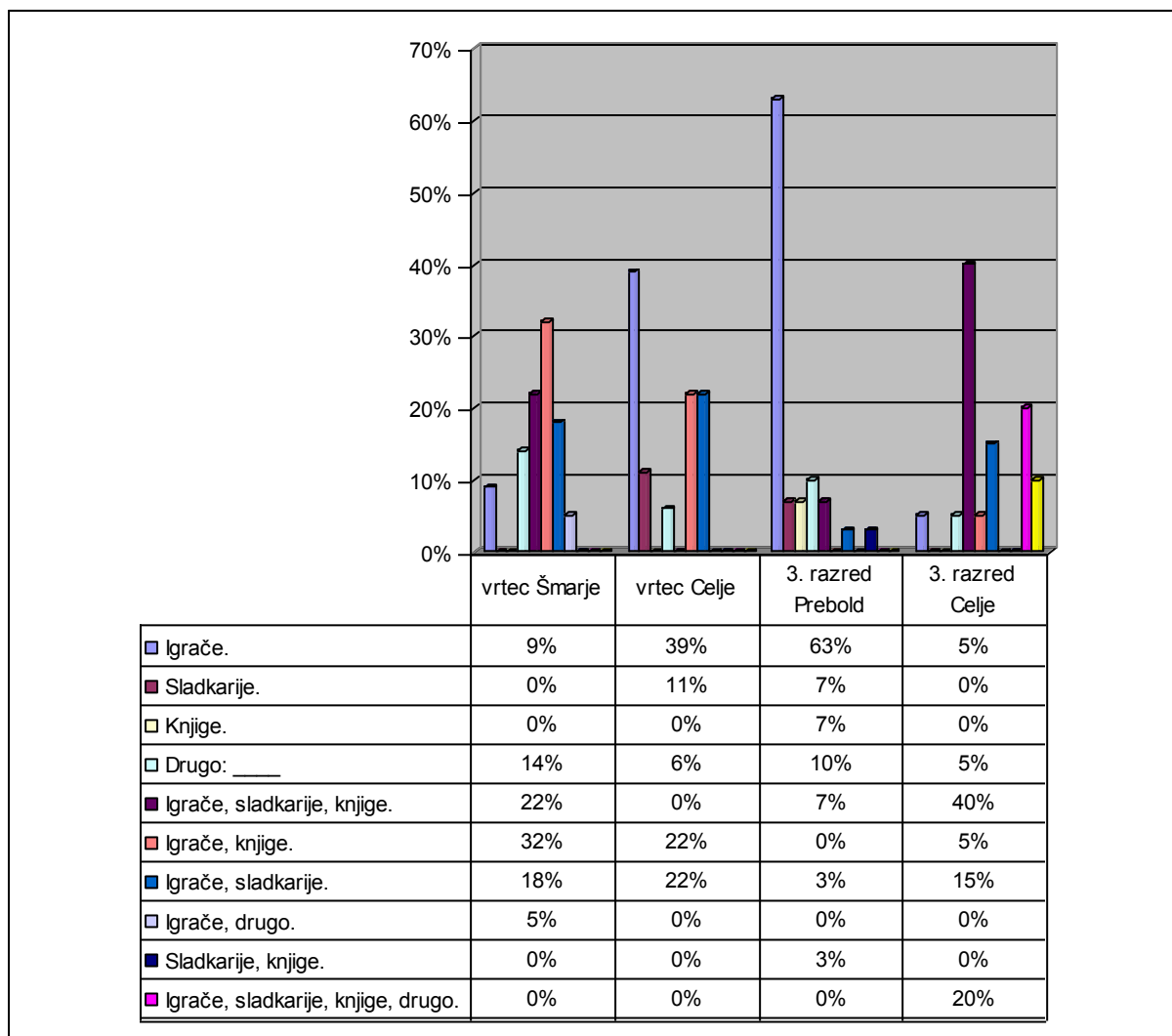
Zjutraj 25. decembra dobi darilo 27 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 44 % otrok vrtca v Celju, 33 % učencev 3. razreda v Preboldu, 60 % učencev 3. razreda v Celju, 57 % učencev 6. razreda v Preboldu, 35 % učencev 6. razreda v Celju, 59 % učencev 9. razreda v Preboldu in 48 % učencev 9. razreda v Celju.

6 % učencev 3. razreda v Preboldu, 6 % učencev 6. razreda v Preboldu, 8 % učencev 6. razreda v Celju in 3 % učencev 9. razreda v Preboldu ne ve, kdaj dobijo darilo.

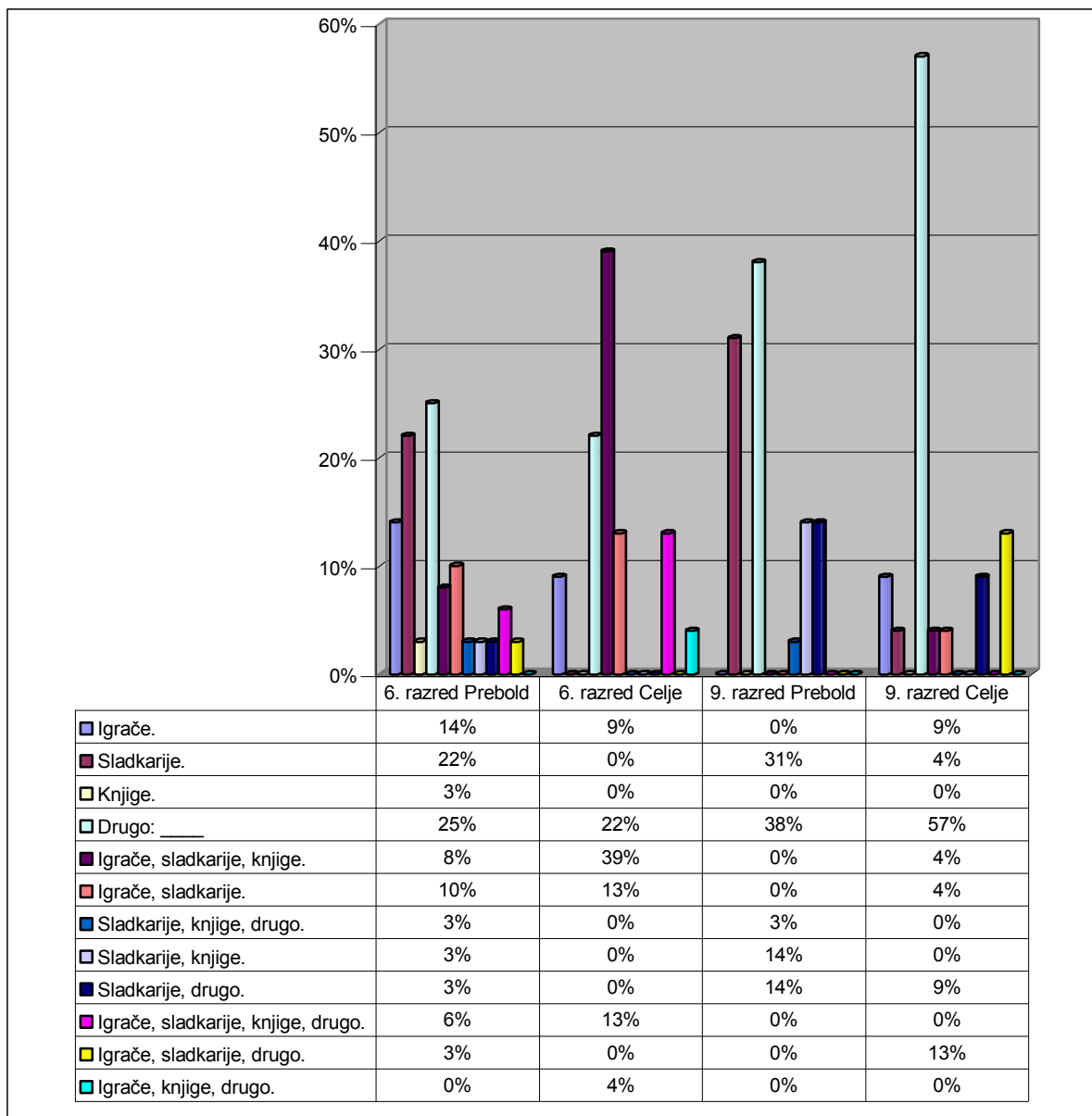
3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 3 % učencev 6. razreda v Preboldu in 7 % učencev 9. razreda v Preboldu ne dobi darila.

18 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 6 % otrok vrtca v Celju, 9 % učencev 6. razreda v Celju in 7 % učencev 9. razreda v Preboldu so odgovorili z drugimi odgovori. Tako dobi darilo ponoči (9 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 6 % otrok vrtca v Celju, 9 % učencev 6. razreda v Celju), ko je sneg (9 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah), kakor kdaj (3 % učencev 9. razreda v Preboldu), 4 % učencev 9. razreda v Preboldu pa dobi darilo zvečer 24. 12. ali zjutraj 25. 12. ali pa kar obakrat.

4.14 ANALIZA 14. VPRAŠANJA Kaj ti prinese Božiček za darilo?

Graf 28: Kaj ti prinese Božiček za darilo, 1. del

Graf 29: Kaj ti prinese Božiček za darilo, 2. del

39 % otrok vrtca v Celju, 9 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 6. razreda v Celju in 9. razreda v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače, prav tako je odgovorilo 63 % učencev 3. razreda v Preboldu, 5 % učencev 3. razreda v Celju in 14 % učencev 6. razreda v Preboldu.

11 % otrok vrtca v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo sladkarije, prav tako je odgovorilo 7 % učencev 3. razreda v Preboldu, 22 % učencev 6. razreda v Preboldu, 31 % učencev 9. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

7 % učencev 3. razreda v Preboldu in 3 % učencev 6. razreda v Preboldu je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo knjige.

22 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače, sladkarije in knjige, prav tako je odgovorilo 7 % učencev 3. razreda v Preboldu, 40 % učencev 3. razreda v Celju, 8 % učencev 6. razreda v Preboldu, 39 % učencev 6. razreda v Celju in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

32 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 22 % otrok vrtca v Celju in 5 % učencev 3. razreda v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače in knjige.

18 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah in 22 % otrok vrtca v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače in sladkarije, prav tako je odgovorilo 3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 15 % učencev 3. razreda v Celju, 10 % učencev 6. razreda v Preboldu, 13 % učencev 6. razreda v Celju in 4 % učencev 9. razreda v Celju.

5 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače in drugo.

3 % učencev 6. razreda v Preboldu in 3 % učencev 9. razreda v Preboldu je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo sladkarije, knjige in drugo.

3 % učencev 3. razreda v Preboldu in 3 % učencev 6. razreda v Preboldu ter 14 % učencev 9. razreda v Preboldu je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo sladkarije in knjige.

3 % učencev 6. razreda v Preboldu, 14 % učencev 9. razreda v Preboldu in 9 % učencev 9. razreda v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo sladkarije in drugo.

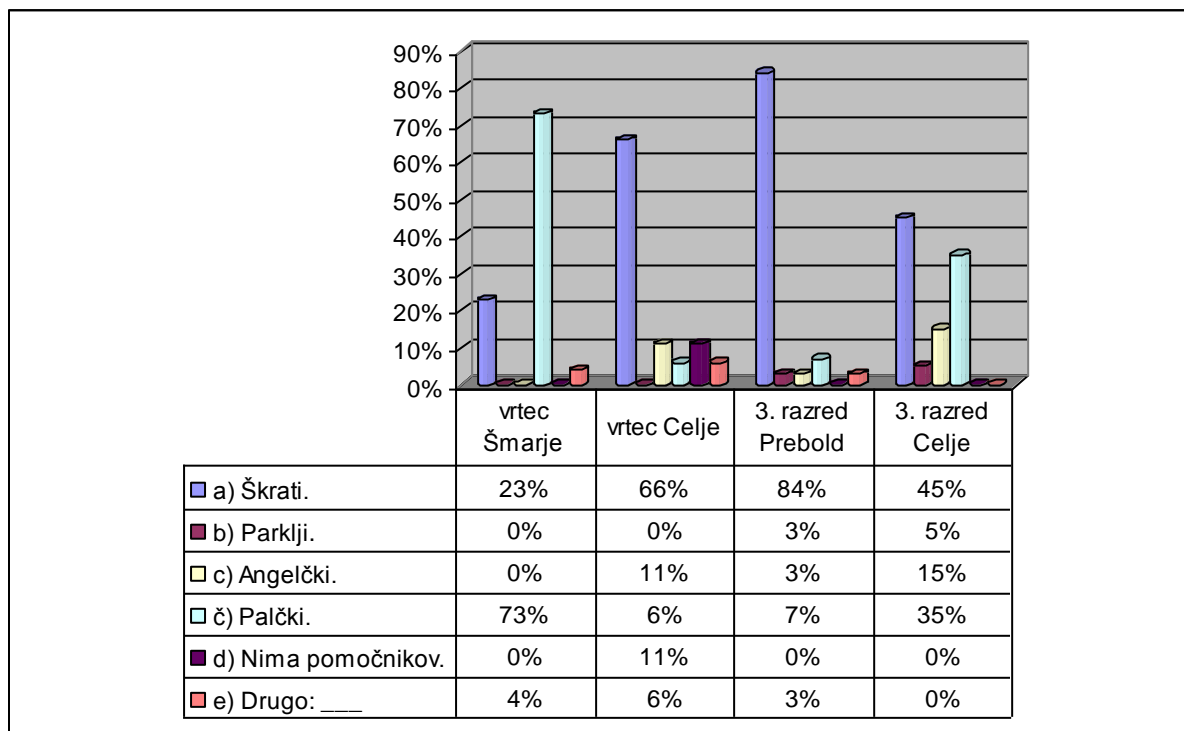
20 % učencev 3. razreda v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače, sladkarije, knjige in drugo, prav tako je odgovorilo 6 % učencev 6. razreda v Preboldu in 13 % učencev 6. razreda v Celju.

10 % učencev 3. razreda v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače, sladkarije in drugo, prav tako je odgovorilo 3 % učencev 6. razreda v Preboldu in 13 % učencev 9. razreda v Celju.

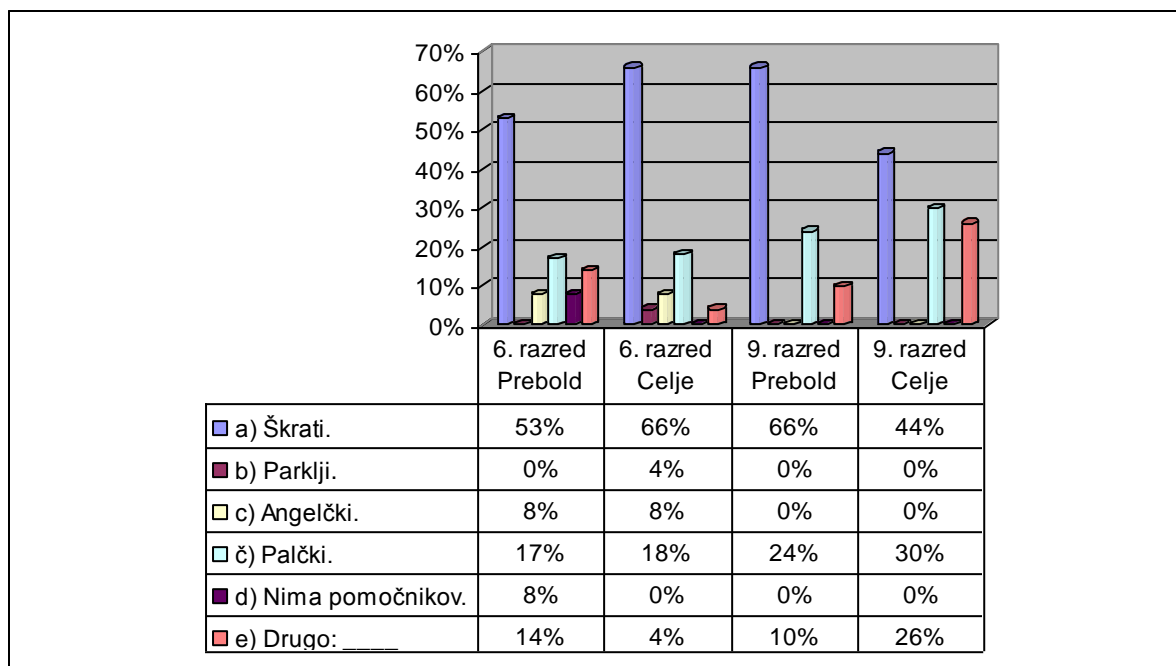
4 % učencev 6. razreda v Celju je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo igrače knjige in drugo.

14 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah je odgovorilo, da jim Božiček prinese za darilo nekaj drugega (navedli so Winx posteljnino, računalnik, copate, flomastre), prav tako je odgovorilo 6 % otrok vrtca v Celju (navedli so barvice), 10 % učencev 3. razreda v Preboldu (navedli so oblačila), 5 % učencev 3. razreda v Celju (navedli so oblačila, plastelin in obleke, plastelin), 25 % učencev 6. razreda v Preboldu (navedli so oblačila, telefon, različne stvari, kozmetiko), 22 % učencev 6. razreda v Celju (navedli so oblačila, različne stvari, igre, kar potrebujem), 38 % učencev 9. razreda v Preboldu (navedli so različne stvari, igre, denar, oblačila in denar, kar si zaželim, bedarije, praktične stvari, registracijo) in 57 % učencev 9. razreda v Celju (navedli so oblačila, različne stvari, denar, praktične stvari, motor).

4.15 ANALIZA 15. VPRAŠANJA Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril?

Graf 30: Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril, 1. del

Graf 31: Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril, 2. del

Da Božičku pri izbiri daril pomagajo škratje, meni 23 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 66 % otrok vrtca v Celju, 84 % učencev 3. razreda v Preboldu, 45 % učencev 3. razreda v Celju, 53 % učencev 6. razreda v Preboldu, 66 % učencev 6. razreda v Celju in 66 % učencev 9. razreda v Preboldu ter 44 % učencev 9. razreda v Celju.

Da Božičku pri izbiri daril pomagajo parklji, meni 3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 5 % učencev 3. razreda v Celju in 4 % učencev 6. razreda v Celju.

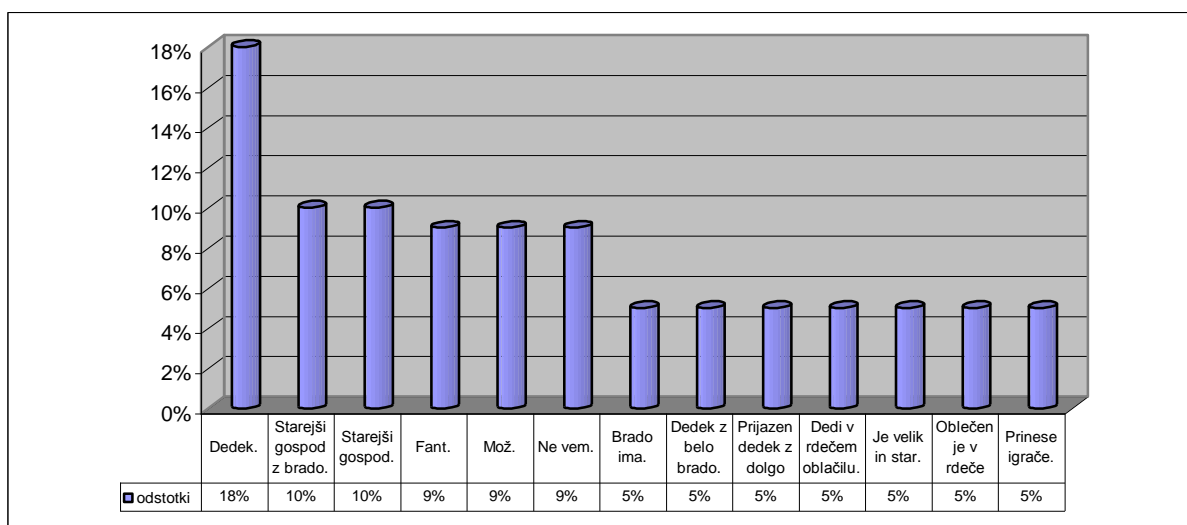
Da Božičku pri izbiri daril pomagajo angelčki, meni 11 % otrok vrtca v Celju, 3 % učencev 3. razreda v Preboldu, 15 % učencev 3. razreda v Celju in 8 % učencev 6. razreda v Preboldu in 8 % učencev Celju.

Da Božičku pri izbiri daril pomagajo palčki, meni 73 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 6 % otrok vrtca v Celju, 7 % učencev 3. razreda v Preboldu, 35 % učencev 3. razreda v Celju, 17 % učencev 6. razreda v Preboldu, 18 % učencev 6. razreda v Celju, 24 % učencev 9. razreda v Preboldu in 30 % učencev 9. razreda v Celju.

Da Božiček nima pomočnikov, meni 11 % otrok vrtca v Celju in 8 % učencev 6. razreda v Preboldu.

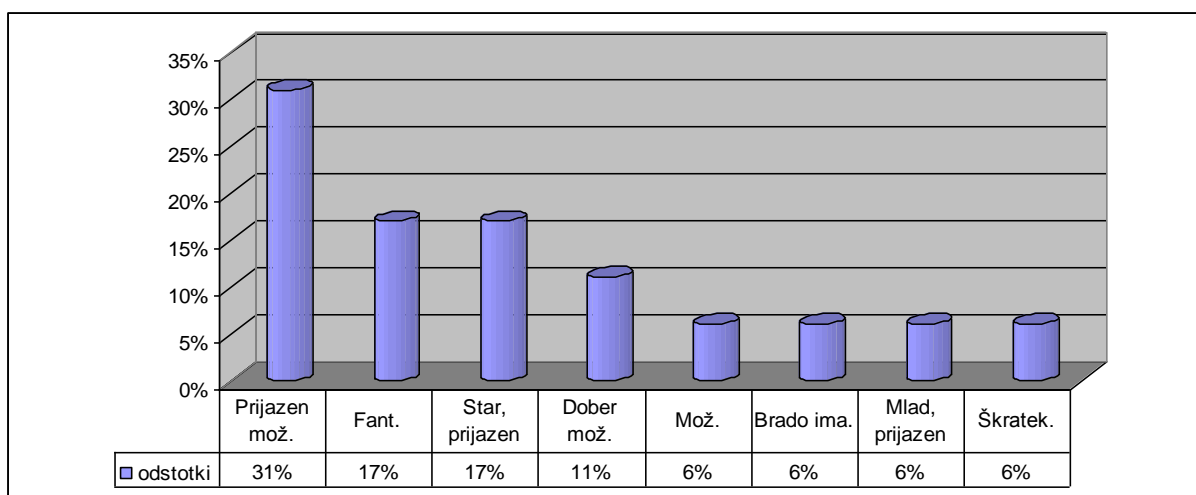
Za odgovor drugo se je odločilo 4 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah (pomaga Miklavž), 6 % otrok vrtca v Celju (pomagajo jelenčki), 3 % učencev 3. razreda v Preboldu (pomagajo jelenčki), 14 % učencev 6. razreda v Preboldu (pomagata ati in mami 6 %, naša pisma 4 %, smreka 4 %), 4 % učencev 6. razreda v Celju (sam mu pišem), 10 % učencev 9. razreda v Preboldu (pomagata ati in mami 7 %, ne vem 3 %) in 26 % učencev 9. razreda v Celju (pomagata ati in mami).

4.16 ANALIZA 16. VPRAŠANJA Kdo je Božiček?

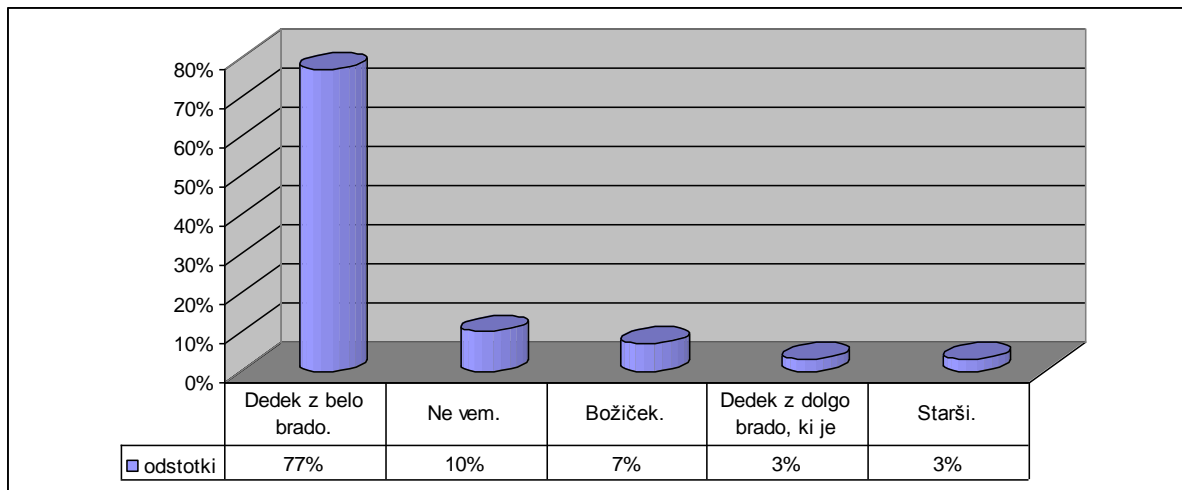
Graf 32: Kdo je Božiček? – otroci vrtca v Šmarju pri Jelšah

18 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah je odgovorilo, da je Božiček dedek, da je starejši gospod z brado 10 %, starejši gospod 10 %, fant 9 %, mož 9 %, da ima brado 5 %, dedek z belo brado 5 %, prijazen dedek z dolgo brado 5 %, da je dedi v rdečem oblačilu 5 %, da je velik in star 5 %, da je oblečen v rdeče obleke 5 %, da prinese igrače 5 % in le 9 % otrok ne ve, kdo je Božiček.

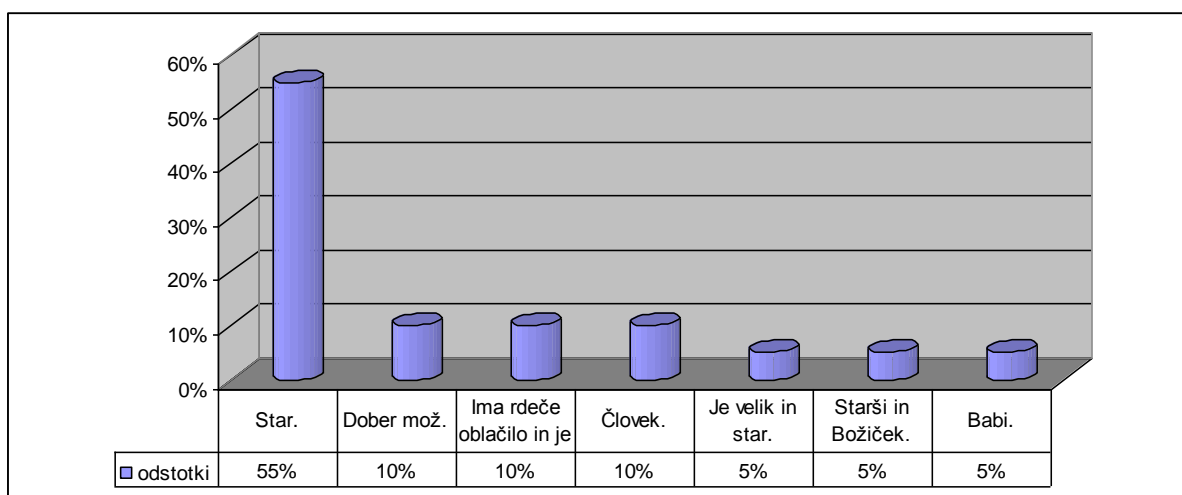
Graf 33: Kdo je Božiček? – otroci vrtca v Celju

31 % otrok vrtca v Celju je odgovorilo, da je Božiček prijazen mož, da je fant 17 %, star, prijazen mož 17 %, dober mož 11 %, mož 6 %, mlad, prijazen mož 6 %, škratek 6 % in da ima brado 6 %.

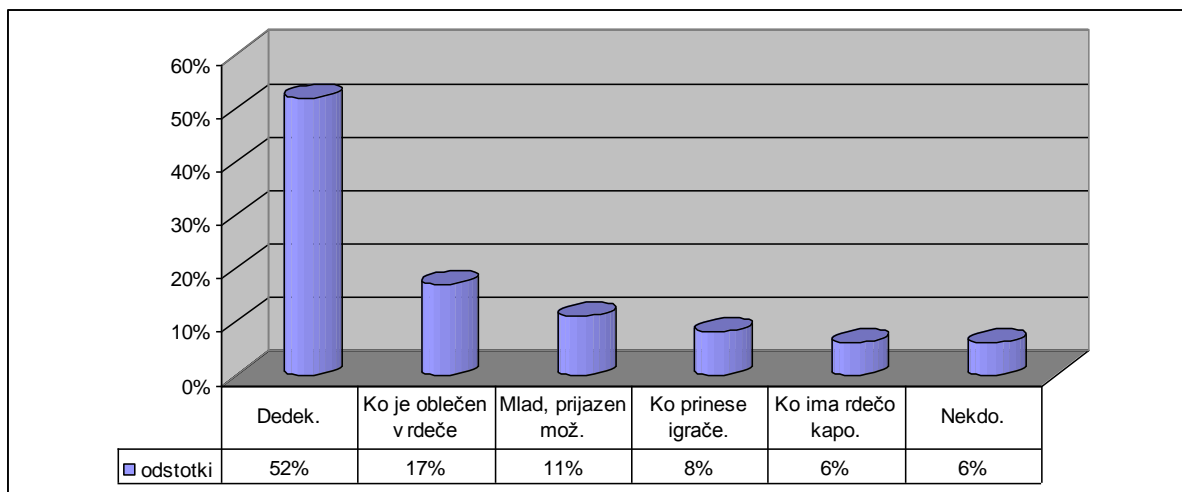
Graf 34: Kdo je Božiček? – učenci 3. razreda v Preboldu

77 % učencev 3. razreda v Preboldu je odgovorilo, da je Božiček dedek z belo brado, da je Božiček Božiček 7 %, dedek z dolgo brado, ki je prijazen, 3 %, starši 3 %, 10 % učencev pa odgovora ni napisalo.

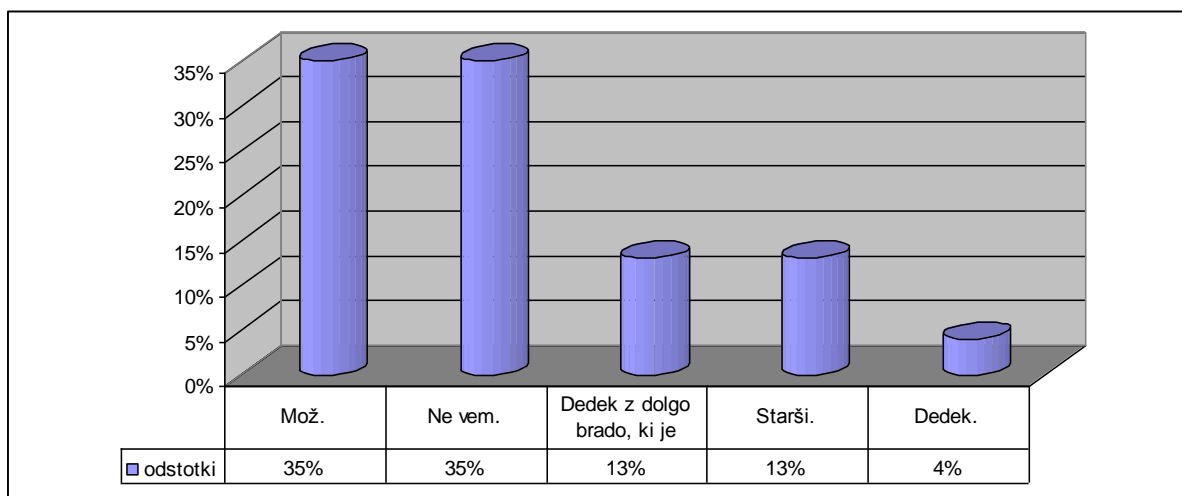
Graf 35: Kdo je Božiček? – učenci 3. razreda v Celju

55 % učencev 3. razreda v Celju je odgovorilo, da je Božiček star, da je dober mož 10 %, človek 10 %, da ima rdeče oblačilo in je dedi 10 %, starši in Božiček 5 %, babi 5 %, in da je velik in star 5 %.

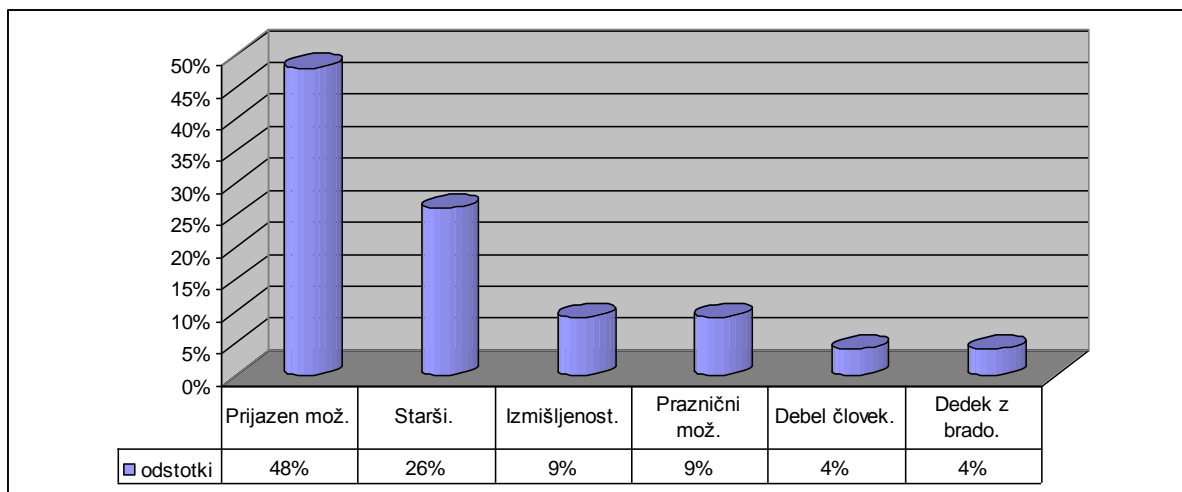
Graf 36: Kdo je Božiček? – učenci 6. razreda v Preboldu

52 % učencev 6. razreda v Preboldu je odgovorilo, da je Božiček dedek, da je oblečen v rdeče obleke 17 %, da je mlad, prijazen mož 11 %, da prinese igrače 8 %, nekdo 6 % in da ima rdečo kapo 6 %.

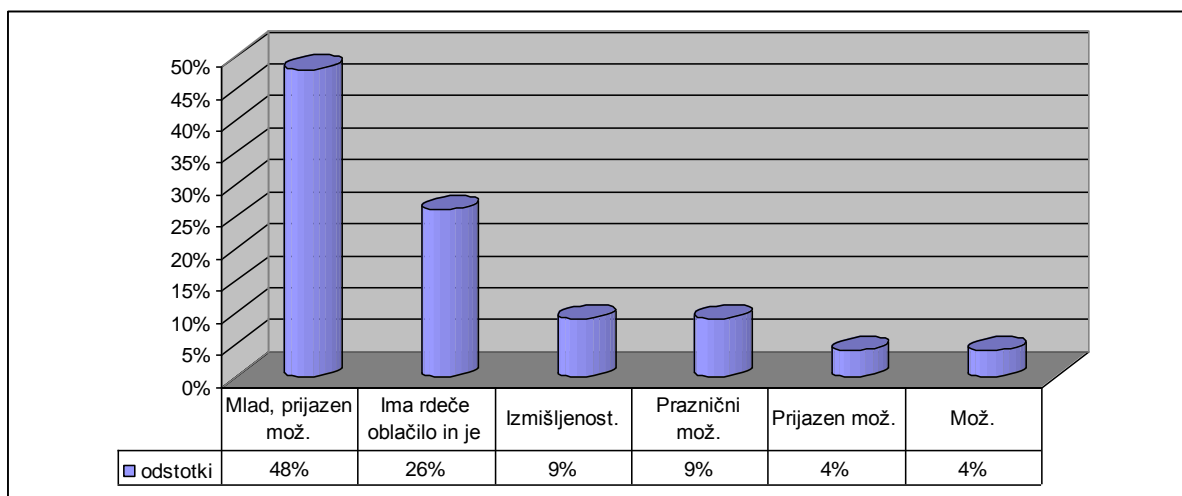
Graf 37: Kdo je Božiček? – učenci 6. razreda v Celju

35 % učencev 6. razreda v Celju je odgovorilo, da je Božiček mož, da je dedek z dolgo brado, ki je prijazen 13 %, starši 13 %, dedek 4 %, 35 % učencev pa ne ve, kdo je Božiček.

Graf 38: Kdo je Božiček? – učenci 9. razreda v Preboldu

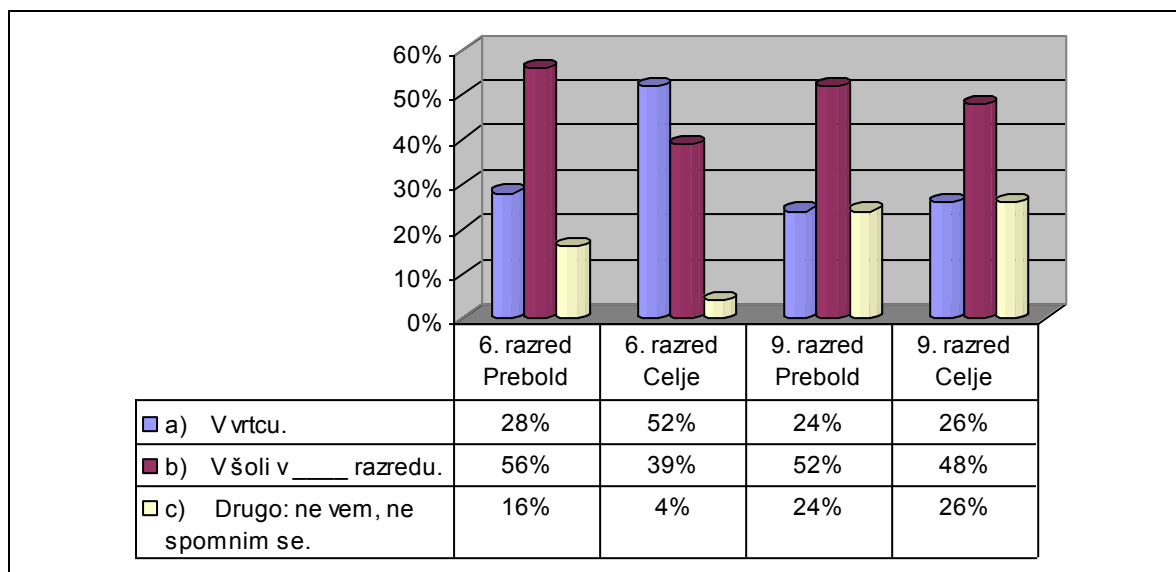
48 % učencev 9. razreda v Preboldu je odgovorilo, da je Božiček prijazen mož, da so starši 26 %, da gre za izmišljenost 9 %, praznični mož 9 %, debel človek 4 % in dedek z brado 4 %.

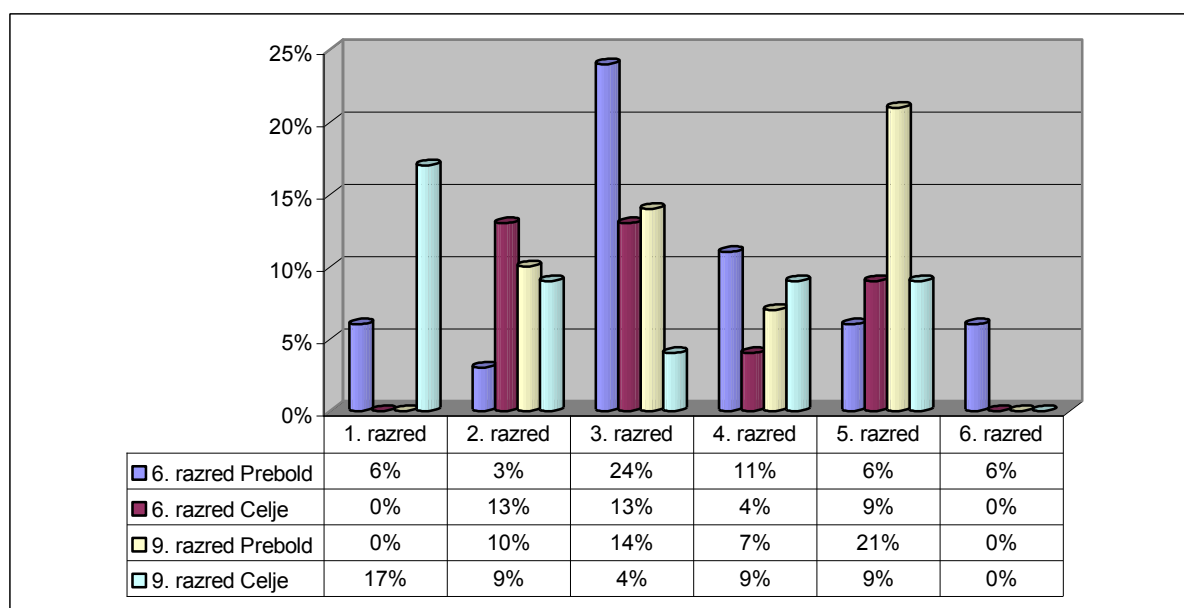
Graf 39: Kdo je Božiček? – učenci 9. razreda v Celju

48 % učencev 9. razreda v Celju je odgovorilo, da je Božiček mlad, prijazen mož, da ima rdeče oblačilo in je dedi 26 %, da gre za izmišljenost 9 %, da je praznični mož 9 %, prijazen mož 4 %, mož 4 %.

4.17 ANALIZA 17. VPRAŠANJA Kdaj si ugotovil, kdo je Božiček?

Graf 40: Kdaj si ugotovil, kdo je Božiček, 1. del

Graf 41: Kdaj si ugotovil, kdo je Božiček, 2. del - v katerem razredu

28 % učencev 6. razreda v Preboldu je odgovorilo, da so ugotovili, kdo je Božiček, v vrtcu. Enako je odgovorilo še 52 % učencev 6. razreda v Celju, 24 % učencev 9. razreda v Preboldu in 26 % učencev 9. razreda v Celju.

56 % učencev 6. razreda v Preboldu je odgovorilo, da so ugotovili, kdo je Božiček, v šoli. Od tega jih je 6 % ugotovilo v prvem razredu, 3 % v drugem razredu, 24 % v tretjem razredu, 11 % v četrtem razredu, 6 % v petem razredu in 6 % v šestem razredu.

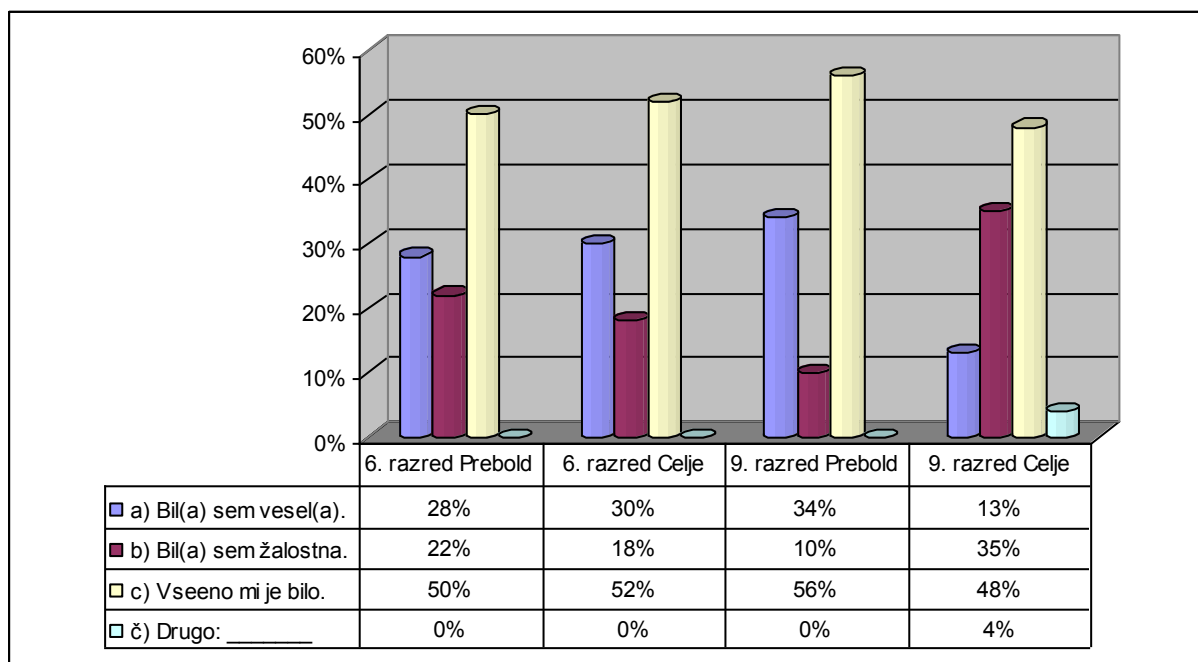
39 % učencev 6. razreda v Celju je odgovorilo, da so ugotovili, kdo je Božiček, v šoli. Od tega jih je 13 % ugotovilo v drugem razredu in 13 % v tretjem razredu, 4 % v četrtem razredu in 9 % v petem razredu.

52 % učencev 9. razreda v Preboldu je odgovorilo, da so ugotovili, kdo je Božiček, v šoli. Od tega jih je 10 % ugotovilo v drugem razredu, 14 % v tretjem razredu, 7 % v četrtem razredu in 21 % v petem razredu.

48 % učencev 9. razreda v Celju je odgovorilo, da so ugotovili, kdo je Božiček, v šoli. Od tega jih je 17 % v prvem razredu, 9 % v drugem, 4 % v tretjem razredu, 9 % v četrtem in 9 % v petem razredu.

16 % učencev 6. razreda v Preboldu jih ni vedelo, kdaj so ugotovili, kdo je Božiček, prav tako pa tudi 4 % učencev 6. razreda v Celju, 24 % učencev 9. razreda v Preboldu in 26 % učencev 9. razreda v Celju.

4.18 ANALIZA 18. VPRAŠANJA Kako si se počutil ob tej ugotovitvi?

Graf 42: Kako si se počutil ob tej ugotovitvi

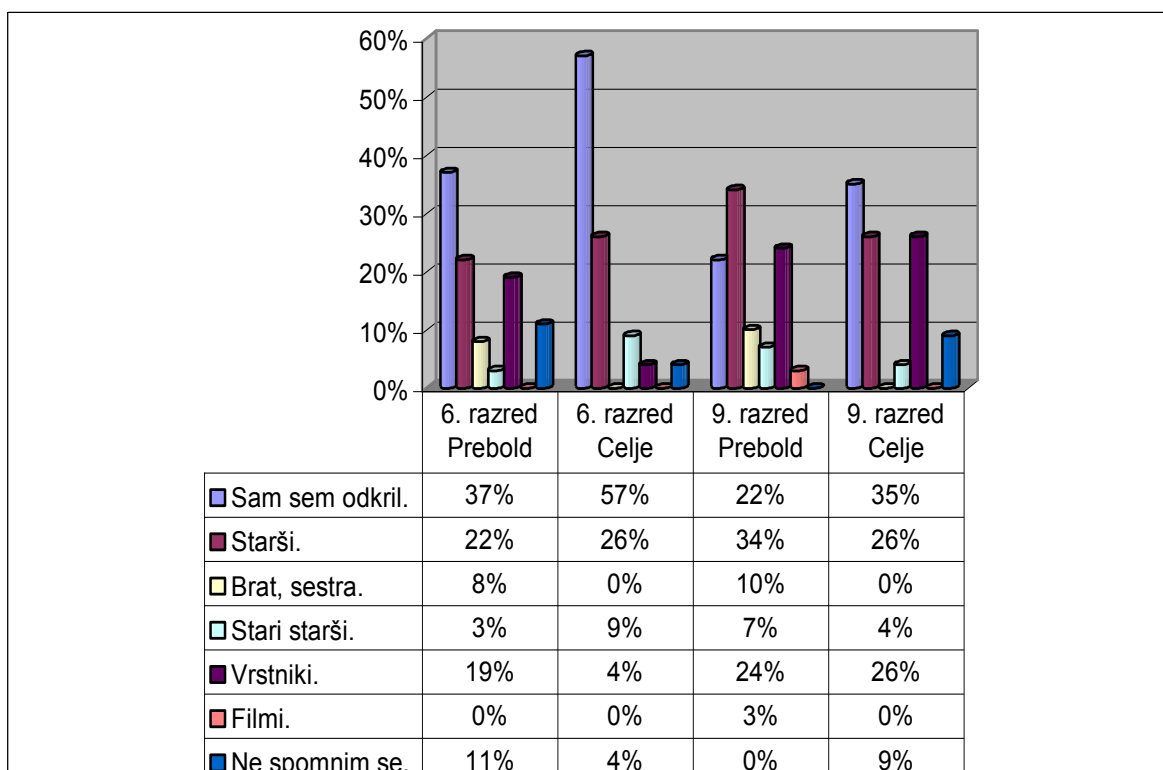
28 % učencev 6. razreda v Preboldu je bilo veselih. 22 % jih je bilo žalostnih in 50 % jim je bilo vseeno.

30 % učencev 6. razreda v Celju je bilo veselih, 18 % jih je bilo žalostnih in 52 % jim je bilo vseeno.

34 % učencev 9. razreda v Preboldu je bilo veselih, 10 % jih je bilo žalostnih in 56 % jim je bilo vseeno.

13 % učencev 9. razreda v Celju je bilo veselih, 35 % jih je bilo žalostnih, 48 % jim je bilo vseeno in 4 % jim je bilo drugače od naštetega, in sicer so pozabili, kako so se počutili ob tej ugotovitvi.

4.19 ANALIZA 19. VPRAŠANJA Kdo ti je izdal 'skrivnost'?

Graf 43: Kdo ti je izdal 'skrivnost'

37 % učencev 6. razreda v Preboldu, 57 % učencev 6. razreda v Celju, 22 % učencev 9. razreda v Preboldu in 35 % učencev 9. razreda v Celju so sami odkrili skrivnost o Božičku.

22 % učencev 6. razreda v Preboldu, 26 % učencev 6. razreda v Celju, 34 %

učencev 9. razreda v Preboldu in 26 % učencev 9. razreda v Celju je skrivnost izvedelo od staršev.

8 % učencev 6. razreda v Preboldu in 10 % učencev 9. razreda v Preboldu je skrivnost izvedelo od brata ali sestre.

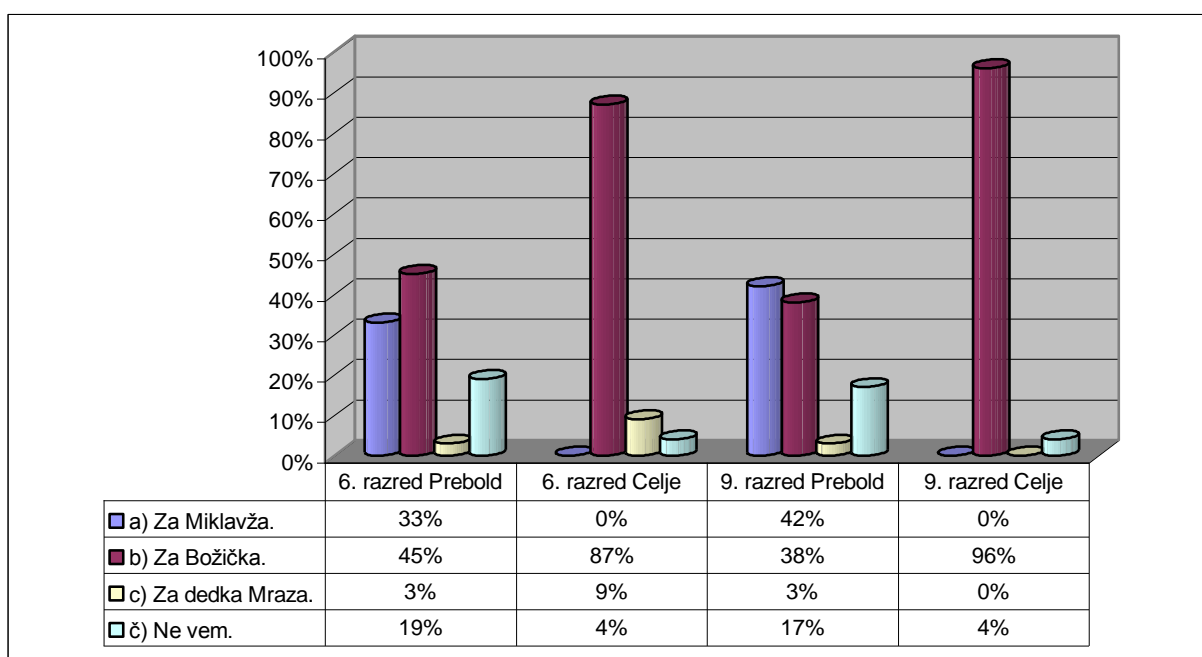
3 % učencev 6. razred v Preboldu, 9 % učencev 6. razreda v Celju, 7 % učencev 9. razreda v Preboldu in 4 % učencev 9. razreda v Celju je skrivnost izvedelo od starih staršev.

19 % učencev 6. razreda v Preboldu, 4 % učencev 6. razreda v Celju, 24 % učencev 9. razreda v Preboldu in 26 % učencev 9. razreda v Celju je skrivnost izvedelo od vrstnikov.

3 % učencev 9. razreda v Preboldu je skrivnost izvedelo iz filmov.

11 % učencev 6. razreda v Preboldu, 4 % učencev 6. razreda v Celju in 9 % učencev 9. razreda v Celju se ne spomni, od koga so izvedeli skrivnost.

4.20 ANALIZA 20. VPRAŠANJA Kdaj dobiš večje darilo?

Graf 44: Kdaj dobiš večje darilo

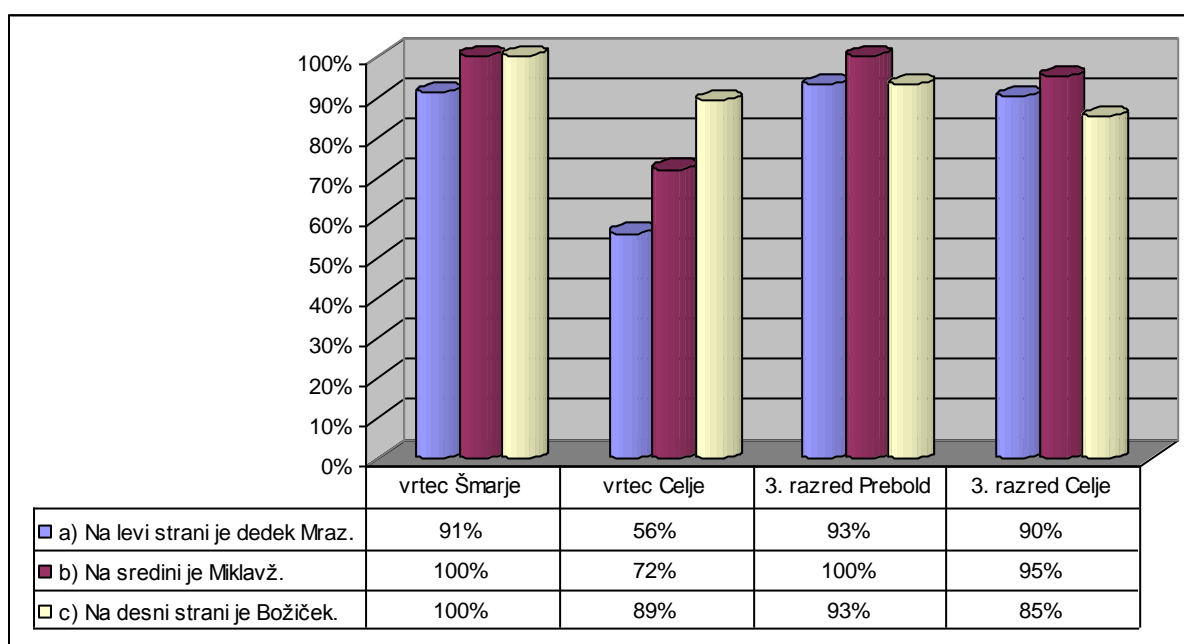
Največje darilo dobi za Božička 45 % učencev 6. razreda v Preboldu, 87 % učencev 6. razreda v Celju, 38 % učencev 9. razreda v Preboldu in 96 % učencev 9. razreda v Celju.

Največje darilo dobi za Miklavža 33 % učencev 6. razreda v Preboldu in 42 % učencev 9. razreda v Preboldu.

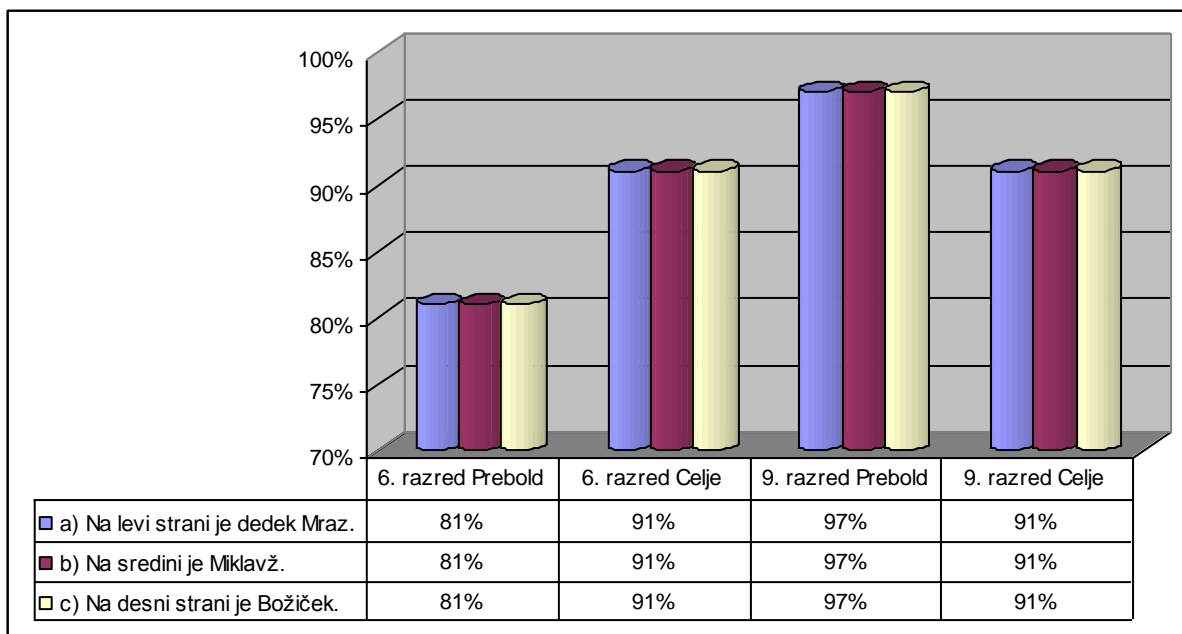
Največje darilo dobi za dedka Mraza 3 % učencev 6. in 3 % učencev 9. razreda v Preboldu in 9 % učencev 6. razreda v Celju.

19 % učencev 6. razreda v Preboldu ne ve, kdaj dobi večje darilo, prav tako 4 % učencev 6. in 4 % učencev 9. razreda v Celju in 17 % učencev 9. razreda v Preboldu.

4.21 ANALIZA 21. VPRAŠANJA Na spodnji sliki so trije dobri možje. Zapiši, kdo so!

Graf 45: Zapiši, kdo so trije dobri možje na sliki, 1. del

Graf 46: Zapiši, kdo so trije dobri možje na sliki, 2. del

91 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah je odgovorilo, da je dedek Mrz na levi strani, prav tako je odgovorilo 56 % otrok vrtca v Celju, 93 % učencev 3. razreda v Preboldu, 90 % učencev 9. razreda v Celju, 81 % učencev 6. razreda v Preboldu, 91 % učencev 6. razreda v Celju, 97 % učencev 9. razreda v Preboldu in 91 % učencev 9. razreda v Celju.

Da je Miklavž na sredini, je odgovorilo 100 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 72 % otrok vrtca v Celju, 100 % učencev 3. razreda v Preboldu, 95 % učencev 3. razreda v Celju, 81 % učencev 6. razreda v Preboldu, 91 % učencev 6. razreda v Celju, 97 % učencev 9. razreda v Preboldu in 91 % učencev 9. razreda v Celju.

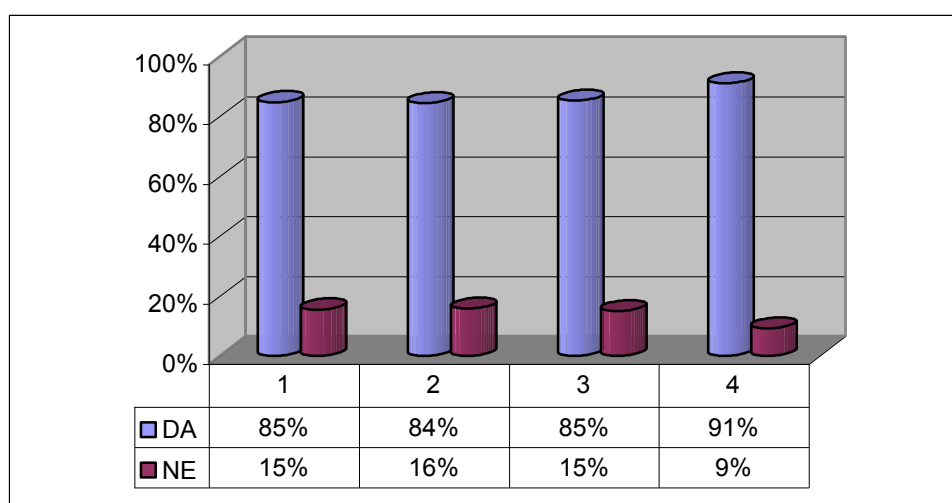
Da je na desni strani Božiček, je odgovorilo 100 % otrok vrtca v Šmarju pri Jelšah, 89 % otrok vrtca v Celju, 93 % učencev 3. razreda v Preboldu, 85 % učencev 3. razreda v Celju, 81 % učencev 6. razreda v Preboldu, 91 % učencev 6. razreda v Celju, 97 % učencev 9. razreda v Preboldu in 91 % učencev 9. razreda v Celju.

5 INTERPRETACIJA REZULTATOV

Interpretacija rezultatov anketnih vprašalnikov glede na zastavljene hipoteze:

Hipoteza 1: Večina anketirancev bo vedela:

- 1) da je Božiček oblečen v oblačila rdeče barve z belo krzveno obrobo,
- 2) da ima Božiček na glavi rdečo kapo z belo obrobo in
- 3) da v roki nima ničesar.
- 4) Na sliki bodo med tremi dobrimi možmi prepoznali Božička.

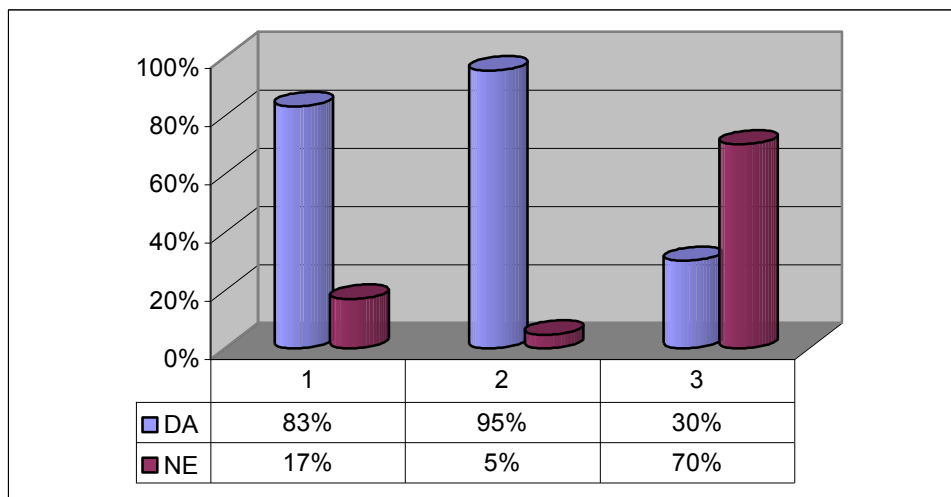

Graf 47: Hipoteza 1

Na podlagi anketnih vprašalnikov smo hipotezo potrdili. Ugotovili smo, da večina anketirancev ve, da je Božiček oblečen v oblačila rdeče barve z belo krzveno obrobo, da ima Božiček na glavi rdečo kapo z belo obrobo in da v roki nima ničesar. Na sliki je večina med tremi dobrimi možmi prepoznala Božička.

Hipoteza 2: Večina otrok bo vedela:

- 1) da Božiček živi na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije,
- 2) da se pripelje s sanmi, ki jih po zraku vlečejo jeleni, in
- 3) da Božiček nima spremljevalcev.

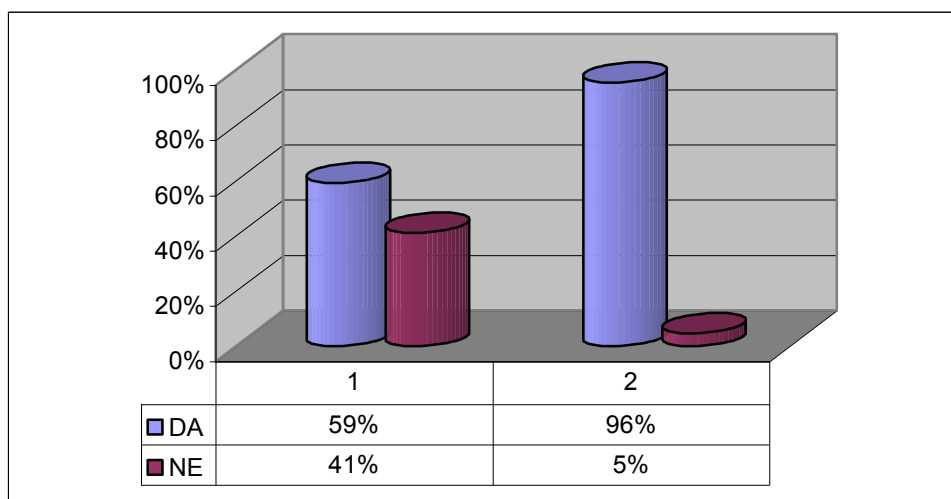

Graf 48: Hipoteza 2

Na podlagi anketnih vprašalnikov nismo hipoteze v celoti potrdili. Ugotovili smo, da večina otrok ve, da Božiček živi na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije, da se pripelje s sanmi, ki jih po zraku vlečejo jeleni. Predpostavljali smo, da otroci menijo, da Božiček nima spremljevalcev. Kar 70 % otrok pa je menilo drugače, in sicer da ga spremljajo škrti.

Hipoteza 3: Večina otrok bo odgovorila:

- 1) da Božiček obdaruje otroke,
- 2) in sicer pridne otroke.

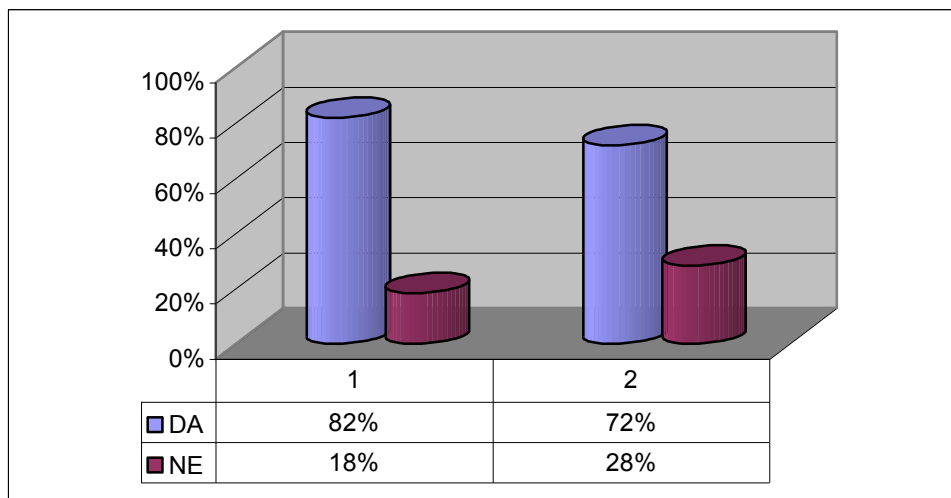

Graf 49: Hipoteza 3

Na podlagi anketnih vprašalnikov smo hipotezo potrdili. Ugotovili smo, da večina anketirancev ve, da Božiček obdaruje otroke, in sicer pridne.

Hipoteza 4: Večina otrok se:

- 1) zelo veseli Božička,
- 2) ker prinese darila.

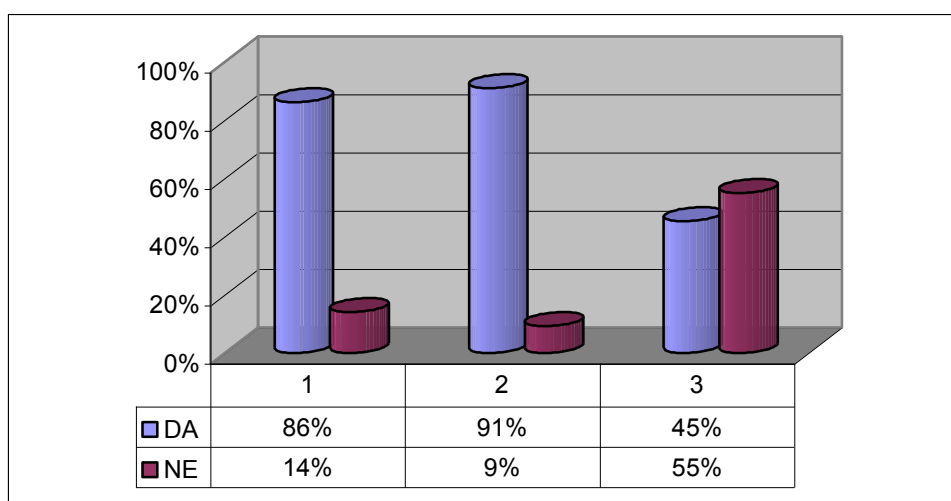

Graf 50: Hipoteza 4

Na podlagi anketnih vprašalnikov smo hipotezo potrdili. Ugotovili smo, da se večina otrok zelo veseli Božička, ker prinese darila.

Hipoteza 5: Večini otrok Božiček:

- 1) vedno prinese darilo,
- 2) ga postavi pod smreko ali jelko, in sicer
- 3) zvečer 24. decembra.

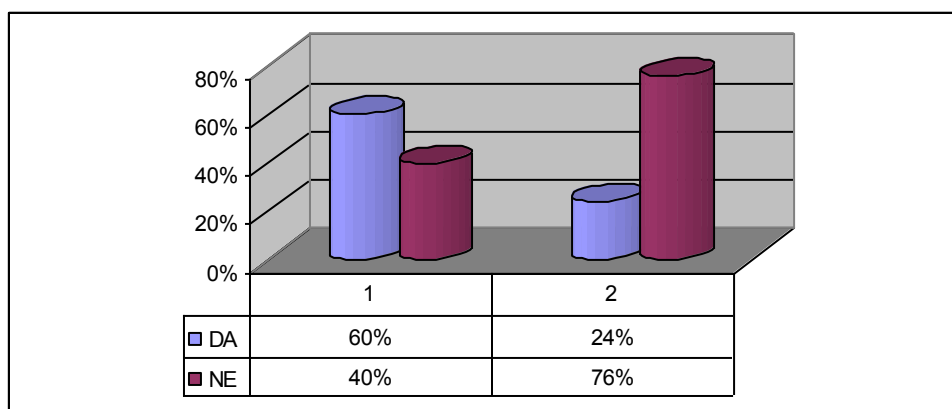
Graf 51: Hipoteza 5

Na podlagi anketnih vprašalnikov nismo hipoteze v celoti potrdili. Ugotovili smo, da večini otrok Božiček vedno prinese darilo in da ga postavi pod smreko ali jelko. Večini (55 %) anketirancev pa Božiček ne prinese darila zvečer 24. decembra. Glede na

rezultate anketnega vprašalnika 45 % otrokom prinese Božiček darilo zjutraj 25. decembra. 10 % otrok ne ve, kdaj dobi darilo (ali ga sploh ne dobi ali so zapisali še kakšen drug odgovor).

Hipoteza 6: Božiček prinese:

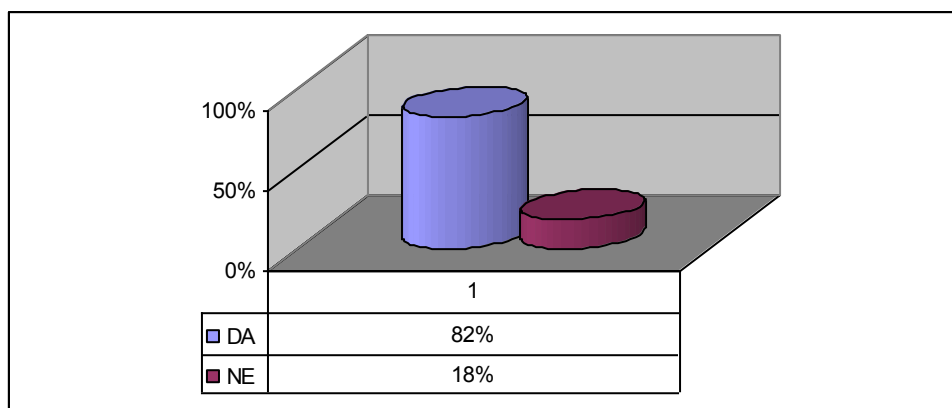
- 1) mlajšim otrokom več igrač,
- 2) starejšim večkrat knjige.

Graf 52: Hipoteza 6

Na podlagi anketnih vprašalnikov nismo hipoteze v celoti potrdili. Ugotovili smo, da Božiček prinese mlajšim otrokom več igrač, starejšim pa ne prinese večkrat knjige. Kot mlajše otroke smo opredelili otroke iz vrtca in učence 3. razreda osnovne šole.

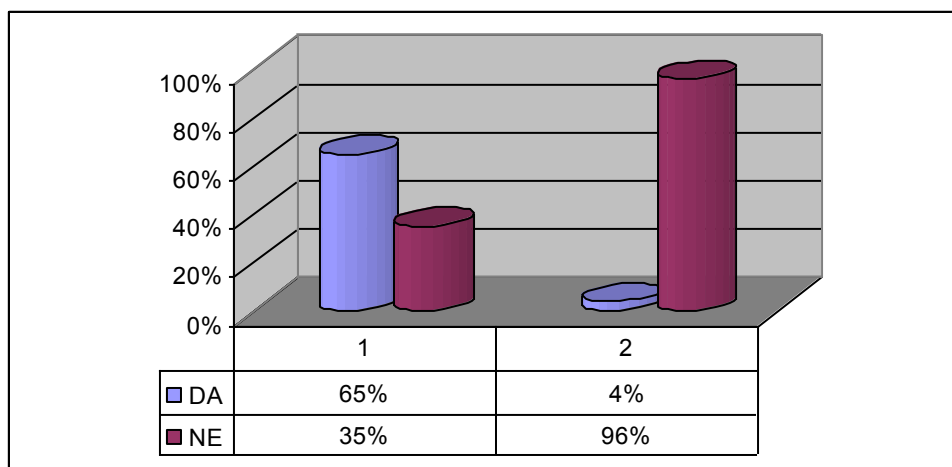
Hipoteza 7: Pričakovali smo, da se bodo otroci odločali, da Božičku pri izbiri daril pomagajo škrtati in palčki.

Graf 53: Hipoteza 7

Na podlagi anketnih vprašalnikov smo hipotezo potrdili. Ugotovili smo, da so se otroci res odločili, da Božičku pri izbiri daril pomagajo škrtati in palčki.

Hipoteza 8: Mlajši otroci bodo rekli, da je Božiček star in prijazen mož, ki obdaruje ljudi; starejši otroci bodo za Božička rekli, da so to starši.

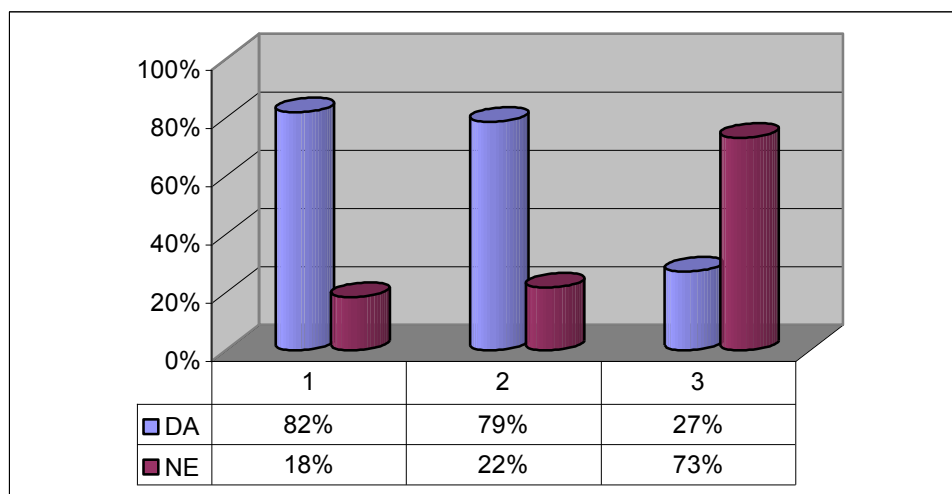

Graf 54: Hipoteza 8

Na podlagi anketnih vprašalnikov nismo hipoteze v celoti potrdili. Za mlajše otroke smo šteli otroke v vrtcu in učence 3. razreda osnovne šole. Ugotovili smo, da bodo mlajši otroci rekli, da je Božiček star in prijazen mož, ki obdaruje ljudi. Starejši otroci (učenci 6. in 9. razreda) pa niso za Božička rekli, da so to starši. Na anketni vprašalnik so najpogosteje zapisali odgovor dedek ali prijazen mož.

Hipoteza 9: Večina otrok izve za to,

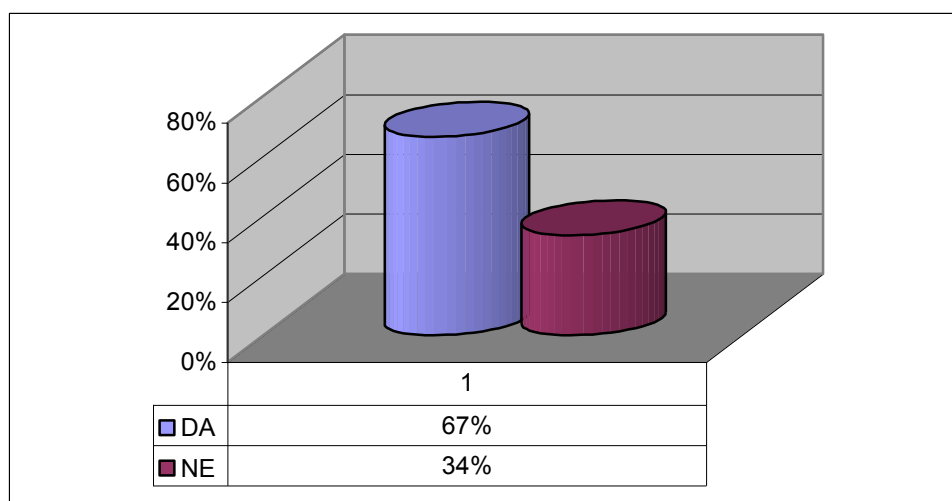
- 1) kdo je v resnici Božiček v šoli, nekje med 2. in 4. razredom;
- 2) ob tem jim je bilo vseeno;
- 3) najpogosteje jim za skrivnost povedo starši.

Graf 55: Hipoteza 9

Na podlagi anketnih vprašalnikov nismo hipoteze v celoti potrdili. Pravilno smo predvidevali, da večina otrok izve za to, kdo je v resnici Božiček v šoli, nekje med 2. in 4. razredom; ob tem pa jim je bilo vseeno. Skrivnosti pa jim najpogosteje ne povedo starši, ampak jo glede na anketni vprašalnik odkrijejo kar sami.

Hipoteza 10: Otroci dobijo večje darilo za Božička.

Graf 56: Hipoteza 10

Na podlagi anketnih vprašalnikov smo hipotezo potrdili. Ugotovili smo, da otroci res dobijo večje darilo za Božička.

Sklepna ugotovitev:

- V celoti smo potrdile 1., 3., 4., 7. in 10. hipotezo.
- 2., 5. in 9. hipotezo smo potrdile delno, in sicer dve od treh trditev hipoteze.
- 6. in 8. hipotezo pa smo potrdile le polovično.
- Prav nobene hipoteze pa nismo ovrgle.
- Glede na rezultate ankete smo se pravilno odločile, ker nismo otrok v vrtcu in učencev 3. razreda spraševale, kdaj so ugotovili, kdo je Božiček, kako so se počutili ob tej ugotovitvi in kdo jim je izdal to 'skrivnost'.

ZAKLJUČEK

Z raziskovalno nalogo smo želele ugotoviti, od kod Božiček sploh prihaja, kakšen je bil v preteklosti in kako dobro ga poznajo otroci. Veliko smo spraševale tudi sošolce in prijatelje. Zelo nas je zanimalo, kdaj je kdo zvedel resnico, kdo je Božiček. Ugotovile smo, da pretežno že v osnovni šoli, in sicer nekje v tretjem razredu. S pomočjo literature smo svoje zanimanje o Božičku še poglobile in nato sestavile anketne vprašalnike za 5 let stare otroke v vrtcu v Šmarju pri Jelšah in v Celju ter za 3., 6. in 9. razred osnovne šole v Preboldu in Celju.

Z izvajanjem anket smo izvedele, kako otroci poznamo dobrega moža Božička, kakšna darila prinaša. Nekaj časa smo porabile za analizo anket, vendar smo v delo vlile veliko veselja in upov, zato se je vse končalo hitro. Rezultati vprašalnikov so dosegli naša pričakovanja. Ugotovile smo, da skoraj vsi otroci, tudi tisti, ki še ne hodijo v šolo, odlično poznajo tega dobrega moža. Pričakovale smo nekaj šaljivih odgovorov učencev višjih razredov, ki vedo, da Božiček ne obstaja. Prav presenečene smo bile tudi pri analizi vprašanja 'Kdaj si ugotovil kdo je Božiček?', saj je mnogo več otrok, kot smo pričakovale, izvedelo za skrivnost že v vrtcu.

Po dobljenih rezultatih smo naredile plakat in ga izobesile na oglasno desko pri dežurnem učencu. Pri izdelavi plakata smo morale paziti, da mlajšim, ki še verjamejo v Božička, ne bi podrle vere vanj, primeren pa je moral biti tudi za učence v višjih razredih. Ko nam ga je uspelo izdelati, smo se lotile še zadnjih stvari naše raziskovalne naloge in jo hitro zaključile.

Z raziskovalno nalogo smo tako odkrile veliko novega o Božičku in predvsem izvedele, kako dobro ga poznamo današnji otroci. Menimo tudi, da se v šoli in nasploh v življenju dovolj pogovarjamo o Božičku in prazničnih dneh.

Raziskovalna naloga, ki smo jo opravile, ni bila lahka, vendar smo jo opravile v kratkem času in zelo natančno. Naučile smo se raziskovati. K delu so nas spodbujali decembrski prazniki in obdarovanja. Nasploh pa smo v delu uživale, saj smo preživele skupaj veliko časa in skupaj raziskovale, kar nas je zanimalo.

Želimo si, da bi otroci čim dalj časa verjeli v Božička in sanjali svoje otroške sanje!

6 UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI

- 1 *Božič – Praznik Jezusovega Rojstva*. [online]. [uporabljeno 6. jan. 2010.]. Dostopno na URL: <http://www.kapitelj.com/bozic.html>
- 2 *Božič prihaja*. 2006. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- 3 *Božiček*. [online]. [uporabljeno 3. 12. 2009]. Dostopno na URL: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Bo%C5%BEi%C4%8Dek>
- 4 ČOKL, A. 2005. Darilce, darilce, pod jelko povej ... V: *National geographic junior*, let. 3, št. 24, str. 24.
- 5 *Dedek Mraz*. [online]. [uporabljeno 6. jan. 2010.]. Dostopno na URL: http://sl.wikipedia.org/wiki/Dedek_Mraz
- 6 HAFNER, A. 2006. *Spletna anketa: Najpomembnejši praznik je božič*. [online]. [uporabljeno 6. jan. 2010]. Dostopno na URL: <http://www.finance.si/171427/Spletna-anketa:-Najpomembnej%B9i-praznik-je-bo%BEi%E8>
- 7 HILLIER, M. 1993. *Božič*. Ljubljana: Založba Mladinska knjiga.
- 8 KREK, N. 2009. Hej, Danmark!. V: *Plus*, let. 61, št. 12, str. 46.
- 9 KUNAVER, D., LIPOVŠEK, B. 2005. Slovenske šege ob božiču in novem letu. V: *Gea*, let. XV, št. 12, str. 13-18.
- 10 KURET, N. 1989. *Praznično leto Slovencev. Starosvetne šege in navade od pomladi do zime*. Ljubljana: Družina.
- 11 LESKOVAR, A. 2006. Kdo je gospod Božiček?. V: *Moj planet*, let. 2, št. 4, str. 40-43.
- 12 OVSEC, D. 1992. *Velika knjiga o praznikih*. Ljubljana: Založba DOMUS.
- 13 OVSEC, D. J. 2000. *Trije dobri možje*. Ljubljana: Kmečki glas.
- 14 OVSEC, D. J. 2002. Prazniki in praznovanja. V: *Gea*, let. XII, št. 12, str. 14-24.
- 15 OVSEC, D. J. 2008. Božiček potuje z jeleni. V: *Gea*, let. XVIII, št. 12, str. 46.
- 16 OVSEC, D. J. 2009. Praznični december. V: *Ciciban*, let. 65, št. 4, str. 72-73.
- 17 OVSEC, D. J. 2009. Za božič obdaruje tudi Kristkindl ali Jezušček. V: *Gea*, let. XIX, št. 12, str. 38–39.
- 18 PAVLIN, D. 1993. *Slovensko narodno izročilo*. Kranj: Lexis d. o. o.
- 19 *Praznovanje, oglasna priloga*. 2006. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- 20 REHNE, J. 2003. Prazniki so odlični za vzgojo. V: *Otroci*, let. 2, št. 11, str. 6.
- 21 *Sveti Miklavž*. [online]. [uporabljeno 3. 12. 2009]. Dostopno na URL: http://sl.wikipedia.org/wiki/Sveti_Miklav%C5%BE

- 22** *Sveti Nikolaj – Miklavž, zavetnik stolne župnije kapitelj.* [online]. [uporabljeno 6. jan. 2010.]. Dostopno na URL:
http://www.kapitelj.com/sveti_nikolaj_miklavz_6.december.html
- 23** *Šege in navade.* [online]. [uporabljeno 6. jan. 2010.]. Dostopno na URL:
http://www.turisticnodrustvo-kokrica.si/sege_in_navade.htm

7 PRILOGE

Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK (vrtec)

Priloga 2: ANKETNI VPRAŠALNIK (3. razred)

Priloga 3: ANKETNI VPRAŠALNIK (6. in 9. razred)

Priloga 1: ANKETNI VPRAŠALNIK (vrtec)

Smo učenke devetega razreda osnovne šole v Celju. Pripravljamo raziskovalno nalogo o Božičku. Prosimo vas, da nam pomagate rešiti anketni vprašalnik. Vprašalnik je anonimen. Zahvaljujemo se ti za sodelovanje!

Starost: _____ let

1. **V kaj je oblečen Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Oblečen je v škofovsko oblečilo.
 - b) Oblečen je v oblečilo rdeče barve z belo krzveno obrobo.
 - c) Oblečen je v ovčji krznen plašč s slovenskimi vzorci.
 - č) Ne vem.

2. **Kaj ima Božiček na glavi?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Na glavi ima škofovsko kapo.
 - b) Na glavi ima rdečo kapo z belo obrobo.
 - c) Na glavi ima polhovko oz. kučmo.
 - č) Ne vem.

3. **Kaj ima Božiček v roki?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) V roki ima škofovsko palico.
 - b) V roki nima ničesar.
 - c) V roki ima sprehajalno palico.
 - č) Ne vem.

4. **Kje živi Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) V nebesih.
 - b) Na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije.
 - c) Pod Triglavom.
 - č) Drugo: _____

5. **Kako pride k nam Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Pride peš.
 - b) Pripelje se s sanmi, po zraku jih vlečejo severni jeleni.
 - c) Pripelje se s sanmi, ki jih vlečejo konji.
 - č) Ne vem.

6. **Kdo spremlja Božička?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Angeli in parklji (hudički).
 - b) Škrati.
 - c) Nima spremljevalcev, lahko pa ga spremljajo gozdne živali ali palčki.
 - č) Ne vem.

7. **Koga vse obdaruje Božiček?** (Odgovor zapiši na črto.)

8. **Kakšne otroke obdaruje Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Pridne otroke.
 - b) Poredne otroke.
 - c) Ne vem.

9. **Ali se veseliš Božička?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Zelo se ga veselim.
 - b) Malo se ga veselim.
 - c) Zelo malo se ga veselim.
 - č) Ne, ne veselim se ga.

10. Zakaj se veseliš Božička?

11. Ali ti Božiček prinese darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Vedno.
- b) Včasih.
- c) Nikoli.

12. Kam Božiček postavi darilo?

13. Kdaj ti Božiček prinese darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Zvečer 24. decembra.
- b) Zjutraj 25. decembra (na božični dan).
- c) Ne vem.
- č) Na prinese mi ga.
- d) Drugo: _____

14. Kaj ti prinese Božiček za darilo? (Obkrožiš lahko več odgovorov.)

- a) Igrače.
- b) Sladkarije.
- c) Knjige.
- č) Drugo: _____

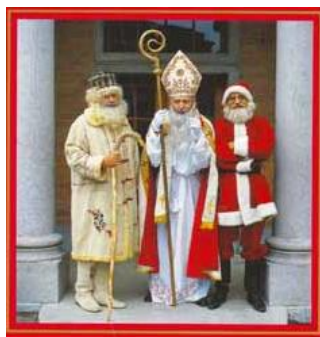
15. Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril? (Obkroži en odgovor.)

- a) Škrati.
- b) Parklji.
- c) Angelčki.
- č) Palčki.
- d) Nima pomočnikov.
- e) Drugo: _____

16. Kdo je Božiček? (Odgovor zapiši na črto.)

17. Na spodnji sliki so trije dobri možje. Zapiši, kdo so!

- a) Na levi strani je _____.
- b) Na sredini je _____.
- c) Na desni strani je _____.

Priloga 2: ANKETNI VPRAŠALNIK (3. razred)

Smo učenke devetega razreda osnovne šole v Celju. Pripravljamo raziskovalno nalogo o Božičku. Prosimo te, da nam pomagaš rešiti anonimni anketni vprašalnik. Obkroži spol in razred, ki ga obiskuješ. **Zahvaljujemo se ti za sodelovanje!**

Razred: 3.

1. V kaj je oblečen Božiček? (Obkroži en odgovor.)

- a) Oblečen je v škofovsko oblečilo.
- b) Oblečen je v oblečilo rdeče barve z belo krzveno obrobo.
- c) Oblečen je v ovčji krznen plašč s slovenskimi vzorci.
- č) Ne vem.

2. Kaj ima Božiček na glavi? (Obkroži en odgovor.)

- a) Na glavi ima škofovsko kapo.
- b) Na glavi ima rdečo kapo z belo obrobo.
- c) Na glavi ima polhovko oz. kučmo.
- č) Ne vem.

3. Kaj ima Božiček v roki? (Obkroži en odgovor.)

- a) V roki ima škofovsko palico.
- b) V roki nima ničesar.
- c) V roki ima sprehajalno palico.
- č) Ne vem.

4. Kje živi Božiček? (Obkroži en odgovor.)

- a) V nebesih.
- b) Na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije.
- c) Pod Triglavom.
- č) Drugo: _____

5. Kako pride k nam Božiček? (Obkroži en odgovor.)

- a) Pride peš.
- b) Pripelje se s sanmi, po zraku jih vlečejo severni jeleni.
- c) Pripelje se s sanmi, ki jih vlečejo konji.
- č) Ne vem.

6. Kdo spremlja Božička? (Obkroži en odgovor.)

- a) Angeli in parklji (hudički).
- b) Škrati.
- c) Nima spremljevalcev, lahko pa ga spremljajo gozdne živali ali palčki.
- č) Ne vem.

7. Koga vse obdaruje Božiček? (Odgovor zapiši na črto.)

8. Kakšne otroke obdaruje Božiček? (Obkroži en odgovor.)

- a) Pridne otroke.
- b) Poredne otroke.
- c) Ne vem.

9. Ali se veseliš Božička? (Obkroži en odgovor.)

- a) Zelo se ga veselim.
- b) Malo se ga veselim.
- c) Zelo malo se ga veselim.
- č) Ne, ne veselim se ga.

10. Zakaj se veseliš Božička?

11. Ali ti Božiček prinese darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Vedno.
- b) Včasih.
- c) Nikoli.

12. Kam Božiček postavi darilo?

13. Kdaj ti Božiček prinese darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Zvečer 24. decembra.
- b) Zjutraj 25. decembra (na božični dan).
- c) Ne vem.
- č) Ne prinese mi ga.
- d) Drugo: _____

14. Kaj ti prinese Božiček za darilo? (Obkrožiš lahko več odgovorov.)

- a) Igrače.
- b) Sladkarije.
- c) Knjige.
- č) Drugo: _____

15. Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril? (Obkroži en odgovor.)

- a) Škrati.
- b) Parklji.
- c) Angelčki.
- č) Palčki.
- d) Nima pomočnikov.
- e) Drugo: _____

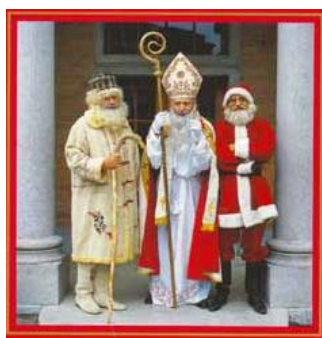
16. Kdo je Božiček? (Odgovor zapiši na črto.)

17. Kdaj dobiš večje darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Za Miklavža.
- b) Za Božička.
- c) Za dedka Mraza.
- č) Ne vem.

18. Na spodnji sliki so trije dobri možje. Zapiši, kdo so!

- a) Na levi strani je _____.
- b) Na sredini je _____.
- c) Na desni strani je _____.

Priloga 3: ANKETNI VPRAŠALNIK (6. in 9. razred)

Smo učenke devetega razreda osnovne šole v Celju. Pripravljamo raziskovalno nalogo o Božičku. Prosimo te, da nam pomagaš rešiti anonimni anketni vprašalnik. Obkroži spol in razred, ki ga obiskuješ.

Zahvaljujemo se ti za sodelovanje!

Razred: 6. 9.

1. **V kaj je oblečen Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Oblečen je v škofovsko oblačila.
 - b) Oblečen je v oblačila rdeče barve z belo krzveno obrobo.
 - c) Oblečen je v ovčji krznen plašč s slovenskimi vzorci.
 - č) Ne vem.

2. **Kaj ima Božiček na glavi?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Na glavi ima škofovsko kapo.
 - b) Na glavi ima rdečo kapo z belo obrobo.
 - c) Na glavi ima polhovko oz. kučmo.
 - č) Ne vem.

3. **Kaj ima Božiček v roki?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) V roki ima škofovsko palico.
 - b) V roki nima ničesar.
 - c) V roki ima sprehajalno palico.
 - č) Ne vem.

4. **Kje živi Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) V nebesih.
 - b) Na severnem tečaju oz. skrajnem severu Skandinavije.
 - c) Pod Triglavom.
 - č) Drugo: _____

5. **Kako pride k nam Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Pride peš.
 - b) Pripelje se s sanmi, po zraku jih vlečejo severni jeleni.
 - c) Pripelje se s sanmi, ki jih vlečejo konji.
 - č) Ne vem.

6. **Kdo spremlja Božička?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Angeli in parklji (hudički).
 - b) Škrati.
 - c) Nima spremljevalcev, lahko pa ga spremljajo gozdne živali ali palčki.
 - č) Ne vem.

7. **Koga vse obdaruje Božiček?** (Odgovor zapiši na črto.)

8. **Kakšne otroke obdaruje Božiček?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Pridne otroke.
 - b) Poredne otroke.
 - c) Ne vem.

9. **Ali se veseliš Božička?** (Obkroži en odgovor.)
 - a) Zelo se ga veselim.
 - b) Malo se ga veselim.
 - c) Zelo malo se ga veselim.
 - č) Ne, ne veselim se ga.

10. **Zakaj se veseliš Božička?**

11. Ali ti Božiček prinese darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Vedno.
- b) Včasih.
- c) Nikoli.

12. Kam Božiček postavi darilo?

13. Kdaj ti Božiček prinese darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Zvečer 24. decembra.
- b) Zjutraj 25. decembra (na božični dan).
- c) Ne vem.
- č) Ne prinese mi ga.
- d) Drugo: _____

14. Kaj ti prinese Božiček za darilo? (Obkrožiš lahko več odgovorov.)

- a) Igrače.
- b) Sladkarije.
- c) Knjige.
- č) Drugo: _____

15. Kdo najbolj pomaga Božičku pri izbiri daril? (Obkroži en odgovor.)

- a) Škrati.
- b) Parklji.
- c) Angelčki.
- č) Palčki.
- d) Nima pomočnikov.
- e) Drugo: _____

16. Kdo je Božiček? (Odgovor zapiši na črto.)

17. Kdaj si ugotovil, kdo je Božiček? (Obkroži en odgovor oziroma dopiši.)

- a) V vrtcu.
- b) V šoli v _____ razredu.
- c) Drugo: _____

18. Kako si se počutil ob tej ugotovitvi? (Obkroži en odgovor.)

- a) Bil(a) sem vesel(a).
- b) Bil(a) sem žalostna.
- c) Vseeno mi je bilo.
- č) Drugo: _____

19. Kdo ti je izdal »skrivnost«?

20. Kdaj dobiš večje darilo? (Obkroži en odgovor.)

- a) Za Miklavža.
- b) Za Božička.
- c) Za dedka Mraza.
- č) Ne vem.

21. Na spodnji sliki so trije dobri možje. Zapiši, kdo so!

- a) Na levi strani je _____.
- b) Na sredini je _____.
- c) Na desni strani je _____.

